

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (2662) 2001 KOVAS-MARCH 13

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA - \$1

Dainuoti neužtenka

Istoriniai pavyzdžiai rodo, kad žemes užkariuoti yra lengviau negu jas išlaikyti. Taigi vien tik kurdų švytravimais nedaug ką pasieksime - reikia kitokių veiksmų, kad pasiektume ir kardo naudą.

DIDŽIUOJAMĖS, kad turėjome valstybę nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų, garbiname vadus, kurie sugebėjo išplėsti Lietuvos teritoriją, dūsaujame žiūrėdami į XIV šimtmečio žemėlapius - štai kokie buvome ir kas šiandien iš mūsų beliko. Buvome karingi, bet toliau nei savas žirgas, rodos, nieko ir nematėm. Yra užtat pagrindo manyti, kad siauražiūriškumas ir pražudė didelę, vėliau mažėjančią, o jungtyje su lenkais silpnėjančią valstybę. O kas blogiausia, kad į tą liūdną istorinę slinktį žiūrint kyla klausimas, ar šiandien esame jau bent kiek pasikeitę? Štai Vilnius ir dalis jo krašto jau mūsų laisvos valstybės teritorijoje, bet ten tautinių mažumų aimanos ir rūpesčiai - kaip kasdieninė duona. Dažnai supykstame, kad lenkai mūsų pusėje vieningai ir solidarčiai organizuojasi, kelia reikalavimus, drąsiai skleidžia savo kultūrą, braunasi su jėga, kur tik gali, jausdami tikrą ir stiprų užnugarį - Lenkiją, kuri savuosius, kur jie begyventų, remia visais galimais būdais ir ištekliais. O ar mes ką nors panašaus darome, žiūrėdami į Lenkijoje ir Gudijoje gyvenančius savo tautiečius? Lenkijos lietuvių žurnalas "Aušra" (2000 m. nr. 9) rašė apie jaunimo susitikimus ir pridėjo: "Daug kalbėta apie Lietuvoje studijuojantį jaunimą (...) Jaunimas skundėsi dėl nemažų išlaidų (...) Išėina nemaža suma, o ką jau bekabėti apie gyvenimą Lietuvoje... Kad galima būtų palyginti, Balstogėje studijuojantis vaikas papasakojo, kaip gyvena Lenkijoje besimokantys Lietuvos lenkai. Jie gauna nemažas stipendijas (beveik kaip geras atlyginimas), be to, nemoka už maitinimą ir bendrabutį."

STAI kaip ruošiami veikėjai ir kovotojai už savo tautos reikalus ir gerovę. Ir tenka pripažinti, kad tai ne koks šių dienų naujas išradimas. Tai tęsiasi šimtmečiais, ir to rezultatus Lietuva labiausiai pajuto. O mes betgi nieko kito, rodos, ir nežinojom, kaip tik piktai atsiiepti apie vykdomą lenkinimą, paskui apie rusinimą. O kam yra tekę aiškiau ir dažniau išgirsti apie lietuvinimą? Atrodo, kad tam nelengvam misijiniam uždaviniui niekada nebuvom nei pasirošę, nei rimtai supratę, kas tai yra ir kuo gali baigtis. Vienas dalykas tik ryškėja - tai kenksminga nuostata: gyvenantys už Lietuvos ribų tarsi žinomi. Į laikinai tėvynėje apsigyvenusius - studentus ar kitus savuosius - žvelgiama panašiai kaip ir į visus kitus užsieniečius. Nėra abejonės, kad panašus požiūris galėjo turėti įtakos sprendžiant ir tą dirbtinai išpūstą Lietuvos pilietybės išėiviams pripažinimo klausimą. Žinoma, galima teisingai, kad mes ne lenkai, mes ne imperialistai, galima save visais būdais užliūliuoti, nebesistengti išeiti iš tos sapnų karalystės, kur lengviau dainuoti apie praeitį, negu dabar ką nors keisti ir daryti. Gaila, bet reikia pripažinti, kad svetima kultūra yra sukausiusi nemažą Lietuvos pietryčių dalį, ją ne kardu užkariavusi, ir laiko ją per kartų kartas. O atsiimti tai, kas mums istoriškai priklauso, turbūt nepavyks nei įstatymais, nei naujausiomis sutartimis. Vienintelis kelias - daug didesnis dėmesys lietuviškumui per mokyklas, spaudą, parapijas, per visas įmanomas švietimo ir kultūros priemones negailint lėšų. Panašaus pastiprinto dėmesio turėtų susilaukti ir Lenkijos lietuviai, tautiškai išsilaukę įvairių priespaudų laikotarpiams. Neužtenka jiems Lietuvos valdžios atstovų apsilankymo ir gražių kalbų. Pagalba turėtų būti labai konkreiti, o Lietuvoje besimokantys Lenkijos lietuviai, pasirošę tarnauti lietuvių, turėtų būti ypatingai remiami. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Olimpiada Toronte 2008 metais?

To jau keletą metų siekia miesto pareigūnai ir spėlioja, kokią išpūdį susidarys čia atvykęs Tarptautinis olimpinis žaidynių komitetas. Šis komitetas lankosi tuose miestuose, kurie norėtų rengti olimpiadas. Po apsilankymo Kinijoje dabar tas komitetas šį mėnesį tirs galimybes rengti olimpinės žaidynės 2008 m. Toronte. 14 komiteto atstovų peržiūrės susisiekimo sistemą, kelių tinklą, numatomas žaidynių vietas, saugumo užtikrinimą ir kur būtų apgyvendinti sportininkai ir lankytojai.

Muitininkai tikrina laiškus, pareiškė Kanados privatumo reikalų komisierius. Pasirodo, kad atsitiktiniai laiški atplėšiami ir jei randami dokumentai, jie nukopijuojami arba perduodami atitinkamoms valdžios įstaigoms. Dažniausiai tuo naudojasi Imigracijos departamentas. Tai labai nepatinka imigracijos reikalus tvarkantiems advokatams. Jie sako, kad tik teismas gali leisti laiškus tikrinti. Federaciniame parlamente dėl to daug kalbėjo Alianso ir Kvebeko bloko atstovai.

Kanadai trūkūs darbininkų - taip teigia ekonomistas E.

Stokes savo parengtoje studijoje. Otava dabar įsileidžia per metus 200,000-250,000 imigrantų ir nežinia kiek pabėgėlių, o siūloma tą skaičių padidinti iki pusės milijono, nes po 20 metų pradės trūkti darbininkų. Imigracijos ministeris E. Caplan stengiasi pakeisti nuostatas, kad būtų įsileidžiamas daugiau patyrusių darbininkų.

Apie ekonominį nuosmukį pradedama atsargiai išsitariti. Kol kas sakoma, kad galimas tik laikinas lėtėjimas. Ekonomistai nesutaria, kada vyks ta lėtėjimas ir kada tikras nuosmukis. Sakoma, kad geriausiai apibrėžimą pasiūlė buvęs JAV prezidentas H. Truman. Anot jo, lėtėjimas ekonomikoje yra tada, kai kaimynas netenka darbo, o kai tu netenki darbo, tai tada tikras nuosmukis.

Ukininkai skundžiasi, kad Otava paskyrė jų paramai tik 500,000 dolerių. Jie teigia, su tokia parama ir toliau negalės sudurti galo su galu. Nepatenkinti ūkininkai sako, kad jie jau daug pažadų, bet nuo to jų bendra padėtis nepagerėjo. Labiau nekantrūs įspėjo, kad parama (Nukelta į 8-tą psl.)

Mokykloje "Lietuvių Namai" Vilniuje mokosi tremtinių vaikaičiai. Viršutinėje nuotraukoje - mokiniai mokyklos dešimtmečio iškilinėje dainuoja lietuviškai; žemutinėje nuotraukoje - dalyviai klausosi programos

Didžioji laisvės šventė Lietuvoje

Vasario 16-osios iškilinės sostinėje Vilniuje ir Kaune

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

Didžioji, pagrindinė, praėjusio amžiaus šventė, paklojusi teisinius, valstybinius Lietuvos nepriklausomybės pamatus, šiam (XXI) amžiuje švenčiama pirmą sykį. Kaip džiugu, kad dangus ją pasiūkio palankiai - spindintis, saulėtas rytas išryškino mūsų vėliavos spalvų grožį.

Arkikatedroje

Pilnutėlėje Vilniaus katedroje - beveik vien žilagalviai, daug vėliavų. Mišias aukoja vysk. J. Tunaitis. Jo pamokslas pagrindinė mintis - "Iš praeities tavo sūnūs te stiprėję semia". Prisimena skaudžią praeities patirtį: kalėjimus, lagerius, tremimus, žūtis, kartu išlikusią dvasią, atsiskleidžiančią stebinančių didvyriškumų ir kasdienybės paprastumu. (Pamini Sibiro lietuvių sudarytą maldaknygę, užsieniečių - italo, vokiečio, anglo - atsiliepiamus apie lietuvių, lagerių kankinius, tarp jų ir vysk. M. Reinį). Neilgo pamokslu pabaigoje ragina: "Mūsų laisvės ginklai tebūnie kultūra ir mokslas". Prašo prisiminti himno eilutę apie praeitį, pajusti atsakomybę už savo veiksmus, už blogi, esantį mūsų tėvynėje, karštai kviečia prisidėti prie meilės klimato kūrimo ir baigia žodžiais, "Padėk mums, Dieve".

Prie signatarų namų

Prie signatarų namų (jų balkone) kalbėjo dabartinis ir buvęs seimo pirmininkai - A. Paulauskas, V. Landsbergis. Dabartinis pripažino, kad Vasario 16-osios šventė buvo minima kasmet, "tik laisvai, tiek slapčia" ir Lietuvoje, ir tremtyje, ir išeivijoje". Pabrėžė Vasario 16-tosios akto reikšmę; kuris paklojo pamatus Lietuvos parlamentarizmui, demokratiniui santykių plėtočiai. Buvęs pirmininkas prof. V. Landsbergis įvardijo dešimtį metų trunkantį psichologinį karą, pagrįstą gaudinimais, gaudais, melais. Teigė: "Metas ir vėl lemtingas. O kai nuskambės komanda: lietuvių, atgal į namus, kur jau skamba Stalino himnas, ką atsakysime? Ar išduosime, ar leisime išduoti?"

Laikantis tradicijos iš signatarų namų balkono buvo perskaitytas Vasario 16-osios aktas, jį pasirašiusių signatarų pavadė. (Po kiekvienos aidėjo salve).

Kaune

Pirmą kartą per Vasario 16-oliką prezidentas V. Adamkus apsilankė Kaune. Valstybės atkūrimo dienos ir prezidento garbei nuaidėjo pabūklų salves. Nuo Karo muziejaus laiptų krepdamasis į miesto gyventojus, prezidentas pavadino juos - brangūs, išskėlė Kauno reikšmę per okupaciją (gyvas Maironio, Vaižanto, Smetonos, Urbšio tradicijas), paminėjo 1989 m. iškilmą Sajūdžio posėdį, ragino nebijoti permainingų, išdrįsti imtis ryžtingų darbų.

"Valstybės atkūrimo dienos proga prisimenu ir primenu: turime siekti aktyvių dvasinio ir ūkinio, politinio ir apskritai viešojo gyvenimo permainingų". Teigė, kad be drąsos imtis atsakomybės ir siekti permainingų Lietuvos istorijoje neturėtume nei Vasario 16-osios, nei Kovo 11-osios. "Turėjome dvasinės stiprybės iškovoti nepriklausomybę, turėjome išminties ir dvasios galių sukurti šalies gerovę".

Savo kalboje prezidentas nepamiršo kauniečiams padėkoti už paramą per rinkimus. Po pietų V. Adamkus dalyvavo Vytauto Didžiojo karo muziejaus 80-čio minėjime Rotušėje. Sveikindamas Karo muziejaus tarnautojus, prezidentas pasveikino visą muziejininkų brolią, padėkojo už pasiūlytą darbą, jį labai palankiai įvertino. "Tylu, ir nuoseklų muziejininkų triušą vertinti kaip neatskiriamą tautos švietimo, jaunomenės ugdymo dalį".

Valstybiniame teatre

Pagrindinis šventės minėjimas vyko Valstybiniame opere ir baletų teatre. Grįžęs iš Kauno, prezidentas kalbėjo apie pilietinę brandą, ištikimybę XX a. pradžioje apgintoms vertybėms ir idealams. Pabrėžė būtinybę nuolat atsiminti atkurtos valstybės paskirtį - ginti, saugoti, stiprinti tautos ir žmonių gyvenimą. Skatino aktyviau imtis dvasinio

ir ūkinio, politinio ir kultūrinio gyvenimo atnaujinimo. Krašto pažanga yra neatsiejama nuo laisvo žmogaus iniciatyvos, didesnio savarankiškumo. Tuo tarpu Lietuvoje dar trūksta kultūrinio laisvumo, atvirumo, daug partinio ideologinio priešiško. "Turėjome dvasios stiprybės nepriklausomybę atkurti, turėjome išminties ir valios jai įprasminti. Žinau, mes galime. Galime susikurti savo krašto gerovę. Tik išdrįskime laiku imtis reikalingų darbų. Mokykines dirbti kartu".

Kaip visuomet, nebuvo pamiršti signatarų kapai Rasų kapinėse. Juos aplankė, gėlių padėjo seimo pirmininkas A. Paulauskas, ministeris pirmininkas R. Paksas, Lietuvoje akredituotų diplomatinės misijų karo atstovai, kiti seimo, vyriausybės nariai.

Per Vasario 16-osios iškilmes kalbėjo Bažnyčios, valstybės vadovai: vysk. J. Tunaitis, prezidentas V. Adamkus, du seimo pirmininkai, A. Paulauskas ir V. Landsbergis. Vysk. J. Tunaitis per pamokslą kvietė kurti meilės klimatą, imtis kultūros ir mokslo ginklų, šitaip įveikti blogi mūsų tėvynėje. Prezidentas V. Adamkus skatino turėti drąsos, išminties ir dvasios galių, be kurių nepakils šalies gerovė. Seimo pirmininkas A. Paulauskas išskėlė Vasario 16-osios akto reikšmę dabartinėje valstybėje, jos parlamentarizmui, demokratiniui santykių plėtočiai. Atkuriamojo seimo pirmininkas prof. V. Landsbergis nerado nė vieno žodžio, skatinančio dirbti, kurti, teikiančio vilties išeiti iš sunkios padėties. Vien nuolatinių gaudinimų, bauginimų narvais, išdavystėmis. Ar ne todėl "Lietuvos ryto" apklauskos apie politikos duomenimis palankiai V. Landsbergi vertina 12,8%, nepalankiai 72,9%, V. Adamkų atitinkamai - 53,9% ir 20,8%, A. Paulauską - 48,4% ir 24,0% apklaustųjų? Nejaugi pedagogas, jaunimo auklėtojas, subtilus Čiurlionio žinovas jau nebeturi jėgų tautos dvasiai pakelti?

(Nukelta į 2-ą psl.)

Savaitė Lietuvoje

Vyriausybės šimtadienis

Vasario 20 d. Lietuvos ministeris pirmininkas Rolandas Paksas seime apibendrinio vyriausybės nuveiktus darbus per jos veiklos pirmąjį šimtą dienų. Kaip rašo ELTA/LGTIC, R. Paksas pažymėjo, kad vyriausybė paveldėjo 7 bln. litų skolų su valstybės garantija, nebaigtų statybų už 3 bln. litų, šimtus bankrutuojančių įmonių ir augančią valstybės skolą.

Jo teigimu, iki 9%, vietoje buvusių 18% sumažintas pridėtinės vertės mokestis už šildymo paslaugas, pakeitus Fizininio asmenų pajamų mokesčio įstatymą atsisakyta kapitalo prieaugio apmokestinimo, 50 mln. litų iš biudžeto šiemet skirta palūkanoms už kreditus būstui kompensuoti, subalansuoti akcizai vynui ir alui. Baigiamas rengti mokesčių sistemos supaprastinimo planas, sugriežtintas užsienio paskolų administravimas, numatyta kompensuoti dalį išlaidų žemdirbiams už dyzelinį kūrą.

Teigiamą rezultatą davė įstatymo pataisos, valdančios pensijų mokėjimo tvarką dirbantiems pensininkams. Šių metų sausio mėnesį pensijoms ir kitoms socialinėms išmokoms vyriausybė pritrūko 34 mln. litų, o pernai lėšų pritrūko dvigubai daugiau. Ministeris pirmininkas tikisi, kad planuojamas atotrūkis tarp surenkamų mokesčių ir socialinių įmokų vasario mėnesį bus dar mažesnis - 21 mln. litų, o kovo mėnesį sieks tik 14 mln. litų. Mokesčių surinkimas, palyginti su 2000 m. sausiu, pagėrėjo. Į biudžetą 8 m. sausio mėnesį buvo surinkta 88 mln. litų daugiau negu praeusių metų tą patį mėnesį.

Apkaltintas kolaborantas

Vasario 15 d. Vilniaus apygardos teismas pripažino kaltu padėjus vykdyti Lietuvos žydų žudymą buvusį nacių bendradarbį Kazį Gimžauską. Sausio mėnesį buvo pristatytas parodymas, kad K. Gimžauskas, per nacių okupaciją Antrojo pasaulinio karo metais dirbęs lietuvių saugumo policijos Vilniaus apygardos viršininko pavaduotoju, priklausė antinacinei pagrindinei organizacijai "Kęstutis". Lietuvo Istorijos instituto vyr. mokslinio bendradarbio A. Bubnio žiniomis, K. Gimžauskas buvo tos organizacijos Vilniaus apygardos štabo narys ir jo žvalgybos viršininkas.

Kaip rašo BNS/LGTIC, K. Gimžausko viršininkas buvo Aleksandras Lileikis, kurį jis turėjo pavaduoti, pasirašyti nurodymus žydų atžvilgiu. Kaltinamojoje išvadoje buvo pavadės 5 asmenų, kuriuos jis pasmerkę mirti perduodamas juos naciams, nors teisme buvo pripažinta, kad kaip pareigūnas jis neturėjęs galimybės nei teisės kitaip pasielgti. Nuteistasis, 92

m., amžiaus serga progresuojančiu psichikos sutrikimu, todėl yra nepakaltinamas, tad teismas paskelbė nutartį, jog jis padarė nusikaltimus žmogui bet jam bausmės neskyrė.

Sutartys su Indija

Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Indijoje valstybiniu vizitu vasario 20-23 d.d., praneša ELTA/LGTIC. Jo vizito metu buvo pasirašytos trys tarpvyriausybines sutartys, padėsiančios plėtoti dvišalius ryšius kultūros, mokslo, švietimo, oro transporto bei ekonomikos srityse.

Vyko prezidento susitikimai su Indijos prezidentu, ministru pirmininku, užsienio reikalų ministru bei kitais pareigūnais. Jis užtikrino Lietuvos paramą Indijos siekiui tapti nuolatine Jungtinių Tautų organizacijos Saugumo tarybos nare. V. Adamkus su Lietuvos verslininkų delegacija dalyvavo Indijos pramoninių konfederacijos surengtame verslo seminare.

Lietuvos prekybos balansas su Indija yra neigiamas, nes ji i Lietuvą importuoja daugiau negu Lietuva i Indiją. Lietuva iš Indijos daugiausia importuoja chemijos pramonės gaminius bei tekstilę. Indija domisi bendradarbiavimu informacinių technologijų bei kompiuterijos srityse. Susitikime su Indijos opozicijos vade Sonia Gandhi V. Adamkus aptarė gamtos apsaugos problemas Indijoje.

TVF misijos išvados

Kaip praneša BNS/LGTIC, vasario 27 d. įvyko prezidento Valdo Adamkaus pasitarimas su Tarptautinio valiutos fondo (TVF) II-ojo departamento misijos atstovais. Šie pažymėjo, kad Lietuva laikosi sutartys su TVF numatytą ekonominių rodiklių ir šiais metais Lietuvos ekonomika turėtų augti sparčiau. Užsienio rinkos teigiamai vertina Lietuvos ekonomikos pokyčius ir stebi, kaip bus tęsiama ūkio pertvarka. Svarbiu lito perėjimas nuo dolerio prie euro, Lietuvai jungiantis i Europos sąjungą ir prisitaikant prie Europos valiutos.

TVF atstovų nuomone, Lietuvos piliečiai pradėjo justi ūkio plėtrą, nes mažmeninės prekybos apyvarta išaugo pastaraisiais mėnesiais, padidėjo naujų automobilių pardavimas. Šios TVF misijos, dirbusios Lietuvoje nuo vasario 21 iki kovo 2 d., tikslas buvo įvertinti, kaip Lietuva įgyvendina 2000 m. kovo mėnesį pasirašytą ekonominės politikos memorandumą. Pagal jį, Lietuvoje šiemet deficitas neturėtų viršyti 691 mln. litų, arba 1,4% bendrojo vidaus produkto. Lietuva su TVF bendradarbiauja nuo 1992 m., yra panaudojusi apie 350 mln. JAV dolerių (1,4 bln. litų) fondo paskolų savo ūkiui pertvarkyti. RSJ

Šiame numeryje

Dainuoti neužtenka

Lenkijos lietuviams reikalinga konkreiti pagalba

Didžioji laisvės šventė Lietuvoje

Vilnius ir Kaunas iškilmingai minėjo Vasario 16-tąją

Naujos politikos sena pasaka

Nematyti didesnių pokyčių naujoje vyriausybėje

Spaudos balsai

Apie Lietuvą nemažai rašo kitų kraštų spauda

Nepriklausomybė nebuvo dovana

Lietuvos nepriklausomybės signataro Petro Klimo atsiminimai

Istorija kalba gyvų liudiniųkų lūpomis...

Sovietiniai kariai sausdė šimtus lietuvių

Sugrįžo numirti

Algirdas Šerėnas, grįžęs iš tremties, neilgai išaugęs laisvę

Didysis lietuvis Vladas Putvis

V. Putvinskis 1920 m. įsteigė nepartinį žurnalą "Trimitas"

Žaizduojanti asmenybė

Advokatė Žibutė Brinkienė apie knygą "Širdis - Lietuva"

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Publications Mail – PAP Registration No. 9408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, C. Senkevičius,
G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$45, mėn. – \$55, garbės – \$65. Oro
paštu į užjūrius – \$145, paprastu paštu – \$50. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį
redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių
pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S.
office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$45.00,
patron \$55.00, sponsor \$65.00 per year. PERIODICALS Postage paid at
Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address
changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in
Canada. ISSN 0040-4063.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through
the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

"Laiškai lietuviams" atliko savo paskirtį

"Laiškai lietuviams" mus lydėjo 50 metų. Nagrinėjome tikėjomis klausimus, dalijomės mintimis, kalbėjome rūpomis temomis. Šešėme Lietuvos gyvenimą sunkiais priešpauzės metais ir džiugaus Atgimimo dienomis. Metiniai konkursai ir "LL" ratą įtraukė daugybę bendradarbių. Ekskursijos ir metinės šventės subūrė skaitytojus ir lietuviškos spaudos rėmėjus.

Lietuvių spaudos istorijoje "Laiškai lietuviams" turi ir turės garbingą vietą, liudijantią dvasinę išeivijos sampratą. "LL" nuosekliai siekė gražiai lietuvių kalbą išreikšti tai, kas svarbiausia.

Mūsų akys ir širdys buvo nukreiptos į Lietuvą. Stengėmės neatsiskirti nuo tautos ir jos kultūros, dalyvauti užsienio lietuvių bendruomenėje. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, pasikeitė mūsų sąlygos, dėmesys ir ištękiai buvo dar labiau nukreipti į Lietuvą.

Pogrindyje dirbę Lietuvos jėzuitai atgavo savo bažnyčias, Kauno ir Vilniaus jėzuitų gimnazijas ir išjungė į viešąjį gyvenimą. Per tą dešimtmetį, telkiami savo jėgas, neapjėgėme išlaikyti lietuvių bei latvių misijų Urugvajuje, Anglijoje, Australijoje, Montrealyje, pačioje Lietuvoje perdavėme kitiems Klaipėdos bei Biržų parapijas. Dirbame Čikagoje, Lemonte, Kilylande ir kitose vietose. Labai atsiprašome, jei susidarė įspūdis, jog mes apleidžiame Amerikos lietuvių ar kad jie mums pasidarė mažiau svarbūs nei akščiau. Kaip ligi šiol, taip ir toliau palaikysime bičiuliškus ryšius.

Kiekvienas dosnus ir geras veiksmas turi savo kainą: duodant kažko netenkama – ateina laikas kai ką pradėti, kai ką gražiai užbaigti.

Finansiškai neapjėgėme išlaikyti "LL", kasmet turėję stambią sumą pridėti.

Lietuvos jėzuitai dar numato leisti metraštį, apžvelgiantį

Didžioji...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Valstybės atkūrimo proga prezidentą V. Adamkų sveikino ne vienas užsienio valstybių vadovas. Antai JAV prezidentas George W. Bush sveikinimo telegramoje parašė: JAV yra ir bus artimiausias Lietuvos draugas ir partneris. "Esame pasiryžę ir toliau remti Lietuvos integraciją į visas euroatlantines institucijas". Rusijos prezidentas Putinas teigia: ir ateityje Lietuvos bei Rusijos santykiai plėtosis geros kaimynystės ir bendradarbiavimo dvasia abiejų šalių žmonių gerovei. Lietuvos žmonėms palinkėjo sėkmės ir klestėjimo. Stipresnių, glaudesnių draugystės ir bendradarbiavimo ryšių tarp Lietuvos ir Prancūzijos palinkėjo Prancūzijos prezidentas Jacques Chirac. Indijos prezidentas Kocerilas Ramanas Narayananas taip pat linkėjo plėsti ir stiprinti tarpusavio santykius abiejų tautų gerovės labui. "Tokią galimybę suteiks ir Jūsų vizitas Indijoje" – teigė prezidentas. Lietuvą sveikino taip pat Italijos prezidentas Carlo Ciampi: "Italija ir toliau palaikys Lietuvos ėjimą į Europos sąjungą" – teigiama sveikinimo telegramoje. Sveikinimus atsiuntė Anglijos karalienė Elzbieta II, Islandijos prezidentas Regnar Grimsson.

Lietuvos prezidentas VALDAS ADAMKUS ir palyda žygiuoja su vainiku ir gėlių puokštėmis prie Nežinomojo kario kapo Kaune
Nuotr. E. Butkevičius

Naujos politikos sena pasaka

ALGIMANTAS EIMANTAS

Lietuva išgyveno naujos kairės valdžios pirmąjį šimtą dienų. Kaip toji valdžia save bevaizduotų, faktai rodo, kad valdančios koalicijos politika yra nevientisa, surizgusi, pilna netiškų veiksmų.

Keli socialliberalai seimo nariai, tarp jų ir seimo ekonomikos komiteto pirmininkas, nuvyko į Rusiją be seimo valdybos žinios. Nors po kelionės jie atsiprašė už savo neteisėtą elgesį, tačiau jų išvykų tikslai dar ir šiandien nėra žinomi.

Du ministrai, vienas iš jų jau pagarsėjęs ūkio ministeris iš pirmosios R. Pakso vyriausybės, buvo priversti atsistatydinti dėl neetiško elgesio ir viršijimo savo įgaliojimų.

Seimo pirmininko patarėjas turėjo atsistatydinti dėl neetiško elgesio, susijusio su atsistatydinusi ūkio ministeriu ir dėl ryšių su nusikaltėlių grupuotėmis.

Ministerio pirmininko patarėjas mokesčių klausimais laukia jo elgesio įvertinimo ryšium su jo vaidmeniu šešėlinėje ekonomijoje.

Seimo narių grupė buvo nuvykusi į Gudiją susitikti su to krašto parlamentarais. Kadangi Lietuva nepripažįsta Lukašenkos valdžios, ši išvyka buvo nelegali. Toji seimūnų grupė, save įvardinusi seimo organuose "bendradarbiavimo su Baltijos parlamentarais grupe", turėjo būti panaikinta. Panaikinta

buvo ir visa tos grupės dokumentacija seimo oficioze.

Pora viceministrų yra patekę į nemalonę dėl savo veiklos ir išsišokimų. Jų laukia papėikimai ar atleidimai iš pareigų.

Šilalės mēras, liberalas, ramiai besidarbuojantis pareigose dar ir po to, kai paskyrė didelės sumas savo firmoms iš valdžios lėšų, skirtų nukentėjusiems nuo potvynio.

Aplinkos apsaugos ministeris, liberalas, už savo tendencinę įvertinimą naftos bendrovės gamtos taršos srityje turėjo atsiprašyti prezidentą.

Ligonijų, kasos "Sodros" kandidatas iš Klaipėdos į generalinio direktoriaus pareigybę buvo priverstas atsisakyti tos kandidatūros išaiškėjus neetiškam jo elgesiui.

Vyriausybės premjeras numato pristatyti seimui projektą, kuriuo valdžia prisiimtų savivaldybių skolas kaip valstybines ir įteisintų jų apmokėjimą iš krašto biudžeto. Tos skolos siekia 333 mln. litų.

Mat premjeras R. Pakas, eidamas Vilniaus miesto mero pareigas, iškolino tą savivaldybę 111 mln. litų. Dabar jis ketina tą skolą pervesti valstybei ir taip išsisukti iš galimų teisinių nuobaudų.

Vyriausybės kancleris viešai kritikuoja vyriausybę neįvykdžius savo įsipareigojimų kanceliarijos reformų srityje, neatlikus vyriausybės įstaigų finansų revizijos.

Aštrėja varžybos dėl prezidentūros. Seimo pirm. A. Pauslauskas, vyriausybės min. pirm. R. Pakas ir dabartinis prez. V. Adamkus tėra vieninteliai rimti kandidatai į krašto vadovo pareigybę 2002 m.

Ryškėja minėtų kandidatų konkurencija. Premjeras R. Pakas kritiškai vertina prez. V. Adamkaus norą įvesdinti prezidentinį valdymą Lietuvoje. Toks užmojis būtų antikonstitucinis, nes Lietuvoje veikia parlamenti-

nė sistema, nors jaučiama prezidento galių ir teisių plėtra.

Seimo pirmininkas A. Pauslauskas bando menkinti liberalų įtaką krašte bei ryškinti savo kandidatūrą. Tapti valstybės galva – tai jo svajonė.

Prezidentas V. Adamkus, visuomet jautrus populiarumo rodikliams, negaili priekaištų seimo ir vyriausybės veiklai.

Iš pateiktų faktų matyti, kad kai kurių politinių sluoksnių bei asmenybių numatytas "naujos politikos rojus" bręsta labai lėtai, yra linkęs daugiau į Dantės "Inferno". Koalicijos partnerių politiniai siekliai skiriasi, todėl atsiranda trintis. Ji gali suardyti dabartinės koalicijos vienybę ir priartinti priešlaikinius seimo rinkimus.

Visi išvardinti veiksniai ir įvykiai yra Lietuvai nenaudingi, nes pažeidžia valstybės orumą pasaulinėje plotmėje. Be to, visos praeito ketvirtmečio pastangos demokratinti kraštą, įgyvendinti ekonominę gerovę, vidinį ir išorinį saugumą, įjungti Lietuvą į ES ir ŠAS ir įvesdinti socialinę pastovumą visuomenėje patiria nuosmukį. Reikėtų tikėtis, kad kai kurios politikos populizmo atplūdžio. Tuo atveju vėl iškiltų A. Brazausko kandidatūra.

Apie jį net išeivijos spaudoje rašoma palankiai – buvęs "neblogas" prezidentas ("TŽ", dr. J.K.). Be abejonės rašinio autorius nepagalvojo apie A. Brazausko Lietuvai priklausiančios Baltijos jūros teritorijos "dovana" Latvijai. Neprisiminė jis, kad A. Brazauskas karštai grynė užsienio reikalų ministerio Gylio išdavytę Maskvai Rusijos kariuomenės išvedimo iš Lietuvos derybų metu.

Tas A. Brazausko skriaudas pamiršo ir Lietuvos žmonės, nes jis yra traktuojamas kaip stiprus ir charizmatinis vadovas, populiarusias iš politinių asmenybių valstybėje.

Visgi Lietuvos gerovę glūdi dešiniajame politiniame sparne. Žinoma visiems, kad vienybėje galybė. Susiskaldę ir išsiblaškę dešinieji jau sušaukę savo partijų atskalas į pasitarimą, bandantį jas suvienyti. Kitos išeities nėra, nes kairieji yra pasirodę valdyti Lietuvą sekančią dvidešimtmetį. Lietuvai reikią šviesesnės ateities, "naujo vėjo – tiesaus kelio" slinktyje.

Turner & Porter

LAIDOTUVIŲ NAMAI

TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

SPAUDOS BALSAI

Lietuva tarptautinėje spaudoje

Vilniaus miesto tautybės tarpkario metais

Vilniaus lenkų savaitraštis "Nasza Gazeta" 2000 m. gruodžio 7-13 d. laidoje išspausdino iš Dieveniškų kilusio istoriko A. Kakareko's ilgą mokslinį darbą apie 1923-1937 metų Vilniaus miesto tautines mažumas. Istorikas savo straipsnyje tarp kitko pateikia tais metais Vilniuje gyvenusių tautybių skaičius ir nuosimčius:

"Tarpkario metų Vilnius pagal priklausomumą kokiai nors tautybei apskritai paėmus buvo lenkiškai-žydiškas miestas. Kitų tautybių asmenys gausumo atžvilgiu užėmė šias vietas: rusai, gudai, lietuviai, totoriai, kairaimai, vokiečiai ir kiti. Pagal policijos 1923 m. kovo mėn. atliktą surašymą, Vilniuje buvo 167,454 gyventojai: 100,830 lenkų (60.2%), 56,168 žydai (33.5%), 4,669 rusai (2.8%), 3,907 gudai (2.3%), 1445 lietuviai (0.9%) ir 435 kitų tautybių gyventojai. 1939 m. išleistas "Vilniaus statistinis metraštis 1937" parodo žymų, palyginus su aukščiausiu pateiktu surašymu, Vilniaus gyventojų skaičiaus sumažėjimą ligi 140,800 asmenų, kurių tarpe buvo 70,600 lenkų (50.1%), žydų 61,300 (43.5%), lietuvių 3,700 (2.6%), rusų 2,000 (1.4%), gudų 1,900 (1.3%), vokiečių 1,000 tūkst. (0.7%), kitų tautybių 300 (0.2 %). (...)

Lyginant šias abi statistikas galima pastebėti idomias tendencijas: 1. lenkų tautybės asmenų skaičiaus sumažėjimą 30,000 asmenų; 2. beveik 50% sumažėjimą gudų ir rusų skaičių; 3. žydų tautybės asmenų padidėjimą daugiau kaip 5 tūkstančiais asmenų ir lietuvių per 2,200 asmenų.

Iš šio statistikų palyginimo galima padaryti išvadą, kad Vilnius, demarkacinė linija atskiriant nuo Lietuvos, ir iš didelės caro laikų generalgubernijos centro tapęs vargingos Lenkijos vaivadijos miestu, – merdėjo. Pramonė buvo menka, o prekiauti nebuvo su kuo – sienos su kaimyninėmis Lietuva ir Sov. Sąjunga buvo uždarytos. To meto Vilniaus lenkų dienraščio "Slowo" redaktorius St. Mackiewicz taip rašė: "12 val. dienos stovėjau Mickevičiaus (dabar Gedimino) gavės viduryje ten, kur ji jungiasi su katedros aikšte, ir žiūrėjau išilgai gatvės. Nemačiau nei vieno automobilio, nei vienos karietos, nei vieno vežimo. Pagrindinėje miesto gatvėje jokio judėjimo nebuvo".

Dabar Vilniuje daugiau gyvena lenkų negu 1937 metais ir lenkiškų vidurinių valstybinių mokyklų yra daugiau negu tarpkario metais. Šių metų Lietuvos gyventojų surašymas parodys, kaip pasikeitė miesto tautybių sudėtis. Greičiausiai Vilniuje lenkų skaičius šiek tiek padidės, bet padidėjus ir kitų tautybių skaičiams, jų nuosimtis sumažės.

Karaliaučiaus sritis ir ŠAS

Londono savaitraštis "The

Guardian Weekly" š.m. sausio 18 d. laidoje rašo: "Po to, kai buvo pranešta, kad Maskva Rusijos karinėje Kaliningrado apyvarėje išdėstė branduolinius ginklus, Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus pareikalavo tarptautinės inspekcijos šiam reikalui ištirti. (...) Baltijos šalyse ir Lenkijoje dabar rūpinamasi dėl Rusijos šioje srityje tikslų, ypač po to, kai Putin, būdamas pirmus metus valdžioje, užėmė griežtesnę šiuo klausimu liniją. Rusija niekad nespėdė savo susierzinimo dėl ŠAS (NATO) plėtos į Rytus, o kai kurie aukštesnieji karininkai užsimindavo: jeigu Baltijos valstybės prisijungtų prie ŠAS, tai Rusija turėtų padidinti Kaliningrade savo arsenalą.

Adamkaus manymu šis ginčas neturėtų trukdyti įstojimui į ŠAS. Baltijos valstybės tikisi, kad bus pakviestos prisijungti 2002 metais. Lenkija, Vengrija ir Čekija, tapo ŠAS narėmis 1999 metais.

"Lietuva, laisva šalis, pasirinko ŠAS kaip Europos saugumo sistemą", pareiškė Adamkus. "Aš esu įsitikinęs, kad 2002 m. ŠAS viršinių susitikime įvyks sekantis ŠAS praplėtimas. Maskvos nusistymas šiuo klausimu buvo neigiamas, bet jau kuris laikas iš ten nebesigirdi jokių kategoriškų šiuo reikalu pareiškimų."

Pagalba Gudijos opozicijai

Maskvos dienraštis "Kommersant" š.m. sausio 31 d. laidoje rašo: "Gudijos pasiuntinys Vilniuje apkaltino Lietuvos valdžią bandymu pakenkti Gudijos padėties stabilumui ir numatytiems rugsėjo mėn. prezidento rinkimams. Minsko pasiuntinimą sukėlė sekmadienį Lietuvos sostinėje prasidėjęs specialiai Gudijos opozicijai suorganizuotas nesmurtinio pasipriešinimo totalitarizmui seminaras.

Vienas seminaro organizatorių – buvęs krašto apsaugos ministeris Audrius Butkevičius, kuris 1991 m. vadovavo lietuvių savanorių veiksmams prieš sovietų desantininkus, pareiškė spaudai, kad seminaro uždutis yra supažindinimas gudų opozicijos aktyvistų su keliais (socialinio, politinio, psichologinio) elgesio aspektais diktatūros, okupacijos ir perversmo sąlygose ir taip pat nesmurtinio pasipriešinimo totalitarizmui. (...) Ryšium su tuo oficialiame Gudijos respublikos pasiuntinybės pranešime spaudai yra sakoma: "Aišku, kad tokie apmokymai turi tikslą pakenkti dabartinei socialinei ir politinei respublikoje būklei ir sudarys papildomas kliūtis priešrinkiminius vaizdus! Pasiuntinybės atstovai išreiškė viltį, kad lietuvių valdžios nieko bendro su seminaru neturi, nes panašūs apmokymai neprisideda prie Lietuvos ir Gudijos kaimyninių santykių pagerinimo". J.B.

MIRTIES PRANEŠIMAS

Pranešame draugams bei artimiesiems, kad
2001 m. kovo 9 d. mirė

a.a. KAZIMIERAS BARTEŠKA,

sulaukęs 56 m. amžiaus. Mišios už jo sielą bus atnaujamamos kovo 14 d. Aušros Vartų šventovėje Montrealyje.

Giliame liūdesyje likę – žmona, motina,
dvi seserys su šeimomis

J. B. MARLATT

The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited

J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų
teikia aukštos kokybės paslaugas
erdviose patalpose.

Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti
paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303

195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

Lietuvių tremtinių vaikų vidurinė mokykla Vilniuje šventė Kovo 11-tąją. Po koncerto tremtinių choras ir mokyklos dainininkai baigė programą mokyklos himnu „Mes kaip paukščiai Lietuvon grįžtam“

Nepriklausomybė nebuvo dovana

Kelias į Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą 1918 metais Petro Klimo atsiminimuose

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Petras Klimas gimė 1891 m. Yra buvęs Lietuvos tarybos narys, Nepriklausomybės akto signataras, Lietuvos užsienio reikalų viceministeris, 1923-1925 m. jis pasiuntinys Italijoje, o 1925-1940 m. – Prancūzijoje. Taip pat P. Klimas yra buvęs „Lietuvos aidą“ redaktorius, gimnazijos vadovėlių autorius.

Nuėjusdamas mūsų valstybės katastrofą, 1939 m. lapkričio 2 d. Paryžiuje su B. Balučiu ir S. Lozoraičiu parašė slapčią memorandumą užsienio reikalų ministeriui J. Urbšui dėl Lietuvos vyriausybės išsikėlimo į užsienį. 1940 m. birželio 14 d. – ultimatumas Lietuvai, birželio 15 d. Raudonosios armijos įžengimas sukrėtė pasiuntinybę. 1940 m. rugpjūčio 4 d. P. Klimas įteikė notą Prancūzijos užsienio reikalų ministeriui, kurioje teigė, kad TSRS pasielgė kaip agresorė, sulaužydama visas sutartis su Lietuva. Jis reikalavo nepripažinti TSRS politinių padarinių Lietuvoje.

Gestapas 1943 m. rugsėjo mėn. suėmė P. Klimą, gyvenantį Prancūzijoje. Buvo tasomas po Vokietiją, Belgiją, Lenkiją iš kalėjimo į kalėjimą. 1944 m. kovo 19 d. jį atvežė į Kauno kalėjimą ir paleido. 1945 m. rugsėjo 19 d. buvo suimtas TSRS Saugumo. Jį nuteisė 10 m. už rašytus memorandumą, protestą dėl TSRS akcijos Lietuvoje 1940 m.

Kalėjo P. Klimas Čeliabinsko srities lageryje. Grįžo iš lagerio 1953 m. su pakirsta sveikata, bet dvasiškai nepalūžęs. Dar prieš karą buvo sumanęs parašyti monumentalų Lietuvos istorijos darbą. Veikalas turėjo sudaryti 10 tomų. Grįžęs iš lagerio ryžosi tęsti istorijos rašymą. Mirė 1969 m.

Rusų kariuomenė 1915 m. rugsėjo 15 d. slinko atgal į rytus. O rugsėjo 18 d. pro Vilniaus katedrą žygiavo vokiečių kariuomenė. Lietuva atsidūrė naujų okupantų replės. Naujieji „Seimininkai“ puoselėjo viltį prijungti Lietuvą prie Vokietijos. „Aušros“ ir „Varpo“ pažadinti lietuviai nerimo. Viltį atgauti nepriklausomybę teikė ir Amerikos prezidento Wilsono 1916 m. gruodžio 18 d. ir 1917 m. sausio 22 d. pareiškimas dėl pavergtų tautų apsisprendimo teisės.

Vokiečiai, bijodami, kad Lietuva neišsprūstų, nutarė sudaryti lietuvišką „pasitikėjimo tarybą“ iš žymių vyrų, žinoma, lojalių vokiškai valdžiai.

Lietuviai suprātę klaidą, reikalavo sušaukti krašto atstovų seimą. Taip pat buvo prašoma leidimo susisiekti su Šveicarijos ir Švedijos lietuviais.

Lietuvių norai nebuvo patenkinti. Nenuleisdami rankų, lietuviai gavo leidimą sušaukti Vilniuje pasitarimą, kuriame dalyvavo 21 organizacinio komiteto narys. Į komitetą buvo pasiūlyta 17 žmonių iš provincijos, jų tarpe iš Daugų kunigas Vl. Mironas, 4 – iš Vilniaus – S. Kairys, J. Šaulys, A. Smetona, P. Klimas.

Lietuvių judėjimas nepriklausomybės link vokiečius netenkino. Jie įteikė ultimatumą, kad užimtame krašte bus tvarkomasi nekreipiant dėmesio į lietuvių tautos aspiracijas. Liūdna buvo gavus tokį pareiškimą, bet laisvės troškuly neslūgo. Po ilgų svarstymų organizacinis komitetas (OK) pateikė raštą vokiečiams: „Lietuvių tauta numato savo ateities apsaugą nepriklausomoje valstybėje, atkurtoje josios etnografinės sienose. Atsižvelgdami į tai, kad Lietuvos ekonominiai ir kultūriniai interesai, krypta ne tiek į rytus,

kiek į vakarus, ir turėdami omenyje dabar susiklojusią politinę padėtį, – susirinkusieji laiko reikalingi, kad būsimoji savarankiškoji Lietuvos valstybė dėl ekonominių, kultūrinių ir politinių motyvų, nepakenkdama savarankiškam savo plėtojimuisi, sueitų į dar apsvastytinius santykius su vokiečių Reichu“ (P. Klimas, „Iš mano atsiminimų“, 98 psl.).

Vokiečiai, lietuviams reikalaujant, leido krašte rengti privačius susirinkimus, kuriuose turėjo būti išrinkti į gyvybiškai reikalingą Lietuvai konferenciją, atstovai. Jie turėjo būti dori, bet kokio luomo, bet kurios pakraipos žmonės, sulaukę 25 m. šis darbas turėjo būti atliktas per 2 savaites. O pati konferencija turėjo atlikti ledlaužio misiją – pralaužti ledus, kad patektų į pasaulinę politikos srovę. OK biuras, kurį sudarė A. Smetona, J. Šaulys, kun. J. Stankevičius, M. Biržiška ir P. Klimas, stengėsi įtikinti Berlyne centrinę vyriausybę dėl būtinumo susisiekti su Amerikos, Rusijos, Šveicarijos lietuviais. Šis žygis nepavyko. Pagelbėjo M. Yčas, kuris buvo atstovas Rusijos Dūmoje. Jam tarpininkaujant iš Švedijos buvo pasiūti laiški Amerikos lietuviams, kurie politinės veiklos dar nebuvo išvystę. Gavę laiškus – subruzdavo. Augo pagalbos fondai, sparciai buvo rengiamos petijcijos, o 1917 m. sausio 10-11 d. katalikų kongresas Pitsburge pasisakė už Lietuvos valstybės atkūrimą. Rusijos lietuvių taryba nutarė 1917 m. gegužės 27 d. šaukti visų tremtinių seimą Petrograde. 140 seime dalyvavusiųjų pasisakė už visišką Lietuvos nepriklausomybę, 120 balsavo prieš. Tai buvo socialdemokratai, liaudininkai ir Santaros grupė.

1917 m. rugsėjo 18 d. Vilniuje įvyko atstovų konferencija, į kurią iš 264 atvyko 214. Konferencija vyko pakila nuotaika. Pirmininkaujant J. Basanavičiui buvo pareiškta lietuvių tautos tvirtas apsisprendimas – atkurti nepriklausomą Lietuvos valstybę. Konferencija truko 4 dienas. Jos metu išrinkta Lietuvos taryba iš 20 asmenų: J. Basanavičius (nepartinis), J. Šaulys (nepart.), A. Smetona (tautininkas), J. Vileišis (liaudininkas), kun. V. Mironas (tautininkas), kun. J. Staugaitis (krikšč. demokratas), A. Stulginskis (krikšč. demokratas), S. Kairys (soc. Demokratas), K. Bizauskas (krikšč. demokratas), J. Smilgevičius (nepart.), D. Malinauskas (nepart.), kun. K. Šaulys (krikšč. demokratas), S. Banaitis (krikšč. demokratas), P. Dovydaitis (krikšč. demokratas), kun. A. Petrulis (krikšč. demokratas), St. Narutavičius (nepart.), J. Vailokaitis (krikšč. demokratas), J. Šernas (nepartinis), P. Klimas (nepartinis).

Konferencijos nutarimų oku-

pacinė valdžia neleido skelbti. J. Basanavičiaus rašytas laiškas lotynų kalba buvo nusiųstas Šventajam Sostui Romoje. Buvo sužinota ir apie popiežiaus 1917. V.20 paskelbtą katalikų šventovės rinkliavą Lietuvai, o gruodžio mėn. popiežius Lietuvai siuntė palaiminimą.

Lietuvos tarybos pirmininkas A. Smetona ir sekretorius P. Klimas pasiuntė okupacinės valdžios sekretoriatui Vilniuje laišką, kuriame klausimai:

1. Kada ir kokiomis sąlygomis bus perduotas krašto valdymas Lietuvos tarybai?

2. Kada bus išvesta iš Lietuvos vokiečių okupacijos kariuomenė?

3. Ar pripažins ir kada Vokietijos Reichas nepriklausomą Lietuvos valstybę?

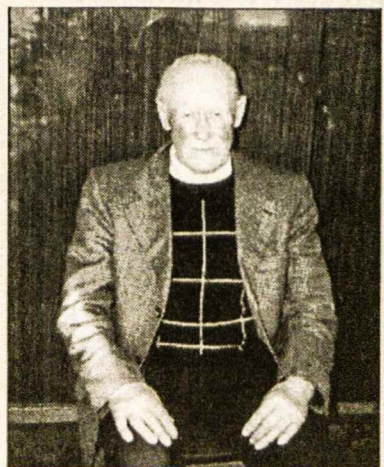
Vokiečiai pareiškė, kad negali būti kalbos apie nepriklausomybės paskelbimą. Lietuvos taryba pasiryžo vieningai laikytis Vilniaus konferencijos priimtų rezoliucijų ir visiems drauge stoti kovon.

1918 m. vasario 16 d. Vilniuje, Didžiojoje gatvėje 30 nr., lietuvių komiteto patalpose iškilmingai, J. Basanavičiui pirmininkaujant, visi tarybos nariai vieningai pasirašė nepriklausomybės aktą. Jo tekstas:

„Lietuvos taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamasi pripažinta tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo 18-23 d. 1917 m., skelbia atstatanti nepriklausomą, demokratiniais pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskiriant nuo visų valstybinių ryšių, kurie yra buvę su kitomis tautomis.

Drauge Lietuvos Taryba pareiškia, kad Lietuvos valstybės pamatus ir jos santykius su kitomis valstybėmis privalo galutinai nustatyti kiek galima greičiau sušauktas Steigiamasis seimas, demokratinio būdu visų jos gyventojų išrinktas“.

Reikia tik stebėtis Lietuvos tarybos vienybe, tvirtu pasiryžimu, okupuotai neįveikta galia, meile savo Tėvynei kelyje į Lietuvos nepriklausomybę iki akto paskelbimo ir ją paskelbus.

JUSTINAS MURAUSKAS

Justinas Murauskas pirmoje eilėje trečias iš kairės

Vasario 16-toji Basanavičiaus tėviškėje

Į atstatytą dr. J. Basanavičiaus tėviškę Ožkabalių kaime skuba jo ir Tėvynės mylėtojai. Medinis paminklas mūsų Patriarchui prie rūpestingai nušluoto tako pasipuošęs gėlių pintinėle.

Erdvi seklyčia sausakimša. Nuo sienos žvelgia Daktaro portretas. Ant staliuko suplevena žvakė. Pedagogų choras „Lietuvninkas“ (vadovė D. Klevienė) iš Marijampolės gieda Lietuvos himną.

Vilkaviškio krašto muziejaus direktorė G. Karalienė parbrėžia šiandieninės šventės reikšmę, pristato svarbiausius svečius. Džiaugiasi dalyvių gausa. Klausosi ir daug J. Basanavičiaus vid. m-los mokinių iš netolimų Bartninkų.

Choristo muziejininko, buvusio J. Jablonskio gimnazijos direktoriaus V. Peckaus pranešimas nuveda dr. J. Basanavičiaus plačiašakės veiklos keliais. Juose – itin gabus pradinukas, Marijampolės gimnazijos auklėtinis tautosakininkas, patriotas studentas Maskvos universitete, bičiulystė su P. Kiaučiu. Pasakui – redaktorius „Aušros“, įgalinusios V. Kudirką pasijusti lietuviu! Pagaliau – svarbiausias Nepriklausomybės akto signataras 1918-jų vasario 16-ąją! Ta diena 1927-šiais jį ir išsivedė amžinybėn...

Deklamuoja „Lietuvninko“ nariai: L. Viliūnienė – J. Marcinkevičiaus „Tokia yra meilė“, R. Stunžėnas – B. Brazdžionio „Trečioji vizija“.

P. Paškauskienė dar smulkiau nušviečia prakilnau Sūdūvo įmintas pėdas istorijos, pub-

Istorija kalba gyvųjų liudininkų lūpomis...

Pravieniškų įvykiai, kuriuose sovietiniai kareiviai sušaudė šimtus lietuvių

RIMA BACEVIČIENĖ

Šiemet sukanka 60 metų, kai 1941 m. birželio 26 d. Pravieniškose sovietiniai kareiviai sušaudė apie 500 lietuvių kalinčių, nepaklūsusių okupacinei valdžiai ir kalėjusių vadinamojo darbo stovykloje.

Tačiau šiose baisiose masinėse žudynėse keletui žmonių pavyko išsigelbėti, ir jie yra tikrieji šių įvykių liudininkai. Jų lūpomis prabyka istorija. Vienas iš jų Dievo Apažadėjo laimingųjų – Justinas Murauskas, gyvenantis Siantautuose, Ievų gatvėje (Šakių raj.).

1940 metais, prasidėjus sovietinei okupacijai, ir mažame Siantautų miestelyje jaunuliai buvo raginami stoti į komjaunimą. Šiai agitacijai išdriso pasipriešinti devyolikmetis Justinas Murauskas, tada gyvenęs Siantautų kaime. Ne tik pats nestojė į komjaunimą, bet dar ir kitus pamokė nepaklusti. 1941 metų vasario mėnesį jis suimamas kartu su kaimynu Justinu Dailide. Savaitę kalinamas Šakiuose, vėliau mėnesį Marijampolėje, iš kur išvežamas į IX fortą Kaune. Po trijų mėnesių išvežamas į Pravieniškų kalėjimą, okupacinės valdžios vadinamą darbo stovyklą, kur kalėjo vos keletą dienų.

Prasidėjus Antrajam pasauliniam karui, Pravieniškų kalinių sužinojo, kad Kaune prižiūrėtojai išsilakstė, o kalinius paleido. Ir jie išdriso prašyti paleidžiami, bet veltui. O ketvirtą karo dieną, birželio 26-ąją, po pietų besitraukiantys rusų kareiviai sušaudė Pravieniškų kalėjimo prižiūrėtojus (daugelis jų buvo lietuviai, paklūsę okupacinei valdžiai, tik keletas rusai), vėliau jų žmonas su vaikais. Šių įvykių liudininkas prisimena, kaip iš kažkur vėliau grįžo aštuonios moterys su dviem mergaitėmis, nieko blogo nenujaušdamos, buvo sušaudytos iš kulbosvaidžių. Į kritusias moteris kareiviai dar šaudė priešė arčiau. (Iš jų viena mergaitė stebuklingai liko gyva, mat buvo po moterų kūnais). Tada atsivarė iš barako 50-60 vyrų, sustatė po 2 ir pradėjo šaudyti iš nugaros apstoję keturiais kulbosvaidžiais. Šaudė apie 20 minučių, vėliau ėjo kareiviai aplink kritusiųjų žmonių krūvas ir šaudė. Taip „triūsė“ dar apie valandą, pagaliau į krūvas metė dar keletą granatų.

„Nutilus šūviams“, – pasakoja Justinas Murauskas, – girdžiu šneka prie barako, o mano galva ir rankos pagulta krūvos žmonių. Atsiklaupiu, žiūriu – ties parduotuve rusų kareivis. Girdžiu, kaip keletas šnabžda „bėkmi“. Kareivis pamato, ir vėl

licistikos, meilės tėvų žemei ir gimtajam žodžiui baruose.

Gražiai skamba choro dainos „Vienintelė viena“, „Oi patriarkai“ ir kt. O iš padalyto kopijuoto teksto visi traukia Sukaktuvininko užrašytą „Mergytės išėjimas“! Tarp dainų A. Šepkienė įterpia į jo išspausdintą anų laikų nuotykių. Šių eilučių autorius pasveikina savo eilėraščių „Parafrazės Vasario 16-ajai“.

Kalba viešnios iš sostinės. dr. Kadzytė išreiškia pasitenkinimą, kad išvakarėse – šiemet pirmoji J. Basanavičiaus premija – įteikta žymiajam kraštotyrimininkui A. Stravinskui. Netrukus – minėjimai, skirti Vysk. M. Valančiaus 200-šioms gimimo metinėms. Gr. Baublėnė išsako linkėjimus Vasario 16-ošios progai, muziejui palieka atvežtų knygų. Savo eiles „Vasario 16-oji“ skaito buvęs Paežerių miškų girininkas B. Klimas. Į numatomą mokslinę konferenciją kviečia Vilkaviškio raj. mero pavaduotojas A. Greimas.

Sodybos prižiūrėtojai V. ir A. Klimai pasiūlo pasivaizinti iš duonkepės nešamą užkabališkiu plėkštiniu.

Didžioji dalyvių dalis pasuka į Tautos atgimimo giraitę sodinti B. Klimo 10 metų augintą maumeduką, šiandien reikšmingai padovanotą.

Renginį prasmingai papildė Daktaro išleisti veikalai, asmeniniai daiktai, stendai apie sodybos atstatymo eigą, giminės ar lankytojų nuotraukos, simboliniai atidarymo aktas, atsiliepimų knyga.

Jeronimas Šalčiūnas

Tautos atgimimo giraitėje savo išaugintą maumeduką sodina su kitais Bronius Klimas (buvęs Paežerių girininkas). 2001 m. vasario 16-oji, Ožkabaliai

Sugrįžo numirti

Sovietų tremtinys, „Vorkutos lagerių“ autorius Algirdas Šerėnas, neilgai džiaugėsi Lietuvos laisve

VIKTORAS ALEKNA

2000 m. gruodžio 29 d. Vilniaus keliautojų klube susirinko kelios dešimtys vyrų ir moterų ir paminėjo Algirdo Šerėno septynių dešimčių metų sukaktį. Kalbėjo Gražina Marekaitė – teatrologė, Jonas Šerėnas – Vilniaus miesto savivaldybės tarnautojas, Kazimieras Vasiliauskas – kunigas monsinjoras, Kazys Saja, Viktoras Alekna – rašytojai... Visi jie su Algirdo Šerėnu buvo susipažinę jau Lietuvos atgimimo metais, visi jie sa- vaip pažino tą nediduką kresną vyrą, kasmet į Lietuvą atostogauti atvažiuojantį iš Komijos respublikos sostinės Siktivkaro. Ką jis ten veikė?

Jau dešimt kartų birželio 14 d. Lietuvoje buvo keliamos trišpalvės vėliavos, perrištos juodu kaspinu. Jau dešimt metų Lietuvoje birželio keturioliktoji minima kaip Gedulo ir vilties diena. 1941 m. birželio 14 d. prasidėjo pirmasis lietuvių vežimas iš savo tėvynės į tolimus Sovietijos šiaurės ir rytų plotus.

1999 m. buvo išleista knyga „Lietuvos gyventojų genocidas 1939-1941 metais“. Šioje knygoje yra suminėta 30,461 pavardė: tiek žmonių tikrai vienu ar kitu būdu nukentėjo nuo sovietų teroro. Iš jų 5,060 vaikų iki šešiolikos metų. O tarp jų ir Algirdas Šerėnas, gimęs 1930 metų gruodžio 29 d. Rietavo valsčiaus Liolių kaime. Jo tėvas Jonas Šerėnas buvo pradžios mokyklos mokytojas, kartu šaulių būrio vadas, kitų tautinių organizacijų narys, todėl enkavedistų buvo įtrauktas į išvežamųjų sąrašus ir 1941 m. birželio 14 d. jis kartu su keturiolikmete dukterimi Gražina ir vienuoliktus metus įpusėjusiu sūnumi Algirdu buvo išvežtas į Telšį geležinkelio stotį ir įlaipinti į prekinį vagoną. Jų žmona ir motina Eleonora Šerėnienė-Jurkūnaitė buvo išvažiavusi į savo gimtinę Musninkų valsč. Vindeikų kaime, bet sužinojusi apie vežimus, greitai grįžo namo, tik čia nerado nei vyro, nei vaikų. Nusukbėjo į Telšius, bet traukinyje jau buvo išvažiavęs, tai motina vijo- si, ir jų vagoną rado Naujoje Vilnioje, bet jame buvo tik vaikai, o vyras buvo atskirtas ir išvežtas kartu su tūkstančiais kitų vyrų į visiems lietuviams žinomą Rešiotų lagerį. Čia jis po poros metų ir žuvo.

O motina Eleonora Šerėnienė kartu su dukterimi Gražina vėl atsako: „Gyvenu linksmai. Groju Siantautų kapelėje, anksčiau grojau Slabadų kapelėje, daugiau kaip 20 m. giedu bažnytiname chore. Tik sveikata buvo šiek tiek sušlubavusi“.

Dar kartą prabilo istorija apie skaudžius lietuviams įvykius gyvo liudininko Justino Murausko lūpomis, optimisto, nepalaužto gyvenimo sunkumų, neišmokusio skųstis, nereikalausio nei kompensacijos, nei didesnės pensijos už tai.

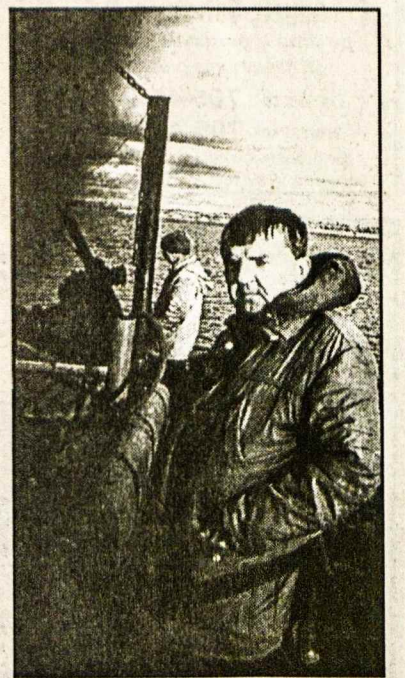
ir sūnumi Algirdu kartu su tūkstančiais lietuvių atsidūrė Komijos respublikos Ust Kulumo rajono Uljanovo gyvenvietėje. Čia jie ir vargo visą karo metą, čia sužinojo, kad jų vyras ir tėvas mirė, iš čia po karo ryžosi slapčia bėgti į Tėvynę Lietuvą. Deja, pakeliui buvo sulaukyti ir grąžinti atgal į seną vietą Komijoje. Algirdas neiškęsdamas po kelių mėnesių ryžosi bėgti vienas ir jam pavyko parbėgti į Vilnį ir susirasti dėdę dailininką Vytavutį Jurkūną, kuris tuo metu buvo ir Dailės instituto rektoriumi.

Nors ir su baime dailininkas Vyt. Jurkūnas priėmė savo seserėną Algirdą Šerėną. Jį globojo ir net įtaisė į Gruzdžių gyvulininkystės technikumą. Jau mokėsi trečiame technikum kurse, kai 1949 m. jis buvo suimtas, už pabėgimą iš tremties nuteistas trejus metus kalėti, o po bausmės atlikimo vėl nuvežtas pas motiną į Komiją. Dabar Algirdas ryžosi įsigyti veterinario specialybę Siktivkaro žemės ūkio technikum. Jį baigęs ir gydydamas šiaurės elnius jis baigė ir Maskvos veterinarijos akademiją ir pasidarė savo srities specialistu. Bedirbdamas išleido tris knygas rusų kalba veterinarijos temomis ir pasidarė nepa- mainomuo respublikos veterinarijos reikalų žinovu. Bet 1964 m. Komijos žemė priglaudė seserį Gražiną, o 1983 m. ir motiną.

Algirdas buvo vedęs komę, bet ji taip pat anksti mirė, netikėtai žuvo ir sūnus, liko tik duklė. Bet vargai vargeliai Algirdo nepalaužė. Dar 1987 m. jis parašė savo kančių istoriją „Nežinome savo kaltės“ rusų kalba. Prasidėjus Sąjūdžiui jis pradėjo važinėti į Lietuvą. Čia jo atsiminimai buvo išversti į lietuvių kalbą ir 1991 metais išleisti. Tai buvo po D. Grinkevičiūtės knygos „Lietuviai prie Laptevų jūros“ viena iš pirmųjų knygų, vaizdžiai papasakojusių apie išvežtųjų lietuvių kančias Komijos respublikoje.

Tarybos reikalais važinėdamas po visą Komiją, A. Šerė-

(Nukelta į 4-tą psl.)

ALGIRDAS ŠERĖNAS laive ant Pečioros upės

LAISVOJE TĖVYNĖJE

STRATEGINIS SEMINARAS

Vilniuje vasario 23 d. prasi-dėjo seminaras "Lietuvos vizija ateities Europoje", rašo ELTA/LGTIC. Jo rengėjai – Europos judėjimas Lietuvoje ir Europos komisijos delegacija Lietuvoje, kartu su VU Komunikacijos fakultetu bei Tarptautinių santykių ir politikos mokslų institutu. Seminaro pagrindinis tikslas – buvo pristatyti ateities studiją "Europos scenarijus 2010". Šis buvo pirmasis planuojamo ciklo seminaras, kuriame dalyvavo politikai, akademių sluoksnių atstovai, verslininkai, nepriklausomi ekspertai, bei žiniasklaidos atstovai. Tikimasi, kad šiuo renginiu Lietuvoje pavyks paskatinti įvairių visuomenės grupių dalykines diskusijas apie Lietuvos ateities perspektyvas Europoje.

NAUJAS FONDAS

Buvęs Centro sąjungos vadovas Romualdas Ozolas įsteigė Visuomenės plėtros, paramos ir labdaros fondą, rašo BNS/LGTIC. Pasitraukęs iš politinės veiklos, jis tikisi visuomenę ir miestų seniūnijas išjudinti, fondo lėšomis padėti spręsti problemas, kurioms neturėjo laiko dirbdamas seime. Pirmasis fondo visuomeninis darbas bus kovo 15 d. rengiama konferencija "UNESCO ir Lietuva".

PRITARĖ LOŠIMŲ PROJEKTUI

Seimo biudžeto ir finansų komitetas vasario 26 d. pritarė vyriausybės teiktai Azartinųjų lošimų įstatymo projektui, skelbia BNS/LGTIC. Jame numatyta įteisinti bingo, ruletes, kortas, kauliukus bei totalizatorius. Nuspręsta leisti naudoti nenaujos lošimo automatus bei nurodyta maksimali 100, 000 litų suma, kurią laimėtojas gautų iš karto. Didesnės sumos būtų išmokamos per 24 valandas. Finansų ministerija numato, jog įteisinus azartinus lošimus kasmet į biudžetą įplauktų maždaug 25 mln. litų.

PALAIKO ES IR ŠAS

Sausio pabaigoje atlikta bendra Lietuvos ir Didžiosios Britanijos rinkos ir viešosios nuomonės tyrimo bendrovės "Baltijos tyrimai" apklausa rodo, kad per pastarąjį pusmetį Lietuvoje išaugo įstojimo į ES ir ŠAS (NATO) rėmėjų skaičius. Kaip skelbia BNS/LGTIC, paklausti, kaip balsuotų jeigu rytoj įvyktų referendumas dėl Lietuvos įstojimo į ES, 53% atsakė, kad balsuotų už, o prieš balsuotų 28%. Praėjusių metų liepos mėnesį atliktos apklausos duomenimis įstojimo į ES

šalininkų buvo 40%, priešininkų – 41%. Šių metų pradžioje įstojimą į ŠAS(NATO) rėmė 46% atsakiusiųjų, prieš balsuotų 35%, o neapsisprendusiųjų buvo 19%, taip kaip "eurointegracijos" klausimu. Apklausos duomenimis, prieš įstojimą į ES balsuotų 41% kairiųjų pažiūrų respondentų, o daugiausia ŠAS (NATO) priešinių yra taipgi tarp kairiųjų pažiūrų respondentų – 51%.

PALEISTI 2 PERVERSMININKAI

Vasario 26 d. buvo paleistas iš Laisvės atėmimo vietus ligoninės pusantrų metų suimtas buvęs SSKP leidyklos direktorius, 72 m. Leonas Bartosevičius, vienas nu-teistųjų 1991 m. sausio 13-sios antivalstybinio šamokso byloje. Vasario 23 d. į laisvę buvo paleistas kitas nuteistas toje byloje 55 m. Jaroslavas Prokopovičius, buvęs VRM viešosios tvarkos skyriaus vyriausiasis inspektorius. Kaip praneša BNS/LGTIC, trys kiti sausio 13-sios perversmininkai – buvęs Lietuvos SSR kompartijos veikėjas 73 m. Mykolas Burokevičius, 61 m. Juozas Jermalauskis ir 70 m. Juozas Kuolelis buvo išvežti į Vilniaus griežto režimo patalpas darby kolonijai baumės atlikti, apeliaciniam teismui išnagrinėjus jų skundus ir baumės nesusmažinus.

NAUJAS KLAIPĖDOS MERAS

BNS/LGTIC žiniomis, Klaipėdos miesto meru kovo 1 d. išrinktas centristas Rimantas Taraskevičius. Už jį balsavo 22 iš 31 Klaipėdos miesto tarybos nario. R. Taraskevičius, 51 m. amžiaus, iki šiol dirbo Vakarų Lietuvos pramonės ir finansų korporacijos statybų departamento direktoriumi. Jis perėmė ūkio ministeriu paskirto Eugenijaus Gentvilo pareigas.

PROTESTAVO ŽEMDIRBIAI

Kovo 1 d. Marijampolės žemdirbiai ir cukraus fabriko darbininkai sustabdė eismą tarptautinėje automagistralėje "Via Baltica", skelbia BNS/LGTIC. Jie užblokavo kelią Kaunas-Suvalkai prie Kalvarijos muitinės posto Lenkijos pasienyje. Marijampolėčiai protestuoja prieš vyriausybės sprendimą nenustatyti cukraus fabrikams minimalios savo gamybos pardavimo kainos. Toks sprendimas nepalankus Marijampolės cukraus fabriku, nes labai apsunkina jo konkurenciją su Danijos bendrovės "Danisco Sugar" gamybos kvota yra 22,000 tonų cukraus, o "Danisco Sugar" fabriku kvota – 90,000 tonų. Protestuotojams iškelta baudžiamoji byla už viešosios tvarkos pažeidimą. RSJ

BPL Import/Export SIUNTINIAI | LIETUVA

SKAMBINTI

Petras Brasas
(905) 545-8868

FIRST PLACE PHARMACY

350 King St. E., Hamilton
540-8877

Viktoras Remesat,

BSc.Phm

- 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
- Nemokamas vaistų pristatymas
- Sveikatos priežiūros įrankiai

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPDIST ROBERTAS NEKRAŠAS, M.D., D.C.H.

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- LAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

PRIMAME LIGONIUS TRIJOS JUMS PATOGIOSE VIETOSE:
X ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176
X HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541
X HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944

Kalėdų senelis, aplankęs Britanijos Londono Šv. Kazimiero parapijos vaikus prie šventovės

Sudbury, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS
Sudburio apylinkės lietuviams bus Kristaus Karaliaus šventovėje kovo 31, šeštadienį. Išpažinčių bus klausoma 6 v.v., o Mišios bus 7 v.v. Susikaupimą praves prel. J. Staškevičius.

Sault Ste. Marie, Ont.

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMAS
Sault Ste. Marie apylinkės lietuviams bus Šv. Jeronimo šventovėje balandžio 1, sekmadienį. Išpažinčių bus klausoma 2 v.p.p., o Mišios bus 3 v.p.p. Susikaupimą praves prel. J. Staškevičius.

Hamilton, Ont.

Atitaisymas. "TŽ" 10 nr. buvo išspausdinta, kad a.a. Pranės Dalienės 5-rytuo metu atminimui sūnus Leonas ir žmona Sue Klimaičiai paukuko \$35 Hamiltono teatrui "Aukuras". Turėjo būti \$3,500.

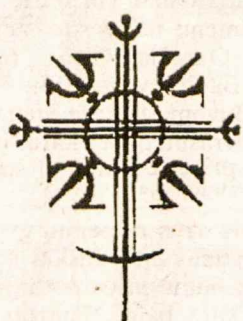
London, Ont.

KLEBONO SUKAKTYS. Kovo 3-ios d. popietę į Šiluvos Marijos šventovę susirinko parapijiečiai ir klebono kun. Kazimiero Kaknevičiaus artimieji atšvęsti jo trigubos šventės – gimtadienio, vardadienio ir 17 m. kunigavimo sukakties. Klebonas Mišias atnašavo kaip pakėkė Aukščiausiam už suteiktą malonę ir palaimą jo pasirinktame dvasinio gyvenimo kelyje. Londono lietuvių choras "Pašvaistė" giedojo Mišių metu, akompanuojant muzikė Jūratei Okmanienė. Solo "Ave Maria" atliko Mirga Bendoraitienė. Po Mišių visi buvo pakviesti į gražiai išpuoštą salę, kur buvo paties klebono užkaištos vaišės, talkinant Marytei Naruševičienėi, Olgai Svilpniei, Irenai Dragūnėvičienėi ir kitiems parapijos tarybos nariams. Iškilnių eiga vadovavo Teresė Naruševičiūtė. Scenoje puikavoši jubiliejinis skaičius – 75, vaikių status puošė gėlės ir tautinės juostos.

Šventės proga jubilatą sveikino parapijos tarybos pirmininkas Andrius Petrašiūnas, choro "Pašvaistė" pirmininkas Algis Švilpa, Londono apyl. lietuvių bendruomenės tarybos narys Aldona Valaškevičienė ir M. Naruševičienė, Rodney lietuvių bendruomenės pirmininkas Jonas Statkevičius, pensininkų klubo pirmininkas Jurgis Aušrotas ir klebono šeimos nariai. Visi susirinkusieji vaišinosi skaniais valgiais, pyragais ir visi kėlėme taurės, linkėdami mūsų klebonui sveikatos, ištvermės ir Dievo palaimos tolimiesiems jo gyvenimo kelyje. Sugiedojome jubilatui "Ilgiausių

GEDIMINAS ČEPINSKAS, atlikęs liaudies dainas Vasario 16-tosios minėjimo Ontario Londone Nuotr. A. Valaškevičienės

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Lougheed Funeral Home

Žmonės, kurie atjaučia kitus

Sudbury Ontario

metų" ir su jodomu žiūrėjome nuotraukas iš jo praetis. Popietė praėjo labai smagioje ir nuosirdžioje nuotaikoje. Visi esame dėkingi gerb. klebonui už mums padovanotą nepamirštamą jubiliejinę šventę ir kartu linkime tolimiesiems sėkmės bei kantrybės dar ilgai darbuotis mūsų parapijoje, palaikant vis mažėjantį Londono lietuvių telkinį. Aldona V.

Ottawa, Ont.

KLB OTAVOS APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyko 2000 m. lapkričio 26 d. po lietuviškų pamaldų St. Elizabeth šventovės salėje. Mūsų apylinkės pirm. Rūta Klčienė pakvietė pirmininkauti dr. Ag. Šidlauskaitę, o sekretoriauti – S. Danaitienę. Po visų pranešimų paaiškėjo, kad kultūrinė, visuomeninė ir socialinė veikla vyksta normaliai, tik apgailėta, kad šiuo metu laikinai nustojo veikusi šeštadieninė mokykla, nes trūksta mokytojų. Apylinkės valdyba pasiliko tą patį, tik buvo išrinktas naujas Otavos lietuvių misijos komitetas, kuriame buvo belikę tik vienas narys. Dabar jį komitetai įeina: R. Barisa, A. Savickas ir A. Ramūnas.

PRIEŠKALĖDINĖS PAMALDOS su tradicine Kalėdų eglute įvyko 2000 m. gruodžio 17 d. St. Elizabeth šventovės patalpose, į kurias susirinko per 100 otaviškių, daugiausia jaunos šeimos su mokyklinio amžiaus vaikais. Programą suorganizavo apylinkės pirm. Rūta Klčienė, padedama visų valdybos narių ir vaikučių motinų, ypač Giedrės Matusėvičienės. Kalėdinė nuotaika greitai apėmė visus žiūrovus, pasirodžius salės scenoje šešt. mokyklos moksleiviai, apsirengusiems įvairiaspalvių kalėdinių simbolių išpuoštais kostiumėliais ir pradėjus skelbti pasaulio Išganytojo gimimą deklamacijomis, dialogais, monologais, giesmėmis, dainomis ir šokiais. Kalėdų senelis su savo dovanomis ir pokalbais su mažamečiais užbaigė šią tradicinę Kalėdų eglutės programą.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS įvyko š.m. vasario 10 d. "Churchill Seniors Recreation Centre" namuose, surengtas mūsų apylinkės valdybos, vadovaujant pirm. Rūtai Klčienė. Programa prasidėjo Kanados ir Lietuvos himnais. Po to, kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas suklebono į invokaciją, maldaudamas Visagali Sūtvėrėją dvasinės stiprybės mums išsiviejoje ir mylėti savo tėvų šalį – Lietuvą. Pirmininkė pakvietė ambasadorių R. Šidlauską tarti sveikinimo žodį, kuriame jis trumpai nusakė šios šventės reikšmingumą ir tautinės energijos svarbą atečiai. Visiems buvo nepaprastai maloni staigmena, kai susirinkusieji buvo pakviesti pasižiūrėti dokumentinio filmo, išsaugoto per 83-jus taikos, karo ir okupacijos metus įvairiose Lietuvos archyvuose, kuriame įkurduta pirmoji Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo diena ir kiti tuometiniai istoriniai įvykiai, liečiant Vilnių ir Klaipėdą. Visuose vaizduose atsispindi lietuvių karžygi-

Ontario Londono lietuvių choras "Pašvaistė" Vasario 16-tosios minėjime. Akompaniatorė – Jūratė Okmanienė, pranešėja – Ieva Naujokaitytė Nuotr. A. Valaškevičienės

◆ Siuntiniai | Baltijos valstybės ◆
Prieš atvažiuodami ar norėdami daugiau informacijos rašom skambinti

Genei Kairienei (905) 643-3334

PRIMU SIUNTINIUS:

TRĖČIADIENIAIS 4-6 V.V., KETVIRTADIENIAIS 10 V.V. 1 V.P.P.

Petras Šturmas (Toronto raj.) (905) 271-8781
Algis Trumpleckas (Vasagos raj.) (705) 429-2156
Bernardas Mačys (905) 632-4558

LIETUVIAI PASAULYJE

Britanija

Mančesterio lietuviai, po kan. V. Kamaičio 2000 m. gruodžio 31 d. atkaičių Mišių St. Chads šventovėje, Naujuosius metus sutiko Lietuvių klubo patalpose. Gražus tautiečių būrys pasivaikino gardžiais valgiais, pasilinksmino, maloniai praleido laiką. Renginyje nemažai dalyvavo ir jaunesnės kartos žmonių. Naujieji metai sutikti su Lietuvių klubo pirmininko sveikinimais.

Londono Šv. Kazimiero parapijos patalpose gruodžio 31 d. vaikų choro nariams, sekmadienio mokyklos mokinukams ir visiems parapijos vaikams, klebono kun. P. Tverijono rūpesčiu surengta Kalėdų eglutė. Kalėdų senelis kalbėjo vaikams, ragindamas juos uoliai dalyvauti pamaldose, mokyklos pamokose, būti gerais tėveliams ir garbingais lietuviukais. Jis taip pat vaikams išdalydo dovanėles. Po to jie vaišinosi, dainavo ir žaidė žaidimus. Vakare 6 val. buvo atnašaujamos jaunimo Mišios, kuriose dalyvavo ir nemažai jaunų šeimų ("Europos lietuvis" 2001 m. 2 nr.).

Vokietija

Lietuvos ambasadorius Vokietijoje V. Geraslavičius tikisi įkurdinti ambasadą buvusio meno kolekcininko Mykolo Žilinsko name Berlyne. Namo savininkas mirė 1992 m., testamentu jį palikdamas Amerikos lietuvių fondui. Sklaidosi gandai, kad namą nori nupirkti Lietuvos užsienio reikalų ministerija. A. Ostis, Lietuvių fondo tarybos pirmininkas, "Lietuvos ryto" korespondentui pareiškė, kad fondas galėtų namą parduoti, jei Lietuvos užsienio reikalų ministerija sumokėtų už jį 1 mil. dol. Pats M. Žilinskas pusę namo gerokai prieš mirtį pardavė už 300,000 markių, bet 1994 m. kita namo dalis buvo įkainota maždaug milijonu JAV dolerių. Toje dalyje yra įrengti butai, kurio viename gyvena Lietuvos diplomatas. Lietuvių fondo atstovai ieško namo pirkėjų. Jų atsiranda, bet siūlo mokėti tik apie 1,800 markių. Lietuvių fondo tarybos pirm. A. Ostis mano, kad nereikia skubėti su pardavimu, nes yra geras investavimas. Architektas M. Auder, kuris tą namą atremontavo, pataria lietuviams šios istoriją turinčios vietos neprarasti. Jeigu nepavyktų čia įkurdinti Lietuvos ambasados, namas su atitinkamais pakeitimais galėtų tapti lietuviškos kultūros centru. Į Berlyną atvažiuavę menininkai bei mokslininkai galėtų juose apsigyventi.

Estija

Estijos rašytojų salėje Taline 2000 m. gruodžio 9 d. Estijos lietuviai atšventė Lietuvių bendruomenės įsteigimo bei kultūrinės veiklos dvidešimtmetį. Minėjimas buvo pradėtas Lietuvos himnu. Sveikinimo žodžius tarė Lietuvos ambasadorius Estijoje R. Tonkūnas, Išeivijos ir tautinių mažumų departamento prie Lietuvos vyriausybės atstovė V. Raulynaitė, Estijos tautybių ministeris K. Saks, jo patarėjas E. Odinets, Estijos kultūros ministerijos atstovas A. Ojaloo, Latvijos bendruomenės pirm. J. Zigurs ir kitų mažumų atstovai. Perskaitytos sveikinimo telegramos iš Švedijos, Suomijos, Lietuvos. Estijos lietuvių bendruomenės steigėjas M. Trinskyte suteiktas šios bendruomenės garbės narės vardas. Mielai visi žiūrėjo Mildos ir Mardo Saaliste paruoštą vaizdajuostę iš Lietuvių

bendruomenės gyvenimo. Kartu vyko knygų, nuotraukų, Lietuvių bendruomenės metraščių, estų bei lietuvių žurnalų, kuriuose buvo rašoma apie Estijos lietuvių, paroda. Po vaišių šventės dalyviai dar ilgai nesiskyrė, norėdami vieni su kitais pabendrauti ("Pasaulio lietuvis" 2000 m. 1-2 nr.).

Lenkija

A. a. prel. Ignas Dzermeika, buvęs Punsco klebonas, mirė 2000 metų lapkričio 27 d. Suvalkuose. Laidotuvėse dalyvavo Elko vyskupas V. Ziembra, Punsco parapijos klebonas kun. C. Bagan, Suvalkų vietos kunigai, iš Lietuvos atvykę kun. A. Žygas ir kun. V. Kostaitis. Po gedulo Mišių šventovėje velionies palaikai eisenoje palydėti į kapines. Visą kelią lietuviškai giedojo Punsco parapijos choras. Tai buvo, kaip rašoma "Aušroje", seniai neregėtas renginys Suvalkuose. Choro gražus giedojimas išaukšė žmones į gatves pasižiūrėti, kas čia gieda. Velionis palaidotas šalia savo motinos. Prie duobės stovėjo lietuviškais tautiniais drabužiais apsirengusios moterys ir vyrai su vainikais. Kunigui sukalbėjus maldas, Punsco choras sugiedojo giesmę "Viešpaties angelas".

Velionis gimęs apie 1920 metus (nors metrikuose įrašyta 1927 m. rugpjūčio 30 d. data) Kreivėnų kaime, Vižainio parapijoje. Tėvas Ignas – lietuvis, motina Elzbieta Kalinevskia – lenkė. Po karo lankė gimnaziją Suvalkuose. Gavęs mažąją brandos pažymėjimą, įstojo į Žemėsiajį kunigų seminariją Olshtine. 1948 m. gavo gimnazijos baigimo brandos pažymėjimą ir perėjo į Aukštesniąją kunigų seminariją, vėliau – į Lomžos kunigų seminariją. Ją baigė 1953 m. ir buvo įšventintas kunigu. Pradžioje vikaravo Lomžos vyskupijos keliose parapijose. 1967 m. buvo paskirtas Punsco parapijos klebonu. Lomžos vyskupas, pastebėjęs klebono sugebėjimus, pakėlė jį į prelatus. Elko vyskupas V. Ziembra 1997 m. jį paskyrė vyskupo vikaru visiems lietuviams Elko vyskupijoje. Tačiau sušlavus sveikatai, prel. Ig. Dzermeika paprašė vyskupą atleisti jį iš minėtų pareigų Punske. Kaip pensininkas apsigyveno Suvalkuose, stengdamasis progomis pasitarnauti tikintiesiems.

Buvęs Punsco klebonas mėgo bendrauti su savo parapijiečiais, būdavo geros nuotaikos, mėgdavo pašnekesius, gamtos mylėtojas. Nors jam klebonaujant iškilo konfliktas dėl Vidugirio parapijos steigimo, parapijiečiai atsiveikini- mą valandą prisiminė tik gerus savo klebono darbus. Kokių nusiteikimų buvo prel. Ig. Dzermeika, ryškiai parodo jo testamentiniai žodžiai: "Kol mane Dievas pakvies iš šio gyvenimo, noriu išreikšti Jam didelį dėkingumą už gyvenimo dovaną, už gerus ir garbingus tėvus, brolius ir seseris, Dievo malones ir sakramentus, ir visų pirma už kunigystės pašaukimą. Ačiū už žmonių, kurių tiek daug savo gyvenime sutikau, dėkingumą ir gerumą; už gerus ir mylinčius parapijiečius, tarp kurių gyvenau ir dirbau. Ačiū mano geriesiems tėvams – tėvui lietuviui, motinai lenkei, kad išmokė gerbti tradicijas, tiek lietuvių, tiek lenkų, kad išmokė mylėti ab tautas" ("Aušra" 2000 m. 24 nr.).

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, isikūres nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS.

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 40 MILIJONŲ DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki.....2.50%
santapas.....2.75%
kasd. pal. taupymo sąsk.2.00%

INDĖLIAI:

90 dienų indėlius.....4.00%
180 dienų indėlius.....4.00%
1 m. term. indėlius.....4.25%
2 m. term. indėlius.....4.50%
3 m. term. indėlius.....4.60%
4 m. term. indėlius.....4.75%
5 m. term. indėlius.....5.00%
RRSP ir RRIF (Variable).....2.50%
1 m. ind.4.50%
3 m. ind.4.60%
2 m. ind.4.75%
4 m. ind.4.85%
5 m. ind.5.00%

PASKOLAS

Asmeninės nu.....7.80%
nekl. turto 1 m.7.15%

- Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
- Narių santapas atpaugstos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki \$100,000.00 sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELE – INTERAC KORTELE
TINKLALAPIS: www.talka.net

Dviguba lietuvių sukaktis Vokietijoje

Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 83-ji ir Vasario 16-sios gimnazijos 50-toji.
Gausiai dalyvavo lietuvių ir vokiečių pareigūnai

KAZYS BARONAS

Vasario 17 d. Vokietijos lietuviai paminėjo dvi sukaktis: Lietuvos nepriklausomybės 1918 atstatymo aktą bei Vasario 16-sios gimnazijos 50-ties metų. Iškilme pradėta Hiutenfeldo Šv. Jėzaus Širdies šventovėje šv. Mišiomis, kurias atnašavo vysk. P. Baltakis, OFM, su Mainco vyskupijos kunigų tarybos dekanu kun. H. Maria Biohm, gimn. kapelionu kun. A. Kelmeliu, kun. J. Dėdinu, kun. A. Jurevičium (studijuoją Frankfurto universitete), kun. V. Vaitiekūnu, dirbančiu šiaurinėje Vokietijoje. Lietuviams evang. pamaldas laikė kunigė Tamara Schmidt.

Katalikų pamaldos vyko lietuvių ir vokiečių kalbomis, kadangi užpildytoje šventovėje dalyvavo gimnaziją lankančių vokiečių mokinių tėvai bei aukšti Vokietijos valdžios pareigūnai.

Mainco vyskupijos dekanas pasveikino kard. Karolio Lehman'o ir savo vardu, linkėdamas lietuviams dieviškos palaimos.

Pamokslas

Savo pamoksle vysk. P. Baltakis, OFM, pasidžiaugė galėdamas dalyvauti Vokietijos lietuvių surengtoje didelėje iškilmėje. Ši dviguba sukaktis yra džiugi šventė, skatinanti išreikšti padėką Dievui, savanoriams, gimnazijos steigėjams, auklėtojams, vadovybei bei visiems, kurie gyvena Lietuvos ir gimnazijos rūpesčiais.

Dauguma šiandieninių mokyklų rūpinasi tik žmogaus protu, apeidamos jo dvasinį ir moralinį pradą. Šiandieną mokslas esąs atskirtas nuo kultūros, nuo moralės, jaunimo širdys tuščios. Šv. Tėvas sakė: Jauniui reikia duoti pilną laisvę, bet kartu nurodyti tų pasirinkimų esmines vertybes žmogiškoje ir krikščioniškoje plotmėje.

Ši jubiliejinė šventė esanti didinga ir brangi, kadangi Vasario 16-sios gimnazija buvo ir tebėra Dievo Apvaizdos dovana įvairių nelaimių varginančiai mūsų tautai. Visus nustebino VI-jo Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso Australijoje 1987 m. apklausos duomenys. Į klausimą "kokią lankėtė mokyklą", iš 100 atstovų 21 pasisakė lankę Vasario 16-sios gimnaziją. Besilankant Brazilijoje Vasario 16 minėjimą vedė lietuvių kalba miš-

rios šeimos jaunuolis, kuris prieš atvykdamas į gimnaziją nemokėjęs lietuvių kalbos. Vyskupas pasidžiaugė, kad Vasario 16-sios gimnazija ištikimai vykdo savo paskirtį, sėkmingai auklėja jaunimą, ruošia jį prasmingam gyvenimui, o gimnazijos teikiama auklėjimu naudojasi ne tik išsivijęs, bet ir Lietuvos jaunimas.

Mirusieji

Kun. J. Dėdinas meldėsi už visus, iškeliavusius amžinybėn. Jis priminė šiuos mirusius: kun. Alfonsą Bernatonį (kapuciną), Justiną Lukošį, kun. Benediktą Sugintą, Antaną Mikalauską, Joną Valiūną, Viktorą Sutką. Mirę direktoriai: Algirdas Giedraitis, Vladas Literkis, Antanas Rukša, kun. Ladas Gronis, Petras Bačinskas, kun. Bronius Liubinas, Vincas Natkevičius. Gimnazijos kapelionai: Viktoras Kaleckis, Juozas Navickas, Jonas Petraitis, Jonas Riaubūnas, kun. Konstantinas Gulbinas, Friskas Skėrys (ev. kun.).

Auklėtojai, mokytojai, bendrabučių vedėjai: Jonė Deveikė, Sofija Laukaitienė, Antanas Veršelis, Salemonas Antanaitis, Vida Sidrytė, Stepas Povilavičius, Kazimieras Motgabis, Herta Motgabiene, Edmundas Kaciucevičius, Alfonsas Krivickas, Vytautas Svilas, Valteris Banaitis, Algirdas Palavinskas, kun. Pranas Gavėnas, Alina Grininė, Georg Cunnig, Philip Townsend, Herbert Spies, Herbert Hiuter.

Mokiniai: Birutė Kleinaite (pirmoji mirusioji gimnazijoje), Antanas Juodzevičius, Petras Mačionis, Angelika Dambrauskaitė, Verneris Kiminus, Rolandas Tenzegolskis, Aurelija Krivickaitė, Petras (Pedro) Urbanas, Liucija Gundermanaitė, daug padėjo gimnazijai: Ona Taišerskienė, Jonas Auškalnis, Alicė Auškalnienė, Vaclovas Girskis, Stasys Kundrotas, Jurgis Riteris, Jonas Riteris, Salomėja Gustainienė, Bernardas Budreika, Ignas Švedas, Kęstutis Paškauskas, Eugenija Liucie-

nė, Eva Schollmaier, Helmut Giese.

Akademinei dalis

Akademinei dalis "Piliečių namuose – Bürgerhaus" pradėta Lietuvos ir Vokietijos himnais giedant gimnazijos chorui ir iki pat pakraščio užpildytoje lietuvių ir vokiečių salėje (per 700 dalyvių). Papuošta gėlėmis bei Vokietijos ir Lietuvos vėliavom scena, ir ant jos pristegtas didelis lietuviškas ir vokieškas užrašas – Vasario 16-sios gimnazijos 50 m. gyvavimo sukaktis. Jis liudijo, kad čia bus minimas tik lietuviškos mokslo įstaigos jubiliejus, užmirštant Lietuvos nepriklausomybės sukaktį. Rengėjai turėjo nepamiršti, kad be 1918-40 m. laisvos Lietuvos šiandieną tikrai nebūtų Vakaruose ir lietuviškos mokyklos.

Tiesa, pradėdamas akademinę dalį VLB-nės krašto valdybos pirm. A. Šiugždinis vokiečiams svečiams trumpai suminėjo atgautą laisvę, pasitraukimą iš Lietuvos, įsteigtas Vokietijoje mokyklas, ilgiau sustodamas prie Vasario 16-sios gimnazijos. Lietuviškai pasakytoje kalboje jis priminė, kad po emigracijos Vokietijoje buvo likę apie 7,000 lietuvių.

1951 m. Vasario 16 minėjimo metu buvo įsteigta gimnazija, suteikiant jai tos dienos vardą, pabrėžiant gimnazijos pagrindinį tikslą – Lietuvos nepriklausomybės siekį.

Vasario 16-sios gimnazija per visą Lietuvos okupacijos laikotarpį buvo vienas tų židinių, kuris žadino mūsų valstybės nepriklausomybės viltį. Pabrėždamas šią sukaktį, VLB-nės krašto valdybos pirm. pažymėjo, kad gimnazija yra sėkmingiausias lietuviškos išsivijimo kūrinys. Jis kvietė ir toliau remti gimnaziją, idant ji išliktų brangiu židiniu.

Direktoriaus kalba

Į gimnazijos praeitį ir ateitį platų žvilgsnį vokiečiai ir lietuviai metė tos gimnazijos auklėtinis ir dabartinis direktorius Andrius Šmitas kiek plačiau ją

Vasario 16-tosios gimnazijos tautinių šokių grupė, atlikusi dalį meninės programos gimnazijos 50-mečio šventėje. Nuotrauka – iš vokiečių spaudos

nušviesdamas vokiškai. Lietuvams skirtoje kalboje direkt. A. Šmitas priminė sunkų vadovėlių klausimą (daug jų paruošė kun. J. Dėdinas), atvykstančius iš JAV ir Kanados lietuvių mokytojus, dirbusius ne už atlyginimą bet iš pasiaukojimo.

Po karo lietuvių pabėgėlių vaikai Vokietijoje nepriklausė prie tos socialinės grupės, kuri lankė gimnaziją. Jeigu nebūtų buvę lietuvių gimnazijos, daugelis lietuvių jaunuolių nebūtų galėję mokyti vokiškose gimnazijose. Čia direktorius priminė dr. Vilių Lenertą. Jis gal būtų buvęs koku nors geru mūrininku. Dabar, baigęs un-tą, yra dipl. chemikas, apgynęs disertaciją ir jau keliadesimt metų vadovauja didelei laboratorijai dalyvauja VLB-nės gyvenime. Jo rūpesčiu į Lietuvą siunčiama medicininė įranga kelių šimtų tūkst. markių vertės.

Panašiai kaip dr. Lenertas, daugelis buvusių gimnazijos auklėtinių yra profesoriai, gydytojai, inžinieriai. Taip pat daug buvusių mokinių yra įsijungę į lietuvišką visuomeninę veiklą: Kanadoje – V. Bireta, M. Stanevičius, Australijoje – D. Baltutytė, M. Savickaitė.

Neužmiršti ir Vokietijos lietuviai – Lietuvių kultūros instituto steigėjas dr. V. Bartusevičius, istorikas – bibliotekininkas A. Hermanas ir kt.

Tiesa, ne iš kiekvieno moksleivio pajėgia gimnazija padaryti lietuvių patriotą. Bet kartais reikia ir nustebti. Beveik prieš 40 m. gimnazijoje mokėsi mergaitė. Ji atsisakė mokyti lietuvių kalbos. Ji tiesiog nekenė jos, ji nesuprato, kodėl tėvai ją atsiuntė į gimnaziją, nes jautėsi vokietaite. Dabar ši mergaitė (jau ištekėjusi) yra pasirodusi lemiamu momentu viską atiduoti Lietuvai. Jos iniciatyva miestas rinko labdarą Lietuvai, susigiminiavo su kitu Lietuvos miestu, ji surinko tūkstančius markių Lietuvai.

Prieš 10 m. vykusią demonstraciją už Lietuvos laisvę surengė gimnazijos mokiniai. Jie de-

monstravo Strasburge prie Europos parlamento rūmų, prie SS-gos ambasados Bonoje. Sąjūdžio metu ir po Kovo 11-sios dienos mokiniai sugebėjo Vokietijos spaudos atstovus supažindinti su Lietuvos padėtim, nagrinėti net Lietuvos klausimą televizijoje.

Dabar gimnazijoje mokosi ir vokiečių tautybės mokiniai. Lietuviškumas dėl to nenukenėjęs. Vokiečiams lietuvių kalba neprivaloma. Vietoje jos jie gali mokyti prancūzų kalbos. Bet yra mokinių, kurie laisvu noru mokosi lietuvių kalbos. Keli jau neblogai ją išmokę. Taip pat ir vokiečiai mokytojai. Panašias mokyklas dabar turi prancūzai, italai, olandai, neseniai vengrai ir lenkai. Vokietijoje labai populiaru, kad dviejų tautų vaikai mokyti ir kartu ruošti bendram gyvenimui Europos Sąjungoje. Tad, kodėl mes, lietuviai, turime nuo to atsisukti? Pabaigoje gimnazijos direkt. prašė gimnaziją išlaikyti ir ją vieningai remti.

Sveikinimai

Po gimnazijos direkt. kalbos VLB-nės pirm. A. Šiugždinis išvardino gausius garbės svečius. Beveik visi svečiai tarė ilgesnį ar trumpesnį sveikinimo žodį. Prie jų priklausė Europos parlamento narys M. Gahler. Be įteikto čekio gimnazijai, jis pridėjo kelėtą svarbių politinių sakinių tvirtindamas, kad jau 2004 m. Lietuva priklausys prie Europos sąjungos. Į savo kalbą įterpdamas lietuviškus žodžius, jis susilaukė daug katųčių.

Hesseno parlamento vicepirm. Veronika Winterstein prie linkėjimų dar ilgai gyvuoti gimnazijai pridėjo čekį.

Lietuvos švietimo min. dr. Alg. Monkevičius tarė nuoširdų lietuvišką acū Vokietijos vyriausybei už paramą lietuviškai mokslo įstaigai, taip pat gimnazijos vadovybei už ugdymą lietuviškos dvasios. Jis perskaitė prez. V. Adamkaus sveikinimą bei įteikė gimnazijai Lietuvos albumą. (Nukelta į 9-tą psl.)

Britanijos lietuviai

Nauji ateiviai

Nuo Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo per tuos 10 metų atbangavo į Londoną apie 30,000 naujų ateivių. Dauguma jų – jauni žmonės, 18-30 metų amžiaus. Senoji Londono bendruomenė atjaunėjo ir kai kurios vietovės lietuvių kalbą išgirsti gatvėse ne naujiena.

Lietuvos spauda dabar čia jau gaunama sekančią dieną užsienio spaudos kioskose, pradedant "Lietuvos rytu" baigiant "Šeimininke".

Lietuvių parapija

Dabar Šv. Kazimiero šventovėje sekmadieniais vyksta trejos pamaldos: 9 val. prieškarinės bendruomenės nariams, 11 val. Suma. 18 val. jaunimui. Jaunimas jas pajvairina savo giesmėmis ir muzika.

Kalėdmečiu Šv. Kazimiero šventovėje netilpo visi maldininkai, dalis jų, pamaldas sekė per garsiakalbį svetainėje ir prie durų ant šaligatvio. Sunku pasakyti, kiek tose trejose Mišiose dalyvavo – turbūt apie 1,500 maldininkų.

Žymuo veikėjai

Londono lietuviškos Šv. Kazimiero parapijos ir prieškarinės bendruomenės šaukuolė Viktoriją Puidokiene, švenčiančią savo lietuviškos veiklos 70-metį, šventasis Tėvas Jonas Paulius II, įvertindamas jos darbą, apdovanojo medaliu "Pro Ecclesia et Pontifice". Parapijos klebonas kun. Petras Tverijonas per Kalėdų Bernelių Mišias įteikė jai tą žymenį akivaizdoje pilnutėlėje šventovėje. Galingai nuskambėjo Valio, valio, "Il-

giausių metų..."

Kalėdų šventėse per pamaldas pirmą kartą su savo kalėdinėmis giesmėmis pasirodė vaikų choras, kuriam vadovauja viena sekmadieninės mokyklos mokytoja.

Kalėdų senelis

Gruodžio 31, sekmadienį, iš ryto pasklido garsas, kad Kalėdų senelis atvykus pas Šv. Kazimiero parapijos sekmadieninės mokyklos mokinukus ir visus kitus vaikus, kurie dalyvaus pamaldose. Garsas virto tikrove. Prieš pat pamaldas Kalėdų senelis atbildėjo! Susirinko tiek daug žmonių ir vaikų, kad klebonas turėjo vaikų pasikviesti prie altoriaus susodinti ant grindų, kad suaugusieji galėtų įeiti į šventovę. Pamaldoms pasibaigus, Kalėdų senelis prabilo į mokinukus ir kitus vaikus, kviesdamas visus būti geriems, sąžiningai lankyti mokyklą savo lietuvišką šventovę, dalyvauti vaikų chore. Išdalinęs savo dovanas, Kalėdų senelis sutiko pasilikti su vaikais, kurie žaidė ir dainavo. Galop jis atsisveikino, prižadėdamas atsilankyti kitais metais.

Paskutinės 2000 metų pamaldos įvyko 18 val. Parapijos jaunimas, gausiai susirinkęs, savo giesmėmis ir muzika palydėjo antrąjį tūkstantį istorijon.

Sporto ir socialinis klubas surengė Naujųjų metų sutikimo vakarą, kuris buvo jaukus, linksmas, bet dėl per mažos salės ne visi galėjo ten dalyvauti, bilietai beveik prieš du mėnesius buvo išpirkti.

Stasys Kasparas

Britanijos Londono lietuvių vyresniosios kartos veikėja VIKTORIJA PUIDOKIENĖ, apdovanota Šv. Tėvo medaliu "Pro Ecclesia et Pontifice". Medalį įteikė klebonas kun. P. Tverijonas

AUKOKIME LIETUVAI per

TAUTOS FONDA KANADOJE

Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.

Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:

Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

Ar norite daugiau sužinoti apie vyriausybės teikiamas paslaugas?

- Naujo darbo paieška
- Nuosavo verslo pradžia
- Priėjimas prie interneto
- Tėvystės/motinstės atostogos
- Išėjimo į pensiją planavimas
- Energijos taupymas Jūsų namuose

Pasidomėkite šimtais Jums prieinamų paslaugų. Paskambinkite mums ir asmeniškai pasitarkite su mūsų agentu anglų arba prancūzų kalbomis. Apsilankykite mūsų tinklapyje. Arba užsukite į artimiausią Kanados vyriausybės paslaugų centrą (Service Canada Access Centre / Centre d'accès Service Canada).

1 800 O-Canada
(1 800 622-6232)

TTY/TDD 1 800 465-7735

www.canada.gc.ca

Canada

Vlado Putvinskio vardo mokykla Šilo Pavėžupyje

Svyrnas Šilo Pavėžupyje – vienintelis pastatas, likęs iš buvusio dvaro pastatų kompleksa

Didysis lietuvis Vladas Pūtvis IV

KAZYS BLAŽEVIČIUS

Po Vokietijos kapituliacijos 1918.XI.11 trapijai Lietuvos nepriklausomybei grėsė daugybė pavojų. Į Lietuvą veržėsi bolševikai, bermontininkai, lenkų legionieriai, krašte plėšikavo vokiečių kareiviai ir profesionalūs banditai, organizavosi Lietuvos valstybingumo priešai peovikai, valstybinės institucijose dirbo daug žmonių, kuriems Lietuvos laisvė mažiausiai rūpėjo...

Šiandien sunku suprasti, kokios antgamtinės jėgos padėjo išsaugoti gležnutę nepriklausomybę.

Tuo lemtingu tautos likimui momentu Lietuvos vyriausybė kreipėsi į tautą, kviesdama savanorius ginti Laisvę, ragino organizuoti partizanų būrius kovai su begale priešų. Tuo metu Žemaitijoje ryžtingai darbavosi Povilas Plechavičius su broliu Aleksandru.

Savaime suprantama, tokiu atsakingu momentu negalėjo nuošalyje likti ir P. Putvinskis, 1919 m. pavasarį jis dirbo Kaune. Laisvalaikį kartu su Matu Šalčiūnu, Antanu Žmuidzinavičiumi, Antanu Žukausku-Vienoliu, Biliu Sruoga, Tadu Ivanusku ir kitais patriotais suorganizavo savanorių „Pleno batalioną“, kuris netrukus gavo Šaulių sąjungos vardą.

Pirmuoju jo vadu 1919. VIII.20. buvo išrinktas V. Putvinskis. Jis rūpinosi, kad Šaulių sąjungoje vyrautų demokratinė tvarka, aukšta moralė ir karinė disciplina.

Pirmaisiais šauliais buvo aukšti to meto valdininkai, ministrai, profesoriai, kariai, inteligentai.

Rugsėjo 20 d. Vienuolis-Žukauskas parodė atsišaukimą, kviesdamas Šaulių sąjungos padalinius organizuoti provincijoje. Pirmas toks būrys atsirado Gelgudaiškyje. Metų pabaigoje jau buvo 16 skyrių su 39 būriais, kurie turėjo 805 narius, pasiryžusius ginti Tėvynę.

Pirmosios šaulių kautynės vyko su lenkais ir bermontininkais. Kautynėse už Laisvę dalyvavo ir moterys. Štai jų pasiryžusių ginti gimtinės laisvę, priešais tekstas: „Mes, Pranė Šimkūnytė, Ona Januškytė ir Marė Čipkutė, tvirta valia ir visa siela priziadame ginti, ligi būsimės gyvos, Tėvynės Lietuvos nepriklausomybę, susirūši su kitais šauliais broliškais ryšiais, laikyti visus Sąjungos įstatus, instrukcijas, bei prieštaravimo

klausytis savo vado ir valdybos įsakymų“.

Šaulių organizacija greitai tapo labai populiari. Šauliai dalyvavo ir 1923 m. sausio 10-15 d. akcijoje užimant Klaipėdą.

Veiklos klijūtas

Šaulių sąjungai, kaip realiai patriotų jėgai, pirmaisiais nepriklausomybės metais nebuvo lengva dirbti. Kariuomenėje ir valstybinėse institucijose buvo gana daug rusų karininkų, kurie buvo priešiški ne tik šaulių sąjungai, bet ir Lietuvos nepriklausomybei.

Nors V. Putvinskiui Šaulių sąjunga buvo nepaprastai brangi, dėl daugybės sąmoningų trukdymų 1922 m. vasarą jis buvo priverstas pasitraukti iš sąjungos centro valdybos pirmininko pareigų. Jis labai išgyveno dėl naujosios vadovybės vykdymo politikos, kuri buvo priešiška V. Putvinskio idealams. Tik nušalinus nepatikimą sąjungos vadovybę, 1928 m. vasarą Vladas vėl perėmė vadovavimą sąjungos centro valdybai, buvo išrinktas Šaulių sąjungos garbės nariu ir garbės pirmininku. Tuo buvo pripažintas teisingasis Vladas Šaulių sąjungos organizavimo ir jos narių auklėjimo idėjos.

V. Putvinskis šaulio idealu laikė žmogų, turintį gilų patriotizmo, tautinės, pilietinės ir karinės garbės jausmą, drąsų, drausmingą ir pareigingą, dorą ir blaivų pilietį, turintį aiškų gyvenimo tikslą ir ryžtingai jo siekiantį.

„Trimitas“

V. Putvinskis 1920 m. įsteigė nepartinį šaulių žurnalą „Trimitas“. Į šį žurnalą jis dėjo daug vilčių, nes „Trimitas“ buvo tas siūlas, kuris jungė centro valdybą su būriais ir eiliniiais šauliais, kuriems Vladas galėjo skiepyti šauliškąją ideologiją.

„Trimitui“ Vladas pats daug rašė, rūpinosi žurnalo tobulinimu, stengėsi, kad žurnalą skaitytų ne tik šauliai, bet ir tautiškai susipratę žmonės.

Siekdamas suaktyvinti sąjungos veiklą ir padidinti jos vaidmenį visuomeniniame gyvenime, jis kėlė šaulių namų statybos idėją. Vladas svajojo, kad kiekvienas šaulių būrys turės savo namus, kuriuose vyks valstybės stiprinantis aktyvus patriotinis ir kultūrinis gyvenimas.

1940 m. šaulių buvo apie 65.000. Bolševikams okupavus Lietuvą, Šaulių sąjunga buvo likviduota, vadai ir daug eilinių šaulių buvo suminti ir ištremti. Likę laisvi šauliai vieni pirmųjų įsijungė į partizanų gretas.

Pėdsakai Šilo Pavėžupyje

Šilo Pavėžupio dvare daug metų gyveno ir darbavosi V. Putvinskis su šeima. Istoriniai dvaro rūmai sudegė 1983.I.5. išliko tik aptriušęs dvaro svyrnas. Audringais mūsų laikų Atgimimo metais buvo prisimintas pirmojo tautinio atgimimo šauklys didysis lietuvis Vladas Putvinskis.

Žaižaruojanti asmenybė

Advokatės Žibutės Brinkienės žodis, pasitinkant knygą „Širdis – Lietuva“ 2001 sausio 27 Los Angeles LF bičiulių politinių studijų savaitgalyje

Laikau sau neužsitarnautą garbę tarti žodį apie knygą „Širdis – Lietuva“, skirtą nepaprastam asmeniui – ambasadoriui Vytautui Dambrai, kurį buvęs Lietuvos užsienio reikalų ministras Povilas Gylys yra pavadinęs „žaižaruojančia asmenybe“. Ši knyga išleista Los Angeles Lietuvių fronto bičiulių pastangomis.

Dr. Vytautas Dambra yra diplomatas, publicistas, knygų autorius, visuomenininkas. Apie jį nemažai rašyta spaudoje, bet iki šiol nebuvo jo suglaustos biografijos. Dabar ją turime. Knyga „Širdis – Lietuva“ sudaro dvi dalys: pirmoji – biografinė, antroji – lyg gelių puokštė 32 autorių pasisakymai.

Žurnalistas Vidmantas Valiūšaitis, parašęs biografinę knygos dalį, prisipažįsta nerašęs vientisos nuoseklos biografijos, o ribojosi „daugiausia fragmentiniais, mozaikiniais vaizdais, kurie susipindžia mano akyse tolydžio iriantis pro tą iš vandens kyšantį, saulės nutviekstą ir spalvas mainantį milžinišką vieno gyvenimo sniego kalną“. Autorius pasakoja įdomiai, lengvu

stiliumi, su pilnu istorinės atsakomybės jausmu. Ankstyvosios jaunystės nepaliečia.

Pilnai pamatome Vytautą Antaną Dambravą Naujosios Vilnios geležinkelio stotyje didžiųjų trėmimų dieną 1941 m. birželio mėnesį. Jaunas teisės mokslų studentas ieško tremiamųjų tėvų, brolių ir sesutės. Suranda, atsisveikindami spėja vieni į kitus pasižiūrėti, o motina suskumba pro gyvulinio vagono durų plyšį sūniui išmesti šiltą žieminių apsiaustą. Ji vežama į Sibirą ir žino, kad sūnus neturi šilto apsiausto. Tokia motinos auka tragiškose aplinkybėse lydi sūnų visą gyvenimą.

Vytautas, likęs vienas, 1943 Vilniaus un-te gavo teisės mokslų diplomą, taipgi lankė Vilniaus muzikos mokyklą ir vaidybos studiją. Su pabėgėlių banga 1944 atsiduria Austrijoje, Salzburge įgyja teisės daktaro laipsnį (disertaciją dedikuoja savo motinai), gilina muzikos studijas, vadovauja pabėgėlių baltų stovyklai, mokytojauja Vinco Krėvės lietuvių gimnazijoje.

Atsidūręs Amerikoje, trejetą metų dirba lietuviškose organizacijose ir Columbia un-te išklauso tarptautinės teisės doktorato kursą, o 1951 jau priimtas į JAV Valstybės departamento (užsienio reikalų ministerijos) tarnybą. Nuo tada prasideda jo gyvenimo įsipareigojimai: „Lietuvos byla – mano byla“.

Karjeros pradžia – „Amerikos balso“ radijo tarnyboje. Matome jį rengiant pokalbius su Adenaueriu, Diefenbakeriu, Mario Lanza, Beverly Sills, Sara Caldwell. Kur tik gali, primena Lietuvą. Nuo 1951 vasario 16 kalba į Lietuvą. Jo kalbų pavyzdžiai paskelbti knygoje „Kelyje į laisvę“.

Sovietai Antano Aukštaičio „pastabomis“ tikrai nesidžiaugė. 1969 JAV prezidentas, senatui pritariant, paskyrė VD nuolatinę karjeros diplomatinę tarnybą. Nuo dabar jį matome daugelyje Pietų Amerikos valstybių JAV ambasados. Jis visur vertinamas, apdovanojamas aukščiausiais ordinais, visur pažįstamas kaip lietuvis JAV diplomatas. Dr. Miguel Angel Burelli Rivas, Venezuelos diplomatas, valstybininkas ir intelektualas, apie mūsų Vytautą Dambravą galėjo pasakyti: „Kiekviena diena, kiekviena minutė Vytauto Dambravos gyvenime buvo skirta lietuvių tautos tarnybai ir gynybai... Tai yra patriotizmas (kai kam jau atgyvenęs žodis); šitaip suprantamas patriotizmas yra spindėjimas didelės dvasios žmonių“.

Per savo buvimo laiką Venezueloje, dar būdamas JAV diplomatinėje tarnyboje ir ją užbaigęs, Dambra Lietuvos, Baltijos valstybių ir komunizmo klausimais paskelbė tūkstančius straipsnių, radijo komentarus, turėjo daugelį proginį pasirodymų televizijoje, skaitė paskaitas universitetuose, visuomeninėse ir profesinėse organizacijose, veikė lietuvių ir baltų organizacijų vadovybėse. Jis sugėbėjo ir bendrą darbą jungti visas pozityvias lietuviškas jėgas, nepaisant politinių bei ideologinių

įsitikinimų, ir laimėti kitataučių paramą. Iš tikro, tai buvo vieno žmogaus lietuviškas veiksmas, dažniausiai oficialiųjų veiksmų ne tik nevertinamas, bet net nepastebimas. Štai kodėl Los Angeles LF bičiuliai šiuo leidiniu panorą savo sambūrio nariui bent iš dalies grąžinti tai, kas jam priklausė.

Lietuvos diplomatinės šefas Stasys Bačkis 1986 pakviečia Dambravą į Lietuvos diplomatinę tarnybą, o 1991 skiria Lietuvos generaliniu garbės konsulu Venezueloje. Kitais metais jau nepriklausomos Lietuvos vyriausybė skiria jį nepaprastu ir įgaliotu ambasadoriumi Venezueloje, o vėliau ir kitose Lotynų Amerikos valstybėse. Dabar Vytautas visų idealistiniu karščiu dirba savo išsivajotos žemės gerovei.

Apie jo, Lietuvos ambasadoriaus veiklą sužinosite skaitydami šioje knygoje Valiūšaičio parašytą biografiją ir kolegų, Lietuvos diplomatų ir politikų, pasisakymus antrąjoje knygos dalyje. Labai įdomu, kad šio aiškaus dešiniojo, ideologiškai ateitininko ir frontininko darbus be išimties pagarbiai vertina skirtingų partijų ir pažiūrų žmonės. Neiškenčiu nepacitavusi bent po sakinių iš pasisakymų:

V. Landsbergis: „Nesiliauju stebėjusis Vytauto Dambravos energija, entuziazmu, optimizmu, kuriems, kaip regis, amžius nedaro jokios įtakos“.

A. Brazauskas: „...reta žmonių, kaip Jūs, kurie savo asmenyje talpintų tiek daug puikių profesinių ir žmogiškųjų pradų: diplomatas ir žurnalistas, menų žinovas ir daugelio užsienio kalbų specialistas, knygų autorius, aktyvus politinės kultūros puoselėtojas ir Lietuvos teisių gynėjas“.

P. Gylys: „Ambasadorius Vytautas Dambra mano gyvenimo kelyje buvo svarbus, dvigubai svarbus žmogus. Už tai, kad tame kelyje jį galėjau sutikti, už galimybę patirti jo daugiaspalvę, įvairiaabianę, giliai bei šviežiai mintimi žaižaruojančios asmenybės šilumą, esu dėkingas Dievui ir likimui“.

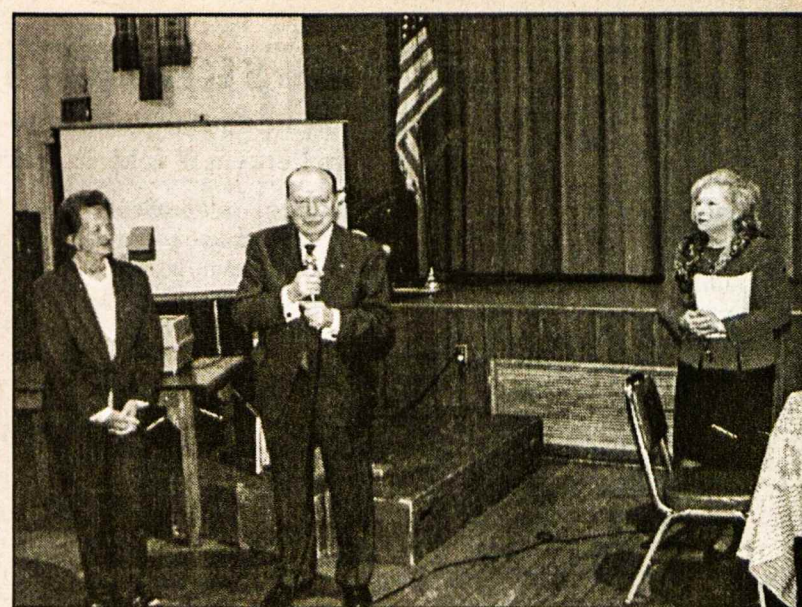
A. Saudargas: „Man atrodo, kad ambasadorius Dambra savo krašto planą visuomet nešiojasi su savimi, nuolatos, nepabaigdamas jį kuria, nelyginant anas viduramžių meistras gludina savo viso gyvenimo šedevrą... Jo tikrasis „krašto planas“, iš tiesų, yra savo krašto, Lietuvos planas – nepalaužiamo tikėjimo, ilgamečio rūpestio, atkaklaus ir nuoseklaus darbo, Tėvynės ilgesio pažadinta vizija“.

A. Šleževičius: „Reikia atiduoti pagarbą profesionaliam diplomatiui ir žurnalistui V. Dambrai, kuris ir būdamas priešingo politinio spektro atstovu, kaip tikras profesionalas nerodė ambicijų, o toliau nuoširdžiai dirbo Lietuvai“.

Stasys Sakalauskas: „Manau, nesuklysiu sakdamas, kad ambasadorius, teisės daktaras Vytautas Dambra yra bene ryškiausia dabartinės Lietuvos diplomatinės žvaigždė. Jo sugėbėjimai ir patyrimas, energija ir pasiaukojimas leido daug pasiekti ir aukštai iškilti. Likimo apdovanotas daugeliu talentų – darbštumu, ryžtu bei veiklumu – Ambasadorius yra geriausias pavyzdys jaunos Lietuvos diplomatijos nariams, kaip reikia mylėti Tėvynę ir atsidėjusiai jai dirbti“.

Čia pacitavau trumpesius ištraukas iš kai kurių Lietuvos politikų ir diplomatų pareiškimų, bet, versdamas knygos lapus, ga-

(Nukelta į 7-tą psl.)

Politinių studijų savaitgalyje Los Angeles 2001.L.27 rašytoja Alė Rūta pristatė V. Dambrovos knygą „Vakar, šiandien, visada“ ir advokatė Žibutė Brinkienė (dešinėje) jam skirtą knygą „Širdis – Lietuva“. Viduryje ambasadorius Vytautas Dambra

Ateitį kuriantis sąjūdis

Ateitininkams švenčiant 90 metų sukaktį

VINCAS KOLYČIUS

Nusidėvėjusio, pirmo „Ateities“ viršelio puslapyje, pačiame viduryje užrašyta: „Vasario 1911 M. Ateitis“. Nemokamas priedas prie „Draugijos“. „Draugiją“ tada redagavo Adomas Jakštas-Dambrauskas, kurį galime laikyti „Ateities“ leidėju.

Kokios buvo „Ateities“ atsiradimo priežastys? Ateities sąjūdis, dar prieš galutinę struktūros suformulavimą, iškilo kaip protestas prieš dvigubą priešą, grėsiantį lietuviui dvasiai: iš Rusijos universitetų sklindančiai materialistinei-liberalistinei dvasiai ir rusiškoms politikos antplūdžiui, ketinančiam užgožti lietuvių kalbą, kultūrą ir tautos daugumos ryšį su Katalikų Bažnyčia. Būrelis lietuvių katalikų studentų pasiryžo stoti į kovą už Dievą ir savo tautą. Jie išėjo į rūgtynes su Viešpaties ir tautos priešais. Iš karto jų buvo nedaug: tik keli drašuliai tolimame Belgijos Louvaine, vienas kitas Maskvoje, Vilniuje ar Varšuvoje. Pranas Dovydaitis, tikriausiai Šv. Dvasios įkvėptas, parašė įžanginį straipsnį „Trys pamatiniai klausimai“ ir įdėjo į pirmąjį „Ateities“ numerį.

Štai tie trys klausimai: Kuo mes save vadiname ir kodėl? Ką mes matome aplink save? Ir trečias: Mūsų priedermės, siekiai ir keliai prie jų.

Nagrinėdamas pirmąjį klausimą, Dovydaitis rašo: „Ieškome atsakymo į klausimus, kam mes gyvename, kam gyvena žmonija, iš kur ir kam visas pasaulis. Mes matome, kad visas šiandieninės žmonijos gyvenimas yra reginys kovos tarp tikėjimo ir netikėjimo, tarp teismo ir ateizmo, tarp natūralizmo ir apreiškimo, tarp krikščionybės ir jos priešų“.

Toliau Dovydaitis aiškina apie Dievo reikalingumą žmogaus gyvenime ir užbaigia: „Taigi mes, pripažindami gyvo asmensio Dievo buvimą, pripažįstame ir būtinumą žmogaus su Dievu bendravimo. Stovėdami ant tokio pamato mes save vadiname teistais“.

Lyg atsakydamas į tą patį klausimą A. Maccina 1949 m. „Ateities“ pirmame numeryje rašo: „Kas tad yra ateitininkai? Savo kilme ir savo esme ateitininkai yra kovotojai už Dievą. Tai žmonės, kuriems ne vis tiek, ar pasaulyje bus įsteigta Kristaus, ar antikristo karalystė. Tai žmonės, kurie aiškiai ir ryžtingai stovi Kristaus pusėje ir eina į visas gyvenimo sritis nešdami Jo dvasią. Todėl ir jų šūkis yra – Visa atnaujinti Kristuje“.

Ką mes matome apie save? Tai antras Dovydaičio klausimas. Čia Dovydaitis apibūdina tų laikų visuomenę, kuri nori vadovautis ne Dievu, bet tik savo išmintimi, kad žmonės, ieškodami savo vertybės, jos visiškai neteko, ieško laisvės, bet tampa vergais. Vieniem mokslas tampa lyg kokių stabu, kiti garbina žmogišką protą, kol pagaliau, atmetę Dievą visi tampa

vergaus, nors patys to ir nežino.

Apie tą patį laikotarpį A. Maccina šitaip rašo: „Ano meto jaunimas beveik visus mokslus ėjo rusiškose mokyklose, kurios jau buvo užkrėstos ateistine dvasia. Iš vakarų atėjusi bedievybė Rusijoje tik dar labiau susitprėjo, nes rusiškasis žmogus yra labai vienašališkas: jis arba bučiuoja žemę ir kiekviename kampe žengojasi prieš Dievo Motinos paveikslą, arba daužo visa, kas tik jam primena Dievą. Nenuostabu todėl, kad ir mūsų kio jaunimas pasisavino aną liuciferišką dvasią ir pradėjo skelbti Dievui kovą.“

Ir trečias Dovydaičio klausimas – Mūsų priedermės, siekiai ir keliai prie jų. Per kelis puslapius Dovydaitis aiškina, kokios yra mūsų pareigos ir ko ateitininkai turėtų siekti. Jis susumuoja šitaip: „Pasilik Kristaus Bažnyčioje, kuri yra paties Kristaus kūnas, mes prieš visą pasaulį ištariame: Instaurare omnia in Christo (Ef.1,10). Visą atnaujinti Kristuje. Tai ištarusieji paimame ant savęs pirmutinę didįsiosios priedermę atnaujinti Kristuje save, atnaujinti Kristuje savo gyvenimą, parodyti savo gyvenimą, savo gyvenimo darbus ir pasiegtimus, kad mums šie žodžiai tai ne tuščia frazė, kad mes savo gyvenime vadovaujamės kitokių mokslu ir kitokiais principais, kad mes savo gyvenime siekiame kitokių tikslų“.

A. Maccina, atsakydamas į tą patį klausimą ilgame 1949 metų „Ateities“ numeryje šitaip užbaigia:

1. Ateitininkas yra Dievo Karalystės žemėje kūrėjas ir gynėjas.

2. Ateitininkas yra Kristaus meilės dėsnio vykdytojas praktiniame gyvenime.

3. Ateitininkas yra moderninės kultūros jungėjas su krikščionybe, atnaujindamas šią kultūrą Kristaus dvasia.

Toks tai buvo Dovydaičio šauksmas, atnešęs daug vaisių. Juk apie „Ateitį“ susiformavo tas gyvos dvasios, idealistinis, giliai katalikiškas ir savo tautai visais laikais ištikimas ateitininkas sąjūdis. Silpnas keleto asmenų balsas išaugo į galingą sąjūdį ir išliko iki šių dienų. Neužgeso tremties metais išeivijoje ir šiandien vėl neša tą pačią Kristaus šviesą Lietuvoje. Pats Dovydaitis buvo ištremtas į Sibirą ir ten, tose nemoniškose sąlygose, visų nelaimingųjų tarpe buvo tapęs visų dvasios tėvu, dalydamasis maisto trupinėliais su visais, lietuviams ir nelietuviams. Dovydaitis mirė Sverdlovskės nesulaukęs dar savo 56-to gimtadienio, bet šviesa, kuri sklido iš jo žodžių, liko gyva, neužslopinta.

Ar ne nuostabu, kad ir šiandien, po 90 metų, tie trys pamatiniai klausimai tebėra aktualūs mums visiems? Reikėtų vėl šiandien pažvelgti į save ir paklausti, kas mes esame, kokia mūsų aplinka, kokios mūsų pareigos ir siekiai toje aplinkoje, kuri jau nelabai krikščioniška.

Noriu užbaigti buvusio ateitininkų federacijos vado prof. S. Sužiedelio žodžiais, pasakytais prieš maždaug 30 metų Ateitininkų federacijos posėdyje: „Pažvelkime į save Evangelijos šviesoje ir tada pamatysime, kiek mes dar esame ateitininkai“. Garbė Kristui!

Ata

ANTANŲ DAMAŠIUI

mirus Lietuvoje, dukrą ILONĄ BERESNEVIČIENĘ, vaikaitę AURELIJĄ ir šeimą Lietuvoje nuoširdžiai užjaučia –

DRAUGAI

Marius E. Rusinas, CLU CFP
(Certified Financial Planner)
RESP, RRIF, LIF
ANNUITY, RRSP
Patarnauju visose pensijų srityse
Net Worth Financial Planning Inc.
1576 Bloor Street West
Toronto M6P 1A4
(priešais Lietuvos Namus)
416 588-2808

Jo Eminentija Lietuvos kardinolas AUDRYS JUOZAS BAČKIS ir kanadietis diakonas VYTAUTAS STAŠKEVIČIUS, baigiantis teologines studijas Romoje minėto kardinolo pagerbtuvėse „Villa Lituania“

Žaižaruojanti asmenybė

(Atkelta iš 6-to psl.)

Išsite patys įsitikinti, kad 32 autoriai vieningai pripažįsta, kad Lietuvos byla buvo Vytauto Dambravos byla. Tebėra ir dabar.

Be jau minėtų autorių šioje knygoje labai įdomiai dar rašo A. Eidintas, A. Januška, M. Laurinkus, S. Kašauskas, A. ir M. Rudžiai. Losangeliečiams pažįstamas S. Kašauskas, kuris prieš dešimtmetį dalyvavo mūsų politiniame savaitgalyje ir čia

Politinių studijų savaitgalyje Los Angeles mieste apie Lietuvos karines pajėgas kalbėjo JAV plk. Romas Kilikauskas, buvęs Lietuvos krašto apsaugos viceministeris

suartėjo su Vytautu Dambrava, atsiuntė mums savo pasveikinimą. Savo rašinyje šioje knygoje jis mini mūsų nuotaikas prieš dešimtmetį ir iškelia dar nežinomą faktą, kad buvo daromos pastangos Dambravą iškviesti į Vilnių, "kad padėtų įsukti į normalų diplomatinio gyvenimo kelią jauną užsienio reikalų ministeriją – šitokio lygio, šitokios patirties diplomatas. Deja, niekam patirties nereikėjo".

Baigdamas noriu paminėti dr. Z. Brinkį, kuris LA LF bičiulių veiklą daugelį metų jungia po savo namų stogu ir kuris entuziastiškai finansais parėmė knygos išleidimą, ir J. Kojelį, kuris padėjo įveikti kelyje į knygos išleidimą sutiktas abejonas ir kitas kliūtis. (Red. pastaba: mūsų žiniomis šios idėjos iniciatorė, pagrindinė organizatorė, taip pat finansinė rėmėja buvo pati Žibutė Brinkienė).

Ši knyga – mūsų sambūrio dovana Lietuvos išeivijos ir Nepriklausomybės atkūrimo istorijai. Tikiuosi, kad ji atiras kiekvieno šviesaus lietuvių namuose ir dr. Vytautas Dambrava liks pavyzdžiu ateinančioms kartoms, kaip galima Lietuvą mylėti ir jai dirbti. Dr. Vytauto Dambravos širdis – Lietuva.

Sportiniai leidiniai

Stepono Dariaus sukaktis

EDVARDAS ŠULAITIS

Steponas Darius yra ne vien tik tragiškai žuvęs Atlanto nugaletojas, 1933 metų vasarą kartu su Stasiu Girėnu savo "Lituanicos" lėktuvu skrydžiu plačiai išgarsinęs Lietuvos vardą pasaulyje. Jį mes pažįstame ir kaip ne vienos sporto šakos Lietuvos pradininką. Jam š.m. sausio 21 d. būtų suėję 105 metai. Nors pats Darius JAV išduotame pase yra vieneriais metais pajaunintas.

Šis Žemaitijoje gimęs vyras, vaikystėje atvykęs į Ameriką, čia buvo didelis sporto entuziastas – žaidė beisbolu, ledo rituliu, boksavo. 1920 m. vėl atsiradęs Lietuvoje stipriai įsitraukė į tada tėvynėje prasidėjusį sportinį sąjūdį. Jis pasižymėjo futbole ir 1923 m. žaidė pirmąsias rungtynes valstybinėje Lietuvos futbolo rinktinėje.

Darius reiškėsi ir lengvojoje atletikoje, bokse, dalyvavo ledo ritulio, krepšinio varžybose. Jis išleido knygėlę apie "basketbolą", kuris tuo metu dar buvo vadinamas "krepšiasvaidžiu", o "Sporto" žurnale išspausdino straipsnį "Beisbolo žaidimas". 1924 m. apie beisbolą išėjo jo paruošta knygėlė. 1926 m. Darius šios sporto šakos mėgėjas subūrė į beisbolo lygą, tačiau 1927 m. jam išvažiavus į Ameriką, susidomėjimas beisbolu Lietuvoje išblėso. Ir tik per paskutinį dešimtmetį beisbolas vėl atgijo. Dabartinis Lietuvos beisbolo federacijos pirmininkas yra kitas lietuvis iš Amerikos – dr. Kazys Bobelis, kuris taip pat yra ir Lietuvos seimo narys.

Medalis Henriui Šadžui

Istoriką dr. profesorių Henrią Šadžių pažįstame kaip didžiųjų knygų apie sportą vyriausiąjį redaktorių. Jis dabar spaudai parengė Lietuvos sporto enciklopediją, kuri jau greitai bus pradėta spausdinti. Šio vyro amžiaus sukakties proga Lietuvos Kūno kultūros ir sporto departamento gen. direktorius Rimas Kurtinaitis dr. Šadžių apdovanojo medaliu "už nuopelnus Lietuvos sportui".

Jis neseniai atsiuntė peržiūrėti jau suredaguotą medžiagą liečiančią užsienio lietuvių sportinę veiklą, kuri taps Lietuvos sporto enciklopedijoje. Toje medžiagoje dar vis pasitaiko klaidų ar šiaip praleidimų.

Dr. Šadžius taip pat baigia paruošti spaudai ir kitą grynai istorinio pobūdžio knygą, kuri taip pat bus išspausdinta. Ji liečia Lietuvos partizaninio judėjimo metus. Šis mūsų tautietis ne kartą yra viešėjęs Čikagoje.

Naužemio knyga

Praėjusiais metais Čikagoje yra svečiavęsis Vilniaus universiteto docentas dr. Remigijus Naužemys, kuris kartu su bendradarbiais – Juozu Saplinku ir Romualdu Kiukšta buvo išleidę naują knygą – "Fizinio aktyvumo paslaptys".

Apie tą knygą tada buvome paskelbę "Margučio" radijo programoje ir "Amerikos lietuvių" savaitraštyje. Dabar šis leidinys yra aptartas Vilniuje išsinešančiame "Sporto" laikraštyje, kur apie jį rašo docentas Jonas Žilinskas. Tame rašinyje užsimenamas ir tos knygos geras įvertinimas Amerikoje.

Kiti leidiniai

Lietuvos kūno kultūros akademija ir Lietuvos studentų sporto sąjunga išleido knygėlę – "Lietuvos studentų sportas 1990-2000 m.". Čia sužymėti sporto renginiai praėjusio dešimtmečio laikotarpyje. Tai lyg ir tarsi ankstesnio leidinio, pasirodžiusio minint Lietuvos studentų 75-mečį.

Minėtinas ir leidinys "Lauktuvės iš Sidnėjaus". Tai knyga apie Lietuvos sportininkų pasirodymus Sidnio Olimpiadoje Australijoje praėjusių metų ankstyvą rudenį. Leidinys gausiai iliustruotas puikiais specialaus fotografo Mindaugo Kulbio nuotraukomis. Daug vietos skirta Lietuvos krepšinininkų pasirodymams.

Po Kovo 11-tosios minėjimo Toronto Lietuvių Namuose. Iš dešinės: Lietuvos ambasadorius Kanadai Rimantas Šidlauskas, paskaitininkas prof. Vytautas Landsbergis, Gražina Landsbergienė, Gražina Lapienė, gen. garbės konsulas inž. Haris Lapas

Lietuvos teatro veteranas

Profesorius CHAIMAS POTAŠINSKAS – pianistas, dirigentas, muzikos profesorius

EGIDIJUS MAŽINTAS

Profesinius muzikinius igūdžius Ch. Potašinskas įgijo Kaune, prityrusios pianistės E. Hanzen-Herbek studijoje. Prityrusi pedagogė, gausiems mokiniams ugde fortepioninę techniką, muzikinę intuityją. O savo jaunam globotiniui parinkdavo pajėgių solistų, instrumentalistų, ansamblių. Vos vienuolikos sulaukęs Chaimas išvyko tobulintis Italijon. Prof. A. Tamburinis nustebo, kai iš Lietuvos atvykęs vaikinukas buvo sukaupęs didžiulį koncertinę atlikėjo patirtį.

Daugelio vyriausybinių renginių koncertų vykusį tarpukario Lietuvoje puosmena buvo jaunasis fortepiono virtuozas Ch. Potašinskas. Dar šandien operoje sklindo legenda, kaip 12-metis Ch. Potašinskas išgelbėjo Valstybės teatro baritoną Chanoną Šulginą, kai teatro vadovybė 1936 m. paskyrė solistui per tris dienas išmokyti keturis vaidmenis Z. Ofenbacho op. "Hoffmano pasakos". Dvylikmetis su nelengvu uždaviniu susidorėjo nesunkiai: 36 metis Ch.

Šulginas išmokytas 12-mečio nepadarė nė vienos klaidos premjeroje.

Vėliau maestro kaip nepaiečiama koncertmeisterį, gyvenimo keliai ne kartą suvedavo su žymiais šalies vokalo meistrais – E. Vasilevskiu, V. Šiškaite, V. Noreika, S. Dirse, E. Čiudakova, E. Kaniava, R. Maciute ir kt. Net 40 metų Ch. Potašinsko mostui prie dirigento pulko paklusdavo Lietuvos operos ir baleto orkestras, solistai, chorai, baleto šokėjai. Už malonų būdą, subtilių humoro jausmą maestro mėgo visi. Kelios dešimtys naujausių operų ir baleto premjerų buvo paruoštos prityrusio dirigento.

Prityręs muzikas prof. Ch. Potašinskas buvo daugelio lietuvių kompozitorių vokalinę ir instrumentinę kūrinių pirmąsias atlikėjas. Nuo 1960 m. maestro dėsto Lietuvos muzikos akademijoje. Per 40 metų prof. Ch. Potašinsko klasę baigė apie 300 įvairių specialybių studentų. "Vienintelis tikras lietuvis Lietuvos muzikos akademijoje ir teatre yra Ch. Potašinskas" –

sakydavo studentai ir teatro darbuotojai apie žydų kilmės muziką.

Ch. Potašinskas visada visiems besikreipiantiems stengėsi padėti: vienam surasti darbą, kitam deficitinių vaistų, trečiam – kambarį nuomai...

Profesorius su žmona Janina išaugimo sūnų ir dukrą. Šandien maestro laukiamas svečias premjeroje, susitikimuose. 2000-ųjų išvakarėse, netoli savo namų Antakalnyje, senąją profesorių užpuolė chuliganai, atėmė dokumentus. Maestro už kelių dienų išvydome Lietuvos teatro 80-mečio iškilmėse.

Garsiojo, jau legenda tapusio, profesoriaus pavarde su meile šandien taria gausūs mokiniai, teatru menininkai.

Ne kartą maestro buvo raginamas emigruoti. Pokario metais, kai į Vakarus pasitraukė visa plejada kolegų – garsiojo teatro menininkų, o 8-oje dešimtmetyje, kai Izraelin pasiitraukė visi Ch. Potašinsko bičiuliai – mokslo ir meno žymūnai, Ch. Potašinskas liko gyventi gimtinėje, kaip ir jo protėviai, jau 4-ris šimtmečius ištikimai dirbę ir gyvenę Lietuvos valstybėje. Maestro – vėl rikiuotėje. Nepaisydamas garbus amžiaus, Ch. Potašinskas skuba Muzikos akademijon...

Atsiųsta paminėti

GIMTOJI KALBA, 2001 m. sausis, nr. 1(403). Leidėjas – Mokslo ir enciklopedijų leidybos instituto "Gimtosios kalbos" žurnalo redakcinė grupė. Vyr. redaktorė – Rita Urnėžytė. Eina nuo 1933 m. 12 kartų per metus. Metinė prenumerata – 30 JAV dol. Redakcijos adresas: L. Asanavičiūtės g. 23, LT-2050 Vilnius, Lithuania.

PASAULIO LIETUVIS, 2001 m. 1-2 nr. Redaktorė – Regina Kučienė. Administratorius – Viktoras Kučas. Leidėjas – Pasaulio lietuvių bendruomenė. Prenumerata JAV metams – 25 dol., kitur – 30 JAV dol. Oro paštu – 50 JAV dol. Adresas: 14911 127th Street, Lemont, IL 60439, USA.

Lietuvos valstybinio teatro dirigentas prof. CH. POTAŠINSKAS su buvusią studentę pianiste ELVYRA BURE

Nuotr. V. Žiziūno

ČESLOVAS VALDEMARAS OBCARSKAS

Taupieji egzistencijos ketureiliai

Per liūdinius laukus ruduo atėjo,
Nuo medžių vėjas nuplėšė visus lapus.
Ir aš keliauju vienišas į tolius
Ir nežinau, kur mano kapas bus.

Spalio lietus apšlaksto visą žemę.
Nuliūdę stovi vieniši miškai.
Ir tu jauties kaip medis, vienišas ir senas,
Ir vien tik himnų rudenį rašai.

Atėjus spalio mėnesiui
Parkuose jau miršta visos rožės
Ir tavo visos mintys teprisimena
Nuliūdusią ir paskutinę gelsvą rožę.

Niutonas, Einšteinas, Šekspyras,
Ir Dantė, Rilke ir Niliūnas.
Perskaitęs juos visus, klausausi,
Kaip rudens lietaus lašai į žemę byra.

Žiaurus lietus salon atėjęs
Skandina visą salą vandeniu giliu.

O aš palieku savo gimtą namą
Ir išplaukiu laivu, ieškodamas naujų salų.

Dabar ir mirsiu vienišoje saloje,
Palaidotas tarp ažuolų ir pušų,
Tik mano pelenus klajoklis vėjas
Kasdieną vis blaškys po svetimus kraštus.

Krinta žemėn vaisiai ir kaštanai,
Ir žinau – ruduo atėjo.
Mano ilgesį bekrasčių
Nešasi į tolius vėjai.

Stoviu pakrantėje plataus vandenyno,
Ir jis nuneša mano visas mintis
Į kitus pasaulius erdvę begalinę,
Ir nežinau, ar ten taip pat viešpatauja mirtis.

Žiauri audra salon atėjus
Išverčia medžius, nuplėšia namų stogus.
Ir tu palieki šioj saloj benamį
Ir iškeldijai į atogrąžų kraštus.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos nekilnojamojo kultūros vertybių sąrašas, BNS pranešimu, papildytas 19 naujų objektų, tarp kurių 8 žymūs statinių Vilniaus mieste. Į sąrašą pateko Vilniaus mieste Alksnės kaimo esantis Kristaus Atsimainymo šventovės didysis altorius ir šoninių altorių pora: Šv. Antano ir Šv. Juozapo. Taipgi įrašytas ir Kybartų Eucharistinio Išganymo šventovės didysis altorius.

Lietuvos nekilnojamojo kultūros vertybių sąrašas padidėjo 68 naujais objektais. Laidojimų vietų sąrašą papildė 51 objektas. BNS pranešime paminėta – Globių kaimo senosios kapinės ir partizanų kapas, 1863 m. sukilėlių kapas, kur palaidoti 75 kovotojai iš P. Šimkevičiaus būrio Rieškėčių kaime, Šilalės rajone, Lietuvos karių kapai Tauragės rajone ir kt. Įvykių vietų sąrašą įrašytos žydų žudynių vietos Tauragės rajone bei tenai žuvusių partizanų 1951 m. birželio 14 d. mūšyje su sovietų enkavedistais.

Audriaus Stonio filmas "Viena", sukurtas praėjusių metų pabaigoje ir jau du kartus parodytas Lietuvoje, pateko į trisdešimt pirmąją Suomijos filmų festivalį, kuris įvyks š.m. kovo 7-11 d.d. Tampere mieste. Filmas – tai dokumentinė juosta apie šešerių metų mergaitės kelionę pas savo motiną, atliekančią baismę moterų kalėjime. Suomijos filmų festivaliai yra įgyje pripažinimą visoje Europoje. Pernai festivalį aplankė apie 24,000 žiūrovų. A. Stonys apdovanotas "Felixu" (Europos "Oskaru") už filmą "Neregų žemė". (BNS)

Viena populiariausių knygų pasaulyje, BNS pranešimu, – Eliahu M. Goldrato "The Goal" ("Tikslas") jau išversta į lietuvių kalbą ir išleista Baltijos šalių strateginio vystymo instituto, padedant bankui "Hansabank". Tai valdybos vadovėlis, parašytas romano forma. Autoriui kilo mintis ekonominę strategiją perteikti grožinės literatūros būdu. Leidėjų nuomone, į šią knygą pirmiausia turėtų atkreipti dėmesį imonių vadovai, verslininkai bei kiti ekonominius klausimus sprendžiantys asmenys.

Jascha Heifetzo (1901-1987), garsaus smuiko virtuozo 100-tasis gimtadienis įvairiais renginiais minimas ne tik Vilniuje, bet ir Paryžiuje, Milane, Los Angeles, Vokietijos miestuose ir kitur. Š.m. vasario 1 d. parodoje "J. Heifetzas ir Vilnius" visuomenei buvo pristatyti dokumentai, ištisantis užsienio enciklopedijose paskelbtas klaidas, kad J. Heifetzas gimė ir mokėsi Rusijoje. Parodos atidaryme kalbės Saulius Sondeckis tarp kitko pažymėjo, kad tos klaidos atitaisymas "didžiai pasitarnaus Lietuvos kultūrai ir jos ateities planams". Parodoje išstatytos Vilniaus metrikacijos knygos įrašų kopijos, rodančios J. Heifetzo gimimą, recenzijas apie pirmuosius jo koncertus 1907 m. ir gastroles vėlesniais metais. (BNS)

Snk.

Helmugas Šabasevičius, me-notyrininkas, išleido knygą – albumą "Lietuvos baletas šandien". Leidinyje aptariami klasikiniai baletų spektakliai, esantys Lietuvos valstybinio operos ir baleto teatro repertuare – "Žizelis", "Kopelija", "Gulbių ežeras", "Miegancioji gražuolė", "Eglė žalčių karalienė" ir kiti bei moderniosios choreografijos pastatymai kaip "Graikas Zorba", "Karmen", "Medėja", "Kontrastai". Knygoje aprašyta tų baletų choreografija, pateikta vertinga istorinė informacija, papildyta pastabomis apie šokėjus. Pusantro šimto puslapių leidinys iliustruotas M. Rukskio fotografijomis, kuriose spektaklių vaidinai ir baletų žvaigždžių sukurti vaidmenys.

Lietuvos knygų prekybininkų draugija š.m. vasario 8 d. atsidariusioje Vilniaus knygų mugėje apdovanojo geriausią 2000 metų knygų tiekėją – firmą "Mūsų knyga". Į pernai rudenį išleistą Lietuvos knygynams 91 anketą atsiliepė 28 knygynai iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio, Jurbarko, Palangos, Šilalės, Alytaus, Pasvalio ir kitų miestų. Atsiliepė beveik vienbalsiai pasisakė už "Mūsų knygą", kuri vertinama už profesionalumą, konkurenciją ir sistemingą infomaciją. Apdovanojimą ir leidyklą "Alma Littera", vos keliais balsais atsilikusi nuo laimėtojos. Sumanytas apdovanojimas geriausią knygų tiekėją kilo pernykštės Vilniaus knygų mugės metu.

Pianistė Guoda Gedvilaitė, smarkiai pasaulyje garsėjanti 25 metų amžiaus muzikė, devynių tarptautinių konkursų laureatė š.m. vasario mėnesį koncertavo Panevėžio muzikiniame teatre, Lietuvos valstybinėje filharmonijoje ir Klaipėdos universiteto menų fakulteto salėje. Pažymėtini jos pasirodymai su M.K. Čiurlionio ir Vilniaus valstybiniu styginiu kvartetu, Lietuvos kameriniu orkestru, Olandijos bei Suomijos simfoniniais orkestrais. Pianistė koncertavo Vokietijoje, Šveicarijoje, Italijoje, Olandijoje, Prancūzijoje ir JAV-bėse. Su taigi garsėjančiu smuikininku Vilhelmu Čepinskiu, be koncertų Lietuvoje 1999-2000 m., koncertavo Niujorke, "Carnegie Hall". G. Gedvilaitė 2000 m. gruodžio mėn. laimėjo I-ąją premiją konkurso Italijoje.

A. a. Judita Vaičiūnaitė, žymi Lietuvos poetė, ilgesnį laiką sunkiai sirgusi, š.m. vasario 11 d. mirė, eidama 64-tuosius metus. Vėlionės pirmasis poezijos rinkinys "Pavasario akvarelės" pasirodė 1960 m. Iš viso yra išleidusi apie 20 poezijos rinkinių, rašė taip pat pjeses vaikams, kurios buvo vaidinamos Vilniaus ir Kauno teatruose. Poetė buvo žinoma ir kaip rusų bei lenkų poezijos vertėja. Yra apdovanota literatūrinėmis premijomis bei DLK Gedimino ordinu. Jos kūryba išversta į anglų, rusų, norvegų, lenkų, vokiečių, prancūzų bei kitas kalbas. Poetė palaidota vasario 13 d. Naujųjų Rąšų kapinėse.

Vilniaus Šv. Petro ir Povilo šventovės vidus, garsėjantis meniška puošyba

Nuotr. R. Požerskio

Dr. REMIGIJUS NAUŽEMYS jo viešnagės Čikagoje metu

Nuotr. Ed. Šulaičio

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 3.55%	Asmeninės paskolas nuo 8.25%
180-364 d. term. ind. 3.55%	Sutarties paskolas nuo 8.25%
1 metų term. indėlius 3.85%	Nekiln. turto paskolas: Su nekeičiamu nuosimčiu
2 metų term. indėlius 4.00%	1 metų 6.95%
3 metų term. indėlius 4.20%	2 metų 7.05%
4 metų term. indėlius 4.35%	3 metų 7.20%
5 metų term. indėlius 4.70%	4 metų 7.40%
1 metų GIC-mėn. palūk. 3.60%	5 metų 7.50%
1 metų GIC-met. palūk. 4.10%	
2 metų GIC-met. palūk. 4.25%	Su keičiamu nuosimčiu
3 metų GIC-met. palūk. 4.45%	1, 2, 3 metų 6.75%
4 metų GIC-met. palūk. 5.00%	
5 metų GIC-met. palūk. 5.05%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 3.55%	
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind. 4.35%	
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind. 4.50%	
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind. 4.75%	
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind. 5.25%	
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind. 5.30%	
Taupomąją sąskaitą iki 2.00%	
Kasd. pal. taupymo sąsk. 2.00%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.00%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk. 2.50%	

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės (iki \$250,000). Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

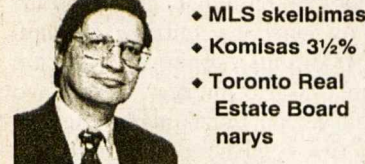
Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

RUBY REAL ESTATE LTD.

REAL ESTATE BROKER

27 John Street, Toronto

• MLS skelbimas
• Komisija 3 1/2%
• Toronto Real Estate Board narys

Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

ADVOKATAS

VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,

Ontario M9N 1J4

(arti Lawrence Ave.W.

ir Weston Road)

LEDAS REFRIGERATION AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

• Centrinės šildymo ir A/C sistemos • Skalavimo mašinas, džiovintuvus

• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas

• Šaldymo sistemos, šaldytuvus

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTUJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD

(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)

TORONTO, ON M8Z 2X3

ROYAL LEPAGE

Jeif norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West

Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

NAMO ĮVERTINIMAS

PER AUKŠTAS?

Mielai atsiųsiu reikalingus blankus Jūsų nuosavybės įvertinimo, peržiūrėjimo ar apeliacijos reikalui. Be jokio Jūsų įsipareigojimo.

SKAMBINTI

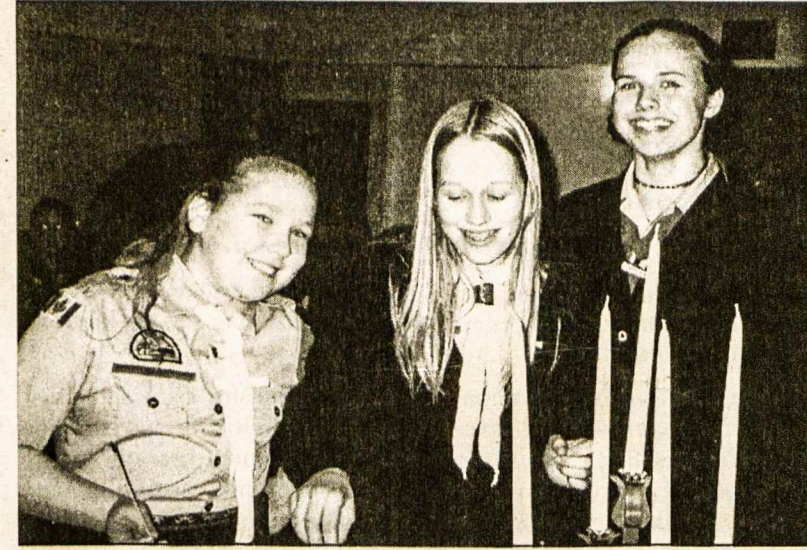
TEODORUI STANULIUI

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;

namų 416-231-4937, faksas 416 769-1524.

Tradicinė skaučių susimastyto sueiga vasario 22 d. Toronto Lietuvių Namuose drauge su estėmis ir lietuvėmis

Skaučių susimastyto sueiga vasario 22 d. Toronto Lietuvių Namuose su latvėmis ir estėmis. Iš k. Viktorija Yčaitė, Renata Simonavičiūtė, Vaida Simonavičiūtė

Nuotr. I. Meiklejohn

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

lamentarai gali sulaukti Otavoje protesto demonstracijų; gali tekti mus ten pamatyti kartu su veršiais, kiaulėmis, kitais gyvuliais ir vištomis.

Otava rengiasi trečiai kvebekiečių apklausai dėl nepriklausomybės. Kvebeko naujasis premjeras B. Landry gali nuspręsti vykdyti apklausą dar prieš būsimus provincijos rinkimus. Federacinė valdžia tikisi, kad per apklausą Kvebeko gyventojai pasisakys dėl nepriklausomybės neigiamai. Kol kas dėl to dar nepasiskė Kvebeko liberalų partijos vadovybė.

Sudegė beveik visa šeima – tai patyrė Janice Davis naktį pusiau trečią val. sugrįžusi iš darbo. Sudegė jos vyras ir vaikų tėvas kartu su 3 metų sūnum, 5 ir 7 metų dukterimis. Gaisras įvyko išnuomotame ūkio name Ontario King srityje. Spėjama, kad gaisras įvyko dėl elektrinės krosnelės, kuri buvo naudojama šildymui. Nežinia ar namie buvo dūmų įspėjimo įtaisai, o jei buvo, tai gal neveikė. Kaimynai kaip išmitydami stengėsi guosti nelaimingą moterį ir jai padėti.

Nušautas policininkas Nuvadut gyvenvietėje, apie 2050 km į šiaurę nuo Montrealo. Policininkas buvo pašautas tvarkyti šeiminio ginčo. Žuvis Kanados raitosios policijos 47 m. Jurgis Seewald priklausė

Cape Dorset vienietui, kuriamie jie dirbo keturiose. Gyventojus ten sukrėtė toks netikėtas įvykis, nes dauguma giminiavosi. Pasirodo, kad žudikas buvo vietos mero brolis. Cape Dorset gyvenvietė buvo pagarsėjusi inuit meno dirbiniais.

Kanados bankas, matydamas artėjantį ekonominį atoslūgį, sumažino palūkanas puse nuosimčio. Sakoma, kad neužilgo nuosimtis vėl bus sumažintas. Kanados finansų ministeris P. Martin sakė, kad nepaisant JAV mažo ekonominio atoslūgio, Kanada nenusiris į duobę.

Stengiamasi neisileisti gyvulių snukių ir kanopų ligos. Todėl keleiviai, atvykę į Kanadą oro uostus, turi pereiti per dezinfekuotus kilimus. Ypačiai bus saugomasi krovinių ir siuntinių iš Anglijos, nes juose gali būti snukių ir kanopų ligos virusų. Anglijos gyvulių ypatin-gai užpuolė ši liga, daugiausia avis, kiaules ir raguočius.

Nori išsiųsti Osana bin Laden bendradarbi, kuris dirba vienoje krautuveje. Egiptietis Mahomed Zeki Mahjoub buvo birželio m. suimtas. Jis kaltinama priklausančiai žemės ūkio bendrovei. Kyla įtarimas, kad jis prisidėjo prie JAV karo laivo COLE sužalojimo. Atsirado Kanadoje 1995 m. kaip pabėgėlis iš Egipto, kur buvo kaltinamas bendradarbiavimu su islamo teroristais. Alvyko į Kanadą tuoj po Egipto ambasados Pakistane sprogdinimo, kur žuvo 17 žmonių. Turėjo kelias pavardes ir padirbtą Saudi Arabijos pasą. Kanadoje gyveno pas kitą asmeninį, įtariamą terorizmu. Saugumo pareigūnams atsisakė išvardinti savo pažįstamus Kanadoje, nes sakėsi bijąs jų keršto. B.St.

Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
763-5161
Tel. (416) 763-5097
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 14 metų

Destination Real Estate Inc.
Kęstutis (Ken) Raudys B.A.
Associate Broker
Tel. (416) 239-8881 (24 val.) darbo
(416) 231-2367 namų
E-mail: kraudys@direct.com

Kai jūs pirkite arba parduosite namus per Kęstutį Raudį, jūs galėsite gauti kelionę nemokamai naudodami "Air Miles reward miles".

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai ir iš
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Sportas

2001 m. ŠALFASS-gos jaunučių krepšinio pirmenybės

Papildydami mūsų ankstesnį pranešimą skelbiame, kad 2001 m. Š. Amerikos lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 2001 m. balandžio 28-29 d.d., Čikagoje, IL, USA. Vykdo Čikagos ASK Lituanica. Pagal vasario 28 d. užsibaigusios preliminarinės registracijos duomenis, žaidynėse numato dalyvauti 50 komandų, tačiau dar ne visi klubai atsakė.

Varžybos bus vykdomos šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1985-86 m. gimimo); C (1987-88 m.); D (1989-90 m.); E (1991-92 m.) ir F "Molekulių" (1993 m. gimimo ir jaunesnių). Molekulių klasėje komandos yra mišrios (Co-Ed) iš principo jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek laiko ir vietos aplinkybės leidžia. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose, tačiau neatvirkščiai. Dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto klubai ar kitoki vienetai, atlikę metinę 2001 m. ŠALFASS-gos narių registraciją.

Galutinė komandų ir žaidėjų registracija privalo būti atlikta iki 2001 m. kovo 31 d. pas žaidynių vadovą šiuo adresu: dr. Donatas Siliūnas, 5116 Illinois Ave., Lisle, IL 60532, USA. Tel. 630-852-3204; faksas 630-852-4026; E-paštas: dsiliunas@aol.com Website: www.lituanica.org

Po komandų registracijos bus paskelbta galutinės varžybų formata, tvarkaraštis ir kitos tolimesnės informacijos. Pilnesnės instrukcijos gauna krepšinių kultuovijantys ŠALFASS sporto klubai. ŠALFASS-gai nepriklausantieji vienetai teiraujasi pas dr. Siliūną.

ŠALFASS-gos centro valdyba
ŠALFASS-gos krepšinio komitetas

Žinios iš Lietuvos

KREPŠINIS: Suprolygos varžybose Vilniaus "Lietuvos ryto" krepšininkai 93:77 nugalėjo Split "Croatia Osiguranje" ekipą ir iškopė į turnyro aštunfinalį. LKL lygoje "Lietuvos ryto" krepšininkai šiemet rimtai taikosi į čempionų aukso žiedus, jau trečią kartą 87:85 nugalėdami pernykščius čempionus Kauno "Žalgirio" krepšininkus. NBA lygos Portland "Blazers" vidurio puolėjas A. Sabonis dėl pėdos sužeidimo dvejose rungtynėse nebežaidė.

LENGVOJI ATLETIKA: Lietuvos studentų lengvosios atletikos čempionate Vilniuje 19-metis vilnietis A. Eirošius pagerino šalies jaunimo (iki 20 metų) šuolio į aukštą rekordą, uždarose patalpose peršokdamas 218 cm. Kaunietis A. Narzovas nušoko į tolį 7 m 69 cm, jam trūko 1 cm iki rekordo. Vilniuje įvykusiame graikų-romėnų imtynių čempionate šalies čempionu titulą iškovojo vilnietis Ruslanas Vartanovas (svoris iki 58 kg). Lisbon (Portugalija) vykstančiame pasaulio lengvosios atletikos čempionate uždarose patalpose vienintelė Lietuvos atstovė Ž. Minina 400 m bėgimo varžybose užbaigė ketvirtą ir į pusfinalį nepateko.

SACHMATAI: Pagal tradiciją Kovo 11-tosios proga Lietuvos šachmatų federacija surengė žaibo partijų Seimo taurės turnyrą. Šveicariška sistema dėl pereinamosios taurės kovojo 40 žaidėjų. Dalyvavo šeši dabartiniai seimo nariai, ministrų ir žinybų, Gudijos, Vokietijos ir Rusijos ambasadų Lietuvoje darbuotojai ir asmeniška kviesti entuziastai. Pagrindinį apdovanojimą iškovojo Mūitinės departamentu informacinių sistemų centro darbuotojas Virginijus Dambrauskas (10 taškų iš 11 galimų). V.P.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai ir iš
knygas bei žurnalus

A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA

AKTYVAI per 120 milijonų dolerių

MOKAME	IMAME
3.55% už 30-89 d. term. indėlius	už asmenines paskolas nuo 8.25%
3.55% už 90-179 d. term. indėlius	už nekilnojamojo turto paskolas (mortgages) su - nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
3.55% už 180-364 d. term. indėlius	1 metų 6.95%
3.85% už 1 m. term. indėlius	2 metų 7.05%
4.00% už 2 m. term. indėlius	3 metų 7.20%
4.20% už 3 m. term. indėlius	4 metų 7.40%
4.35% už 4 m. term. indėlius	5 metų 7.50%
4.70% už 5 m. term. indėlius	- su keičiamu nuosimčiu 6.75%
3.60% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
4.10% už 1 m. GIC invest. pažym.	
4.25% už 2 m. GIC invest. pažym.	
4.45% už 3 m. GIC invest. pažym.	
5.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
4.95% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.55% už RRSP & RRIF ind. (var.rate)	
4.35% už RRSP & RRIF 1 m. term. ind.	
4.50% už RRSP & RRIF 2 m. term. ind.	
4.75% už RRSP & RRIF 3 m. term. ind.	
5.25% už RRSP & RRIF 4 m. term. ind.	
5.20% už RRSP & RRIF 5 m. term. ind.	
3.00% už OHOSP (variable rate)	
2.00% kasd. palūkanų čekių sąsk.	
4.15% už JAV dolerių 1 metų GIC	
2.50% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEŠ

ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)

KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHEQUES)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETUI

GALETE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS

APLANKYDAMI MŪŠŲ TINKLALAPI: www.parama.net

Elektroninis paštas: parama@total.net

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR GVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ

PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

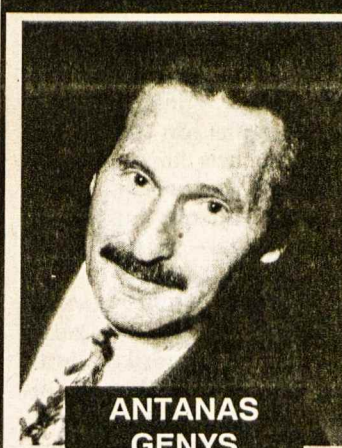
KASOS VALANDOS: Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r. - 3.30 v.p.p.

Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. - 8 v.v.

Šeštadieniais nuo 9 v.r. - 1 v.p.p.

SKYRIAI: 1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6 Telefonas: 416 532-1149

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8 Telefonas: 416 207-9239

PATYRĖS NUOSAVYBIŲ PARDAVĖJAS netoli naujos PRISIKĖLIMO PARAPIJOS

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group - assurance realty inc. realtor

5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington

(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE - 2373 BLOOR ST.W.

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas

Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

ALGIS MEDELIS @ 133 Roncevalles Ave. TORONTO, Ont. M6R 2L2

Tel. 416 531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

LIETUVA: dar vis turime išparduodamų bilietų. TEIRAUKITĖSI

Italija (Roma, Venecija, Capri ir t.t.) - 22 balandžio, 11 dienų - \$2490.00

Liurdas, Fatima, Portugalija - 28 balandžio, 13 dienų - \$2375.00

Roma, Liurdas, Paryžius - 20 gegužės, 12 dienų - \$2690.00

Toronto įstaigoje būnu trečiadieniais tarp 11 ir 17 val.

Pas mane atvažiuoti nėra būtina, paskambinkit - sutvarkysiu!

Bilietus pristatau X-PRESS paštu.

ALGIS ir STEFA MEDELIAI @ MEDELIS CONSULTING

45 Forest Heights Street, WHITBY, Ont. L1R 1T7 Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaug

PRANEŠIMAS IR KVIETIMAS

Pranešame, kad 2000 m. gruodžio 20 d. įsteigtas ir 2001 m. sausio 5 d., t.y. Vinco Mykoliaičio gimtadienio išvakarėse, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijoje įregistruotas Vinco Mykoliaičio-Putino kultūros paramos fondas.

Fondas numato remti:

1. V. Mykoliaičio-Putino kūrybos tyrinėjimus, jos populiarinimą Lietuvoje ir svetur;
 2. V. Mykoliaičio-Putino suformuluotų idėjų bei problemų nagrinėjimą, jo meno tradicijų bei principų plėtojimą, jų sklaidą Lietuvos švietimo sistemoje;
 3. Iškiliausių lietuvių meno ir kultūros tyrinėjimus.
- Fondas numato premijomis pažymėti ryškiausiai humanistines vertybes atskleidžiančius meno ir kultūros reiškinius.
- Visus, kas vertina V. Mykoliaičio-Putino kūrybą, brangina jo atsidavimą savo kraštui ir jo kultūrai, kam rūpi palaikyti brandžiausias ir patvariausias Lietuvos dvasinio gyvenimo tendencijas, padedančias puoselėti kultūros vientisumą ir priešintis gyvenimo destrukcijai, kviečiame paremti V. Mykoliaičio-Putino kultūros paramos fondą:
- a) patarimais, b) pasiūlymais, c) lėšomis ir d) solidarumo jausmu.

Apie savo apsisprendimą tapti V. Mykoliaičio-Putino kultūros paramos fondo rėmėja ar rėmėju prašytume pranešti raštu šiuo adresu: V. Mykoliaičio-Putino memorialinis muziejus, Tauro g. 10-3, 2001 Vilnius arba tel. (8-22) 62 44 80; Fondo a/s 1266001609, valiutinės sąskaitos Nr. 2931006093 Lietuvos taupomojo banko Sostinės skyriuje, banko kodas 60111.

Steigėjai:

Birutė Butkevičienė, Irena Kostkevičiūtė, Kęstutis Lipeika, Meilė Lukšienė, Justinas Marcinkevičius, Marcelijus Martinaitis, Vytautas Martinkus, Krescentius Stoškus, mons. Kazimieras Vasiliauskas, Giedrius Vilūnas, Vanda Zaborskaitė.

Fondo valdybos pirmininkas

Krescentius Stoškus

Lietuvių slaugos namai Toronte

Slaugos namai – tai prieglauda tiems, kurie senatvėje ieško ramybės ir patogumo. Tikiau, kad šie namai paguos ir pradžiugins daug mūsų lietuvių širdžių.

Slaugos namų mūrai jau iškile, tik reikia juos užbaigti. Praėjusių metų sausio 17 d. pasiuntėme laiška sveikatos ministerijai dėl konkurso peržiūrėjimo bei statybos patvirtinimo. Statybos rangovas 2000 m. sausio 20 d. pradėjo Priskelimo parapijos pastatą. Tų metų sausio 20 d. „Labdaros“ komitetas pasiuntė laiška, teiraudamasis dėl statybos pradžios. Buvo prašoma statybos rangovo nekeisti kainos, kol bus išspręstas III-čio aukšto statybos klausimas. „Labdaros“ komitetas priėmė „Canning Construction Ltd.“ pasiūlymą, nes jo buvo žemiausia kaina.

Gautas \$240,000 kreditas Slaugos namų ir Priskelimo parapijos komplekso statybai. 2000 m. sausio 27 d. Toronto miestui pasiūstas prašymas, kad slaugos namai gautų leidimą statyti 90 lovų pastatą. 2000 m. balandžio 20 d. komitetas patvirtino bendrovės „Canning Construction Ltd.“ pateiktą kainą 60 lovų Slaugos namų statybai. Taip pat nurodė rangovui pradėti darbus. 2000 m. gegužės 22 d. sveikatos ministerija patvirtina leidimą pradėti statybą ir tą pačią dieną jau pradėta kasti žemė Slaugos namų pamatams.

2000 m. birželio 23 d. Toronto miestui buvo pasiūstas prašymas nedideliems zonavimui pakeitimams, o birželio 24 d. įvyko oficiali žemės prasklaidimo iškilnė. 2000 m. rugpjūčio mėn. Toronto reguliavimo komitetas patvirtino šiuos zonavimo pakeitimus Slaugos namų teritorijoje. Spalio 11 d. gautas pilnas statybos leidimas.

Statybiniai darbai turėtų būti baigti 2001 m. birželio mėn. Tų metų gruodžio 18 d. gauti rangovų konkursiniai pasiūlymai Slaugos namų virtuvei įrengti (virtuvė skirta 90 lovų aptarnavimui).

Š.m. sausio 31 d. buvo pateiktas sveikatos ministerijai prašymas 30-čiai papildomų lovų (2001 m. bus naujas lovų paskirstymas). Vasario mėnesį įrengtos mechaninės sistemos. Įstatyti langai pirmojo ir antrojo aukšto gyvenamose kambariuose. Atlikti pirmojo aukšto kambarių sienų metaliniai suskirstymai. Jau yra atvežtos stogo gegnės, kurios kovo pradžioje, tikimės, bus užkel-

PRINTING
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave. Toronto Ont.
Savininkas Jurgis Kuliešius

tos ant trečiojo aukšto sienų viršaus.

Kovo 15 d. numatoma, kad Priskelimo parapijos pastatuose pradės veikti persikėlęs parapijos kredito kooperatyvas. Planuojama Priskelimo šventovę užbaigti iki Velykų. Slaugos namų statybinė struktūra bus pilnai užbaigta birželio mėn. Bus tęsiami išoriniai mūro ir tinkavimo darbai, o taip pat vidaus sienų sauso tinko (drywall) dėjimas.

Birželio mėnesį prasidės vidaus įrengimo darbai. Liepos rugpjūčio mėn. planuojamas vidaus darbų užbaigimas, o taip pat išorės aplinkos sutvarkymas. Statybos pabaiga planuojama spalio mėnesį. Tada numatomas įsikėlimas bei oficialus Slaugos namų atidarymas-pristatymas bendruomenėi.

Projekto kaina 60 lovų su nepabaigtu trečiu aukštu – \$8,496,682. Pastato kaina 90 lovų ir pilnai pabaigtu trečiu aukštu – \$9,814,237.

Nuoširdi padėka bičiuliui dr. R. Zabieliui už paskolintus \$600,000 Slaugos namų neužbaigto trečiojo aukšto statybai. Dar kartą dėkoju visiems, kurie prisidėjo prie šio projekto aukomis ir darbais. Kviečiu visus ir toliau aukoti šiam svarbiui reikalui. Už aukas bus išduodami pajamų mokesčių pakvitavimai (tax receipts).

Lietuvių Namų metinis susirinkimas įvyks 2001 m. kovo 18, sekmadienį. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Jonas Rimas Juodis,
Slaugos namų komiteto pirmininkas

Dviguba lietuvių sukaktis...

(Atkelta iš 5-to psl.)

Tautinių mažumų direkt. R. Motūzas padovanavo metraštį prašydamas jame įrašyti gimnazijos svarbesnius įvykius. Už lietuvišką darbą gimnazijoje jis apjuosė tautine juosta direkt. A. Šmitą kartu linkėdamas, kad gimnazija būtų jungtimi Rytų ir Vakarų Europoje gyvenančių lietuvių. Lietuvos seimo vicepirm. Artūras Skardžius taip linkėjo gimnazijai sėkmės, džiaugėsi joje lietuviška dvasia. Lampertmiesto miesto meras džiaugėsi, kad keli jo miesto vaikai lanko lietuvišką gimnaziją, norėjęs scenoje įteikti čekį, bet jį palikęs... automobiliuje. Akademinei minėjimo dalį užbaigė PLB-nės pirm. inž. Vytautas Kamantas ir vicepirm. Milda Lenkauskienė, kuriuos reikėtų pavadinti turtingais Dėdės Samo ir tetos vardais. Jie apdovanojo gimnaziją trimis stambiais čekiais: Lietuvių fondo 50,000 dol., PLB-nės ir PLB švietimo komisijos. Inž. V. Kamantas dė-

Anapilio jaunimo choras „Angeliukai“ ir Maironio mokyklos kanklininkės, atlikę Vasario 16-tos meninę programą Delhi lietuviams

Prisimenant malonias dienas Kanadoje

Folklorinio uteniškių sambūrio „Levindra“ viešnage Toronte

redaktorius Česlovas Senkevicius, kiti redakcijos darbuotojai, o jų padovanoti rodiniai praturtino minėtą mūsų muziejų.

Lietuvos kankinių šventovėje bei lietuviškose kapinėse mus lydėjo Anapilio klebonas prel. Jonas Staškevičius, nuo įspūdių ir intensyvių dienotvarkės pavargusių Lietuvos mokytojų linksminę ir gaivinę savo energiją bei įdomiausių faktų ir projektų gausa.

Atskirai norėtusi paminėti Kanados lietuvių muziejų archyvą. Čia su išmanymu ir meile saugomos lietuviškos medžiagos bei dvasinės vertybės. Tėra viena salė, tačiau joje – svarbiausi Lietuvos istorijos raidos etapai – nuo Žalgirio mūšio lauke rasto strėlės antgalio iki šių dienų aktualijų. Didžiausios pagarbos turėtų susilaukti žmonės, taip puoselėję lietuvių būdą toli nuo Lietuvos.

Išpūdį padarė ir Toronto Lietuvių Namai: jaučiasi, jog dirbama racionaliai, puoselėjamas stiprus patriotinės veiklos akcentas. Mūsų ir kitos Lietuvos šokėjų delegacijos čia buvo labai šiltai priimtoms, skaniai pamaitintos, suteikta galimybė susipažinti su čia įsikūrusių organizacijų veikla. Ypač įdomu buvo bendrauti su Priskelimo parapijos kredito kooperatyvo darbuotojais. Dėkingi esame ir už suvenyrus, kuriais buvome pamaloninti. O ypač sujudino ir įpareigojo didžiulę tautiečių auditoriją, susirinkusi Toronto Lietuvių Namuose į Lietuvos meno kolektyvų koncertą.

Esame dėkingi ir už galimybę dalyvauti šventose sekmadienio Mišiose, specialiai dedikuotose šokių šventės dalyvams, kurias koncertavo J.E. vyskupas Paulius Baltakis su kitais kunigais. Ekscelencijos dėmesį jautėme ir koncertų metu.

Esam dėkingi XI Lietuvių tautinės šokių šventės rengėjų komiteto pirmininkams – R. Sakalaitė-Jonaitienei ir V. Piečiaiui už puikias šventės knygas-metraščius, ženklukus, už galimybę susitikti su tautiečiais, padiskutuoti įvairiomis temomis šventės atidarymo, susipažinimo vakaro bei pokylio metu. Dėkojame N. V. ir J. Udriams, Terešei Levickienei už padovanotus pokylio bilietus.

Nuoširdų ačiū tariame ekskursijų vadovams J. ir G. Stasiulevičiams, J. Kulniui už bendravimą, informaciją apie Kanados lietuvių gyvenimą. Negalime nepaminti ir materialiai mus parėmusių P. ir B. Saplių, R. Miltars, p. Labanausko.

Vienas įspūdingiausių buvimo Kanadoje momentų – išvyka prie pasaulio stebuklo – Niagaros krioklio. Kelionėje neleidome nuobodžiauti, daug informacijos teikė J. Kulnis, mūsų buities bei laisvalaikio rūpesčiais domėjėsi visą buvimo Kanadoje laiką. Daug pamatėme, sužinojome ir repetacijų bei pačios Pasaulio lietuvių šokių šventės me-

kojo Lietuvos ir Vokietijos vyriausybės už teikiamą gimnazijai paramą.

Gimnazijoje ilgiausiai dėščiūsiems mokytojams: kun. J. Dėdinui, vokiečiui A. Weigelui vicepirm. M. Lenkauskienė įteikė dovanas. Gražias dovanas gavo taip pat V. Damijonaitis, A. Šiugzdinis ir A. Šmitas už jų darbą gimnazijos gerovei.

Antroje programos dalyje scenoje pasirodė gimnazijos choras ir tautinių šokių grupė. Jie atliko gražią meninę programą. Po programos – šokiai, linksminant šokėjus Kauno „Combo“ kapelai.

Pilies bokšte plėvėsavo toli matoma didelė Lietuvos vėliava. Aplinkiniai dienraščiai gan platokai ir su nuotraukom aprašė lietuvių iškilnę.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KLF kapitalas daugiau kaip 3,0 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip \$100,000) skirstomas lietuvių išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).

Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus. Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą! REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

tu. Daug naudingų patarimų gavome iš šventės meno vadovų Juozo ir Ritos Karasiejų, Kanados bei JAV lietuvių šokių kolektyvų vadovų, kolegų. Malonu buvo susitikti likimo bei istorijos nublokštų už Atlanto uteniškių, kurie gyvai domėjosi savo kraštu.

Praėjus tam tikram laikui, atslūgus spontaniškiems išpučiams imame objektyviau vertinti tai, kas įvyko, ką patyrėme. Puikiai suprantame, kad ši kelionė daugumai mūsų – pirmą ir paskutinę, nes ekonominė situacija dar varžo mūsų norus bei polėkius. Tačiau, negalėdami užmiršti žmonių, kurie tiek atidos ir rūpesčio skyrė mums, labai norėtume nors su kai kuriais iš jų susitikti. Mūsų apskritieje kas antrus metus vyksta didelis tarptautinis folkloro festivalis „Ežerų sietuva“. Kviečiame šiu metų liepos mėnesį atvykti į šį renginį, o tuo pačiu susitikti su Utenos mokytojų folkloro kolektyvo „Levindra“ nariais. Mes pasistengsime parodyti jums tai, kuo esame turtingi, o pirmiausia – savo gamtos žavesį bei autentišką tautos kultūrą.

Prieš keturis šimtus metų kunigas ir rašytojas Mikalojus Daukša rašė, kad tauta – tai kalbos, papročių ir teritorijos vienuma. Nors lietuvių ir išsisklaidė po pasaulį, tačiau Lietuva, kaip viena tauta, išliko ir išliks, kol kalbėsime sava kalba ir laikysimės savo tėvų papročių. Tuo mes įsitikinome aną vasarą.

Laima Kulakauskienė,
Utenos miesto mokytojų folkloro sambūrio „Levindra“ vadovė

Toronto

Bronė Sapijonienė Kovai su vėžio liga Lietuvoje aukojo \$20.

A. a. Gražina Mačionytė mirus, užjaušdami jos mamą Laimą, seserį Laimutę ir visus gimines, vėžiu ir džiūva sergančiams vaikams ir tremtinėms aukojo: \$40 – O. Krasauskienė; \$30 – B. Jankauskienė; \$25 – B. J. Danaičiai; \$20 – R. Juknevičius, E. H. Stepaičiai, I. L. Baziliuskai, O. L. Radzevičiai, I. Kymantienė, V. A. Sapliai, A. Keršienė, J. Lasys, Silvija Mior, E. Baumgardienė, A. Bumbulis, L. Strumilienė, P. Čiurlys, P. V. Melnykai, V. P. Gulbinai, V. Vaidotas, R. J. Gudavičiai, P. Dalinda, G. L. Matukai, A. Kavaliauskienė, V. R. Ručiai; \$15 – R. A. Tumpos, V. Gudaitis, E. J. I. Čuplinskai; \$10 – S. Delkienė, V. Lėverienė, B. Wilkinson, S. Pranskevičius, E. Adomaitienė, Chodočinskas, D. B. Vaidilos, L. H. Sukauskai, D. Knyvaitė; \$5 – S. Štukičienė, A. Kairienė. Aukas priėmė D. Keršienė ir M. Povilaitienė. **M.P.**

ŠYPSENOS
Blaivininkas
Blaivininkų susirinkime uolus kalbėtojas visokiais būdais stengiasi muzikams blaivybę įpiršti. Norėdamas girtuoklius ypač pašiepti, tarė: – Jei štai čia stovėtų dvi statinės: viena vandens, o kita alaus, ir ateitų asilas, katra, jūs manot, jis statinę pasirinktų? – Vandens, – atsakė vienas muzikams. – Taip, tiesa, – apsidžiaugė blaivininkas. – Bet kodėl? Muzikams atsakė: – Todėl, kad jis – asilas!

Vaikas ir bobutė
Parlėkė vaikas iš kiemo į trobą, pamatė bobutę. – Bobute, ar tu pėsčia pas mus atėjai? – Pėsčia, vaikeli, pėsčia. – Vaje, o tėtė sakė, kad tave velnias atnešė!

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
115 Lakeshore Rd. E.
Mississauga, Ont. L5G 1E5 Tel.: 905 271-7171
(į vakarus nuo Hurontario)
NAUJAS ERDVUS KABINETAS
Patogus, nemokamas mašinos pastatymas

ORTODONTAS
(Orthodontist)
DR. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
2326 Bloor Street West, Suite 200
(Prie Jane gatvės)
416 769-2526

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST. W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

Astra Travel & Services Inc.
1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7
LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:
* Keliones į Lietuvą * Keliones į šilto krašto * Draudą * Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) * Dokumentų vertimą * Išskirtiną sutvarkymą ir išsiuntimą * Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems * Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas.
SKUBU! IŠPARDAVIMAI Į VILNIŲ, KAINA IKI \$900
Tel: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

UKRAINIAN POST INTERNATIONAL
2455 Cawthra Rd., Unit 20
Tel. (905) 281-9665
1-888-861-7944 (nemokamas)
* siuntinių pristatymas į adresato namus
* maisto siuntiniai
* pinigų pervedimas
* pristatymo patarnavimai (courier service)
* komerciniai persiuntimai (commercial shipments)
* kelionių patarnavimai
Mes siunčiame siuntinius į
BALTIJOS VALSTYBES, RUSIJĄ, UKRAINĄ
BEI KITAS EUROPOS VALSTYBES
Darbo val. nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. – 6 v.v.

MARGUTIS
PYSANKA - V.M. Inc.
4134 Dundas St. West,
Toronto, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601
Fax (416) 233-3042
Reguliarūs maršrutai siuntiniams laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių.
Greitas ir garantuotas siuntų pristatymas Lietuvoje.
Nemokamai surenkame siuntas iš Jūsų namų.*
Tel: (416) 233-4601
*Galioja kai kurie apribojimai.
\$2.00* COUPON For 1 parcel \$2.00* OFF
*Coupon valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Matininkas
TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S.
ONTARIO LAND SURVEYOR
40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7
TEL: (416) 237-1893
FAX: (416) 237-0426
E-mail: tom.senkus@sympatico.ca

TORONTONT

Anapilio žinios

– Kovo 11, sekmadienį, Lietuvos kankinių ir Gerojo Ganytojo šventovėse Mišių metu buvo paminėtas Lietuvos nepriklausomybės atnaujinimas praėjusio šimtmečio.

– Kovo 10, šeštadienį, Delhi Šv. Kazimiero šventovės salėje įvyko iškilmingas Lietuvos nepriklausomybės antrojo atstatymo praeitame šimtmetyje minėjimas.

– Gavėnios susikauptimas Anapilio Lietuvos kankinių šventovėje bus nuo kovo 29 iki balandžio 1 dienos. Susikaupti praves kun. Gediminas Numgaudis, OFM. Susikauptimo dienų tvarka: kovo 29, ketvirtadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r.; kovo 30, penktadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r.; kovo 31, šeštadienį – Mišios su pamokslu 11 v.r. ir 6 v.v.; balandžio 1, sekmadienį – pamokslai ir Mišios įprasta sekmadienio tvarka. Išpažinčių susikauptimo vedėjas klausys kas dieną prieš ir po Mišių. Jis taipgi kiekvieną dieną po Mišių bus pasiruošęs praversti tolimesnius pokalbius to norintiems parapijos salėje.

– Autobuselis Gavėnios susikauptimo metu veš maldininkus nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį 10.30 v.r. ir atgal parveš po susikauptimo pamaldų. Sekmadienį autobusėlis veš maldininkus įprasta sekmadienio tvarka.

– Gavėnios susikauptimas Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje bus ne balandžio 2 d., kaip buvo skelbta, bet balandžio 1, sekmadienį, 3 v.p.p. Susikaupti praves kun. Gediminas Numgaudis, OFM.

– Gavėnios susikauptimas Delhi Šv. Kazimiero šventovėje bus kovo 27, antradienį, 3 v.p.p. Susikaupti praves kun. Gediminas Numgaudis, OFM.

– Parapijiečiams primename, kad išiša Gavėnios ir Velykų laikotarpį primamos aukos Tikinčiajai Lietuvai. Vokelių toms aukoms yra prie visų šventovės durų.

– Kovo 18, ateinanti sekmadienį, 12.30 v.p.p. Anapilio parapijos salėje šaukiamas, suvalkų krašto išeivijos sambūrio metinis susirinkimas.

– Balandžio 29, sekmadienį, tuoj po 11 v.r. Mišių Anapilio salėje bus pavasarinis Jaunųjų talentų koncertas. Norintieji programoje dalyvauti ar gauti daugiau informacijos, prašomi skambinti Vidai Paškuvienėi tel. 416 695-7036 arba Julijai Tumelytei tel. 905 615-8681.

– Anapilio knygynė gauta Stefanijos Stasiūnės virimo knyga "Kviečiame pasivaikinti". Taip pat galima įsigyti velykinių sveikinių atvirukų.

– Mišios kovo 18, sekmadienį: 9.30 v.r. už a.a. Prancišką (metinės); 11 v.r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Anelę Gelazienę; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje kovo 17, šeštadienį, 3 v.p.p. už Emiliją Vindašienę.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį 9.30 v. ryto pamaldos.

– Gavėnios apmąstymo vakaras moterims įvyks šeštadienį, balandžio 7 d. Apmąstymo žodį tars A. Kasulytė, giedos parapijos choras. Pamaldų aukos bus skiriamos Slaugos namams. Po pamaldų bus moterų draugijos vaisės.

– Didžiojo penktadienio pamaldos įvyks 11 v. ryto.

IESKOME rusiškai kalbančios moters iki 40 metų prižiūrėti 3 mėnesių kūdikį ir kartu gyventi su mumis. Skambinti tel. 416 567-0173, 416 318-5192 arba 416 503-1687.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

SIŪLAU žemės verslininkams arba investitoriams bendroms įmonėms ir bendradarbiavimui bioenergetikos gamyklos steigimo, bioenergetinių dujų gamybos, šiltnaminių statybos ir ekologiškai švarių žemės ūkio produktų auginimo ar kitokios gamybos srityse. Susisiekti telefonu 370-7-710945 arba e-paštu szigmas@centras su Zigmą Šlapiku, Kaunas, Lietuva.

Prisikėlimo parapijos žinios

– Iškilmingomis apeigomis po 11.30 v. Mišių mūsų šventovė buvo uždaryta, išnešti altoriaus reikmenys, relikvija ir Šv. Sakramentas. Naujoji šventovė planuojama atidaryti balandžio mėnesį.

– Mišios sekmadieniais, kol atsidarys naujos parapijos patalpos, bus aukojamos Lietuvių Namuose 9.15 ir 10.30 v.r. Šiokiadienių Mišios bus aukojamos Vilniaus rūmuose 8.30 v.r.

– Visą kovo mėnesį parapijoje bus renkamos aukos Tikinčiajai Lietuvai paremti.

– Talkininkai, galintys padėti iškraustyti parapiją ir tuo būdu sumažinti persikėlimo išlaidas, kviečiami registruotis pas Janę Vingienę tel. 416-233-8108.

– Parapijiečių maldos būrelis laikinai rinksis pas NPM seselės maldai ir Mišioms penktadieniais 6.30 v.v.

– Santuokos sakramentą priimti ruošiasi Birutė Marcinkevičiūtė ir Kevin Briand.

– Yra mirę: a.a. Elzbieta Giedrienė, 95 m. Giminių Kanadoje neturėjo. Buvo palaidota iš mūsų šventovės. Už mirusiąją prašome pasimesti.

– "Tėviškės žiburių" prenumeratoriai, pasimanys laikraštį iš parapijos po kovo 13 d. jį gaus paštu, norintys jį pasiimti iš "Paramos" kredito kooperatyvo ar Lietuvių Namų prašomi skambinti "TŽ" redakcijai tel. 905-275-4672. Galima atsakove palikti žinutę, nurodant vardą, pavardę, adresą ir norimą atsiėmimo vietą.

– Parapijos perkėlimo vajui iki šiol suaukota \$521,131, dar trūksta \$798,868. Visiems aukotojams nuoširdi padėka. Naujasis parapijos adresas: 3650 Bloor St.W., Toronto Ont., M9A 5G1, Canada. Tel. 416-533-0621, faksas 416-533-7247.

– Dėkojame visiems parapijiečiams, kurie visus tuos metus ištikimai lankė ir išlaikė parapiją, tikimės jus visus matyti naujoje parapijos patalpoje, kur atsinaujinę ne tik išoriškai, bet ir dvasiškai galėsime kartu švęsti Velykų šventes.

Lietuvių Namų žinios

– Š.m. kovo 11 d. LN svetainėje pietavo 323 svečiai. Pranešimą padarė is su svečiais supažindino LN vyrų būrelio narys J. Rovas.

– Sekantis LN valdybos posėdis įvyks kovo 14, trečiadienį, 7 v.v.

– LN moterų būrelio susirinkimas įvyks š.m. kovo 21 d., Lietuvių Namuose.

– Š.m. balandžio 1, sekmadienį, 2 v.p.p. Lietuvių Namuose įvyks paskaita apie žemės ūkio reformą ir ateities perspektyvas. Ją skaitys agronomas J. Markevičius, dalyvaus pertvarkymo veikloje.

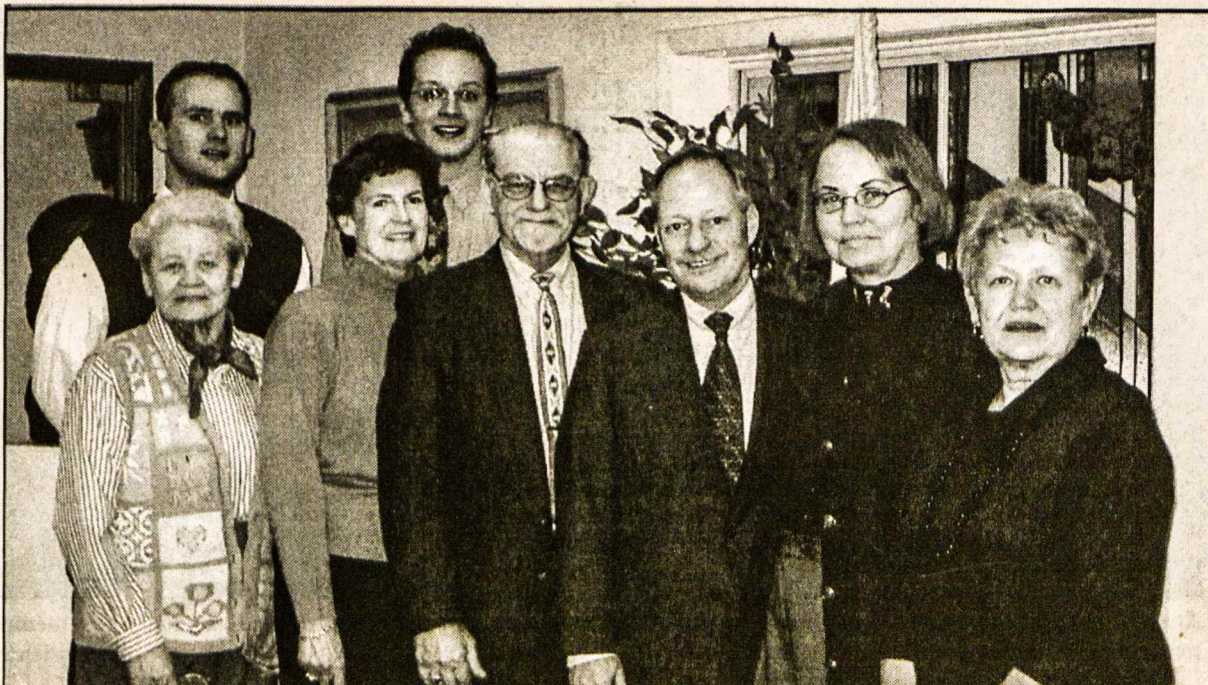
– Velykų pietūs Lietuvių Namuose įvyks balandžio 22 d.

– Lietuvių Namams reikalingi tarnautojai salų priežiūrai, kreiptis tel. 416 532-3311.

Slaugos namų žinios

– Slaugos namų statybai aukoj: a.a. M. Preiškaitienės ir G. Mačionytės atminimui aukoj – L. Balsys \$70 (\$5,583.70), B. Laučys – \$70 (\$270), L. Rutkauskas – \$500 (\$2,500), A. Dobis – \$300 (\$450); a.a. B. Tompkauskienės atminimui \$50 aukoj A. D. Zakarevičiai; a.a. G. Mačionytės atminimui aukoj: \$100 – K. Juodviršis, \$35 – T. B. Stanuliai, \$30 – V. Lapaitienė su dukromis; \$25 – V. M. Vaitkevičienė, H. Simonavičienė, M. Tarvydienė; \$20 – L. Dargienė, R. A. Simanavičiai, L. Einikienė, A. I. Savickai, A. Lukošius, A. P. Skilandžiūnai, J. Pacevičienė, V. K. Gaputis, S. A. Cipliauskai, E. L. Adomavičiai, S. Čeponienė; \$10 – T. Zaleskis, B. S. Kuzmickai. Slaugos namai dėkoja visiems aukotojams už nuoširdų dosnumą ir paramą. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6. Slaugos namų elektroninis paštas: http://members.plannetec.com/~litn/

Paremkite "Tėviškės žiburius" auką, rėmėjų ar garbės prenumerator, testamentiniu palikimu. Iš anksto dėkingi – "TŽ" leidėjai

KLB valdybos susitikime su Kanados ambasadoriumi Lietuvai Peter McKellar Toronto Lietuvių Namuose š.m. kovo 6 d. Iš k. – KLB valdybos vykdomoji sekr. M. Vasiliausienė, vicepirm. ryšiams su apylinkėmis Silvija Piečiaitienė, pirmininkas A. Vaičiūnas, ambasadorius, vicepirm. kultūros reikalams Irena Ross, vykdomoji vicepirm. R. Žilinskienė; antroje eilėje – PLJS pirmininkas Matas Stanevičius, RLJS pirmininkas Darius Sonda (Nuotr. R. Jonaitienės)

Pianistės Ilonos Beresnevičienės koncertas įvyks š.m. balandžio 1, sekmadienį, 3 v.p.p. "Toronto Heliconian Club", 35 Hazelton Ave., Toronto. Bilietai (\$10 ir \$12) užsakomi skambinant tel. 416 766-9959. Programoje – Beethoveno, Šopeno, Debussy ir Liszt kūriniai.

Stipendijų fondas a.a. biochemijos daktaro Kazio Martiniaus (1953-1984) prisiminimui 1985 m. yra įsteigtas jo tėvų, sesers ir artimųjų draugų, kuriuo gali pasinaudoti visi lietuviai studentai, siekiantys magistro arba doktorato laipsnio iš tikslųjų mokslų – vėžio tyrimo sričių (pvz. farmakologijos, biochemijos ir pan.). Norintys daugiau informacijos arba norintys gauti prašymų formas, rašykite šiuo adresu: Kristina Martinkutė, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629-3011, USA. Prašymų formos turi būti grąžintos iki 2001 m. gegužės 30 d.

E. Bumeisteris paaukojo "Tėviškės žiburiams" \$1,000. Nuoširdi padėka.

A. a. Gražinai Mačionyte mirus, užjausdamas motiną Laimą ir visą jos šeimą, A. Kažemėkienė ir F. Pinkevičiūtė "Tėviškės žiburiams" aukoj \$30.

Kauno arkivyskupijos Vaikų dienų centrams A. Aleliūnienė aukoj \$500.

Tikinčiajai Lietuvai aukoj: \$100 – J. Valiulienė (a.a. Jono Valiulio atminimui), N.N. (a.a. Genovaitės Sprainaitienės atminimui); \$50 – V. E. Grabauskas, G. D. Sakai, G. N. Andriuliai, V. F. Baliūnai, E. Ginčauskienė, F. Juzėnas, J. Staškevičius, G. B. Trinkos, V. Jasinevičienė, E. S. Markauskai.

"The Toronto Sun" kovo 8 d. laidoje išspausdino torontiečio 24 m. Lino Narušio nuotrauką. Jis tą dieną buvo žurnalistas Susan Jarolim kasdieniniame skyriui parinktas asmuo, su kuriuo pravedamas trumpas pokalbis susipažinimui ir laikraščio pajavrinimui.

REIKALINGA auklė 2 vaikams. Skambinti tel. 905 282-1937.

ATLIEKAMIE staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengti pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

ANTA VERTIMŲ AGENTŪRA
Vertimali dokumentų visose srityse (imigracijos, verslo, technikos, teisės) į lietuvių, lenkų, ukrainiečių, gudų, rusų, anglų, prancūzų ir kt. kalbas
Tel.: 416-766-4921
Faksas: 416-766-3937
2230 Bloor St.W. – 2° aukšte prie Runnymede požeminio stoties
Darbo valandos: 10 v.r. iki 7 v.v.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
• ATLIEKAME: staliaus, dažymo, elektros, vandentiekio, susikabinusių plytų (interlocking), keramikos plytelių klojimo darbus
• IRENGIAME: rūsius, vonias, virtuves
• STATOME: verandas, tvoras
• DENGIAME stogus.
GARANTUOJAME GERĄ DARBO KOKYBĘ
Skambinti
ALVYDUI GRIGUČIUI
tel. (905) 848-9628
(pager) (416) 609-5108

GRAŽIOJE vietoje, Lekėčiuose, Šakių raj. parduodamas ūkis su trobesiais, 3 h. dirbamos žemės ir 6,400 h. miško. Toronte skambinti Albinai tel. 416 604-2032.

REIKALINGA vidutinio amžiaus moteris, kuri gyventų mūsų namuose ir atliktų namų ruošos darbus. Skambinti tel. 416 322-4968, 905 886-6963.

Toronto Lietuvių Namuose š.m. balandžio 1, sekmadienį, 2 v.p.p. agronomas JUOZAS MARKEVIČIUS SKAITYS PASKAITA:

"Lietuvos žemės ūkio reforma ir perspektyvos"

Prelegentas yra dirbęs apylinkės seniūnu, viršaičiu, agronomu. Bus atsakoma į klausimus. Visi kviečiami dalyvauti ir susipažinti su Lietuvos žemės ūkio problemomis ir galimybėmis.

Rengia LN Kultūros komisija

Toronto lietuvių pensininkų klubo narių METINIS SUSIRINKIMAS

šaukiamas 2001 m. kovo 28, trečiadienį, 1 v.p.p., "Vilnius Manor" pensininkų namuose, III aukšte, 1700 Bloor St. W., Toronto, Ontario. Registracija nuo 12 val.

DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretoriaus; b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijos
3. Praeity metų susirinkimo protokolo skaitymas ir priėmimas
4. Pranešimai: a) valdybos pirmininko, b) iždininko, c) revizijos komisijos, d) revizoriaus (auditor)
5. Diskusijos dėl pranešimų
6. 2000 metų apyskaitų tvirtinimas
7. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas 2001 metams
8. Rinkimai: 3 narių į valdybą, 1 nario į revizijos komisiją
9. Einamieji reikalai
10. Susirinkimo uždarymas

Nesurinkus kvorumui nustatytu laiku, susirinkimas prasidės po pusės valandos ir bus teisėtas, nepaisant dalyvaujančių narių skaičiaus.

DĖMESIO! Nominaciniai pareiškimai kandidatuoti į Toronto lietuvių pensininkų klubo valdybą arba revizijos komisiją turi būti pristatyti į raštinę ne vėliau kaip pirmadienį, kovo 26, 12 val.

VALDYBA

PRANEŠIMAS TORONTO LIETUVIŲ NAMŲ IR LABDAROS FONDO narių metinis – visuotinis susirinkimas

yra šaukiamas 2001 m. kovo 18, sekmadienį, 1 v.p.p., Lietuvių Namų Karaliaus Mindaugo menėje,

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Dalyvaujančių registracija prasideda 12 val.

SUSIRINKIMO DARBOTVARKĖ:

1. Susirinkimo atidarymas;
2. Prezidiumo sudarymas: a) susirinkimo pirmininko ir sekretorių, b) mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo komisijų;
3. Darbotvarkės tvirtinimas;
4. 2000 m. susirinkimo protokolo skaitymas ir tvirtinimas;
5. Valdybos pranešimai: a) pirmininko, b) iždininko, c) slaugos namų, d) statybos ir remonto, e) "Lokio" svetainės, f) visuomeninės veiklos, g) švietimo fondo, h) bingo;
6. Revizijos komisijos pranešimas;
7. Revizoriaus (auditor) pranešimas;
8. Diskusijos dėl pranešimų;
9. 2000 m. apyskaitų tvirtinimas;
10. 2001 m. sąmatos tvirtinimas;
11. Revizoriaus (auditor) tvirtinimas;
12. Labdaros įstatų tvirtinimas;
13. Valdymo organų rinkimai: a) valdybos (4 nariai), b) revizijos komisijos (1 narys/ė);
14. Einamieji reikalai ir sumanymai;
15. Susirinkimo uždarymas.

Šiais metais į Lietuvių Namų valdybą bus renkami keturi nariai. Valdybos kadencija baigia: A. Byszkiewicz, J. R. Juodis, E. Steponas ir H. Sukauskas. Bus renkami 4 nariai į valdybą – 3 metams. Iš revizijos komisijos kadencija baigia V. Kulnys. Bus renkamas narys/ė į revizijos komisiją – 3 metams.

Lietuvių Namų valdyba siūlo, kad nariai gautų iš nominuojamo kandidato-ės raštišką sutikimą. Šiam reikalui yra paruoštos specialios anketos, kurias nariai gali gauti LN raštinėje arba susirinkimo metu. Be to, valdyba siūlo, kad kandidatų-ųjų siūlytojai (nemažiau kaip du nariai), pasirašytų nominacijos anketas ir įteiktų metinio susirinkimo nominacijų komisijai.

Nariai, norintys perleisti balso teisę kitam asmeniui, privalo laikytis korporacijų įstatymo (Corporations Act) reikalavimų ir įgaliojimus (proxy), patvirtinus jų parašus notariu (Notary Public), pristatyti į LN raštinę ne vėliau 2001 m. kovo 16 d., 10 v.r. Įgaliojimai, nepatvirtinti notaro ir gauti po minėtos datos, nebus pripažinti teisėtais. Įgaliojimų anketas galima gauti LN raštinėje.

Toronto Lietuvių Namų valdyba

REIKALINGA vidutinio amžiaus moteris, kuri gyventų mūsų namuose ir atliktų namų ruošos darbus. Skambinti tel. 416 322-4968, 905 886-6963.

MONTREALQUE

KLK Moterų dr-jos Montrealio skyrius šaukia susirinkimą kovo 25 d. tuoj po pamaldų seselių namuose.

suteiks galimybę nariams greičiau gauti paskolą.

I Desjardins centrą, Levis, Que., buvo atvykę "Asociacijos Lietuvos kredito unijos" (toks oficialus vardas) du administracijos nariai: Deividas Burokas, kompiuterių specialistas, ir Dalia Kaupelytė, apmokymų vadybininkė, bei finansų ministerijos tarnautoja Lina Adakauskienė, vadovaujanti finansinių institucijų skyriui. Tai buvo jų kelių dienų stažuotė. Tris dienas praleido į Montrealį. Aplankė "Litą", dalyvavo Užgavėnių renginyje ir susitiko su kai kuriais montrealiečiais. Svečiai optimistiškai žiūrį į Lietuvos kredito unijų veiklą bei plėtrą. Dabar Lietuvoje yra 31 kredito unija su 5,522 nariais ir bendri aktyvai – 13.8 mln. litų. Ką tik pataisytas įstatymas, kuriame vietoj buvusio 300 litų pajaus, įstatymo suma pakeista į 100 litų, leis daugiau žmonių įstoti į kredito unijas. Svečiai didžiavosi, kad iš Soroso fondų gauna vieną milijoną JAV dolerių kredito liniją, kuri

suteiks galimybę nariams greičiau gauti paskolą.

KLK Mindaugo-Neringos šaulių kuopos metinis susirinkimas įvyko vasario 25 d. Aušros Vartų parapijos salėje. Buvo aptarta praėitų metų veikla ir numatyti darbai šioms metams. Kuopos valdyba dvejiems metams pasiliko beveik ta pati: kuopos vadas Antanas Žiukas, vadovuotoja ir protokolų sekretorė Dana Deltuvaite-Urbonavičienė, vado pavad. Augustas Kalvaitis, iždininkas Leonas Balaišis, parengimų vadovas Aleksandras Piešina, turto globėjas ir vėliavnešys Antanas Račinskas, jaunimo vadovas Linas Šlikas ir valdybos nariai Bronius Kirsukas, Aldona Vaičekauskienė, Balys Kasperavičius ir Genė Rimeikienė. Revizijos komisija: Albinas Urbonas, Rūta Žiukienė ir Juozas Stankaitis.

A. a. Adolfas (Adolphe) Liepinaitis, 75 m. amžiaus, mirė vasario 27 d. Kovo 2 d. palaidotas iš Urgel Bourgie Funeral Complex, St. Laurent, Que. Liko daug giminių ir bičiulių. B.S.

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827

FAX: 766-1349

NAUJIENA AUTOMOBILIŲ APDRAUDOJE

- ✓ Apdraudžiame automobilius naujo pirkimo verte net 4 metams
- ✓ Apdraudžiame naudotus automobilius 1997-2000 m. irgi 4 metams pirkimo kaina
- ✓ Apdraudos kainos žemesnės negu garažuose

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Tel. 514-722-3545

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos Seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėje, Vermonte

"NERINGOS" STOVYKLOS

LIETUVIŲ KALBA

liepos 1-7 d.d. – vaikams 6-10 metų

liepos 8-22 d.d. – vaikams 10-16 metų

liepos 22-28 d.d. – vaikams 13-16 metų

liepos 29 – rugp. 4 d.d. – šeimoms su mažais vaikais

ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS

rugp. 5-18 d.d. – vaikams 7-16 metų

rugp. 18-21 d.d. – šeimoms su mažais vaikais

INFORMACIJA: 416-537-7363 e-mail: neringai@yahoo.com

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$102 – A. Streimikis; \$100 – prel. I. Urbonas, prel. J. Kučingis, A. Čepulis; \$85 – D. Vasy; \$75 – dr. A. Šidlauskaitė; \$55 – J. Ignatavičius, A. Valančius; \$52 – E. Delkus, J. Šleinius, V. Abramavičius, J. Butkus, J. Dženkaitis, R. Šomkaitė, R. Dementavičius, N. Zelznak, A. Žemaitis, P. Dovydaitis; \$50 – J. Pažerūnas, H. Butkevičius, L. Adomavičius, V. Gudaitis, R. P. Kuras, D. Augaitis, M. Žyvatkauskas, O. Giedriūnas, J. Grabys, P. Abramaitienė, dr. A. Josiukaitis; \$47 – dr. Č. K. Jonys, J. Jurgutis; \$45 – J. Lukša, dr. J. Sungaila; \$40 – P. Tutlys; \$35 – A. Sekonis; \$32 – V. Kaulius; \$31 – V. Apeikis; \$30 – A. Petokas, G. Bernardas; \$27 – O. Tunaitis, O. Vasiliauskas; \$25 – L. Razgaitis, A. Kazlauskas, A. Grybas; \$22 – L. Radzevičius, J. O. Kirvaitis; \$20 – E. Kuchalskis, J. Staškevičius, E. Berneckas, A. Grubis, B. Ragauskienė, M. Obelenius, B. Pivoriūnas; \$17 – D. Jakas, P. Žulis, S. Šimoliūnas, D. Žukauskas; \$15 – V. Juodis, O. Spidell, J. Gatautis, S. Mackevičius, B. Urbanavičius; \$12 – J. Peleckis, A. Povilaitis, M. Urbas, M. Janeliūnas, B. E. Liškauskai, P. Barbatavičius; \$10 – J. Pažemėnas, L. Bigauskas, J. Zakaras, O. Jukna, S. Džiugas, F. Baronaitis, A. Kisieliū, M. Gelažius, T. Bogušas, A. M. Balasaitienė; \$7 – J. Lukoševičius, J. Rovas, E. Bacevičius, J. Kojelis, T. Timmerman, J. Plačas, K. Ražauskas, A. Rimkus, J. Gaižutis, R. Downey, R. Paulauskas, G. Šutas, A. Vanagas; \$6 – M. Vaškevičienė, kun. J. Grabys, J. Andrukaitis; \$5 – B. Jonaitis, A. Kamaitis, A. Aušrotas, A. Gverdys, A. Aleliūnas, K. Augaitis, V. Žebertavičius, I. Baltakys, U. Baltrėnas, G. Patupis, P. Bielinis, J. Baronaitis; \$4 – V. Aleknevičius; \$2 – M. Povilaitis, K. Kudirka, D. Steponaitis, M. Lembergas, S. Virkutis, J. Giedraitis, K. Jasudavičius.

Rėmėjo prenumeratorą atsiuntė: \$60 – A. Augaitis, M. Bernotaitis, P. Armonas, V. Jučas, J. Sakevičius, O. Svarinskas, R. Dirvelis, E. Bakša, B. Rakauskas, M. Bačkaitis, M. Petronis, O. Krikščionis, J. Pacevičienė, M. Zubalonis, dr. K. Rimkus, P. J. Grudis, B. Valančius, dr. A. L. Čepulis; \$57 – L. Veleičienė, E. Jasūnas, J. Petronis, V. Čepėnas, A. Žėkas, Z. Vainauskas, B. Jurgutis, B. Vyniautas, O. Bakšienė, J. Kažemėkas, S. Orvidas; \$56 – R. Dumčius; \$55 – S. Žalodakas, B. Sodaitis, E. Stunguris, A. Opanavičius, J. Dransutavičius, T. Aleksonis, J. Kriaučiūnas, J. Lukša, M. Reijeris, I. Paškauskas, P. Čiurlys, J. Baužys, dr. J. Sungaila, T. Zailskas, J. Akelaitis, P. Adomaitis, H. Adomonis, N. Adams, G. Klirikaitis, Z. Brazauskas, P. Razgaitis, J. Andrukaitis, V. Naruševičius, P. Kraveckas, A. Bacevičius, L. Leparskas, G.